

ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

Εκπαίδευση και καλλιτεχνική δημιουργία



Ειρήνη- Μαρία Γιαταγάνα
Όλγα Γκρίζη
Νεφέλη Γραμματικά-Παυλίδου
Μαρία Ζαρκάδα
Γιώργος Καλουγκάρου
Ελένη Καρατσίκη
Ηρακλής Καρατσίκης
Λάμπρος Κατσαρός
Σωκράτης Κλείτσας
Άγγελος Μαυρογόνατος

Κώστας Μπισμπίκης
Οδυσσέας Νούλας
Σοφία Ντάλλα
Γιάννης Ντόκας
Βασιλική- Νεφέλη Παπαδοπούλου
Πηνελόπη Παπαδοπούλου
Σπυριδούλα Πονήρα
Φίλιππος Σαρχώσης
Σοφία Τσακνιά
Βασιλική Τσούμα

Τάξη Α

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ 2011-2012

Εκπαίδευση και καλλιτεχνική δημιουργία

Η εργασία εκπονήθηκε με την επίβλεψη των καθηγητριών:

1. Καρφή Ροδοθέας, Φιλόλογου
2. Αρμάγου Μαρίας, Μαθηματικού

Ευχαριστίες

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τη Διεύθυνση του σχολείου που μας στήριξε σε αυτή μας την προσπάθεια και μας επέτρεψε την πρόσβαση στο σχολικό αρχείο καθώς και όλους όσοι δέχτηκαν να μας παραχωρήσουν υλικό (φωτογραφίες, παλιά προγράμματα από καλλιτεχνικές δραστηριότητες του σχολείου μας κλπ) και μοιράστηκαν μαζί μας αναμνήσεις, εμπειρίες και γνώσεις.

Περιεχόμενα

Εκπαίδευση και καλλιτεχνική δημιουργία	1
Ευχαριστίες	2
Εισαγωγή-Στόχοι	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	7
Ιστορία της Ελληνικής εκπαίδευσης	7
1. Η εκπαίδευση στις αρχές του 20 ^{ου} αιώνα	8
2. Τα εκπαιδευτικά νομοσχέδια του 1913.....	11
3. Το Παρθεναγωγείο του Βόλου.....	12
<i>Το εκπαιδευτικό πρόβλημα στο Βόλο (1881-1907)</i>	<i>12</i>
<i>Η λειτουργία του Σχολείου</i>	<i>13</i>
<i>Η απόφαση για την κατάργηση του Α.Δ.Π.</i>	<i>13</i>
4. Η εκπαίδευση στην Ελλάδα την περίοδο του μεσοπόλεμου	15
5. Η εκπαίδευση στην Ελλάδα μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.....	18
<i>Περίοδος μετά το Μεγάλο Πόλεμο.....</i>	<i>18</i>
<i>Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1959.....</i>	<i>18</i>
<i>Η μεταρρύθμιση του 1964.....</i>	<i>19</i>
<i>Η Εκπαιδευτική Αντιμεταρρύθμιση του 1967.....</i>	<i>20</i>
6. Η εκπαίδευση στην Ελλάδα μετά τη δικτατορία	21
<i>Οι Εθνικοί διάλογοι</i>	<i>24</i>
<i>Εκπαιδευτικά περιοδικά.....</i>	<i>24</i>
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ.....	27
Βαθμολογίες & Ποινές	27
<i>Στατιστική ανάλυση βαθμολογιών.....</i>	<i>28</i>
<i>Ποινές.....</i>	<i>33</i>
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ	39
Η εκπαίδευση μέσα από τον κινηματογράφο.....	39
<i>Ο κύκλος των χαμένων ποιητών (Dead poets society)</i>	<i>40</i>
<i>To Sir with love.....</i>	<i>42</i>
<i>Η χορωδία του Χαρίτωνα</i>	<i>43</i>
<i>Μάθε παιδί μου γράμματα.....</i>	<i>44</i>
<i>Ανάμεσα στους τοίχους (Entre Les Murs/ The Class)</i>	<i>47</i>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ	51
Καλλιτεχνική εκπαίδευση	51
Καλλιτεχνικοί αγώνες.....	52
Αισθητική Αγωγή - Αναλυτικά προγράμματα	53
<i>Ωρολόγιο πρόγραμμα Γυμνασίου</i>	<i>54</i>
<i>Συνέντευξη από την καθηγήτρια καλλιτεχνικών στο 1^ο Γυμνάσιο Καρπενησίου κα. Δήμητρα Αντωνοπούλου</i>	<i>55</i>
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ.....	57
Καλλιτεχνικές δραστηριότητες.....	57
<i>Συνέντευξη από την κα. Βασιλική Σταμάτη-Φιλόλογο.....</i>	<i>59</i>
<i>Συνεντεύξεις από παλιούς μαθητές του Γενικού Λυκείου Καρπενησίου</i>	<i>60</i>
<i>Συνεντεύξεις μαθητών του Γενικού Λυκείου Καρπενησίου</i>	<i>67</i>
<i>Φωτογραφικό υλικό.....</i>	<i>70</i>
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ.....	83
Τι σχολείο θέλουμε;.....	83
Ιδανικό σχολείο	84
<i>Διδασκόμενα μαθήματα.....</i>	<i>84</i>
<i>Λειτουργία του σχολείου</i>	<i>85</i>
<i>Κτιριακή υποδομή.....</i>	<i>85</i>
<i>Σχέσεις μαθητών – καθηγητών</i>	<i>86</i>
Παράρτημα	87
Φωτογραφίες	96
Πηγές-Βιβλιογραφία.....	100

Εισαγωγή-Στόχοι

Η εργασία μας με θέμα *Εκπαίδευση και Καλλιτεχνική Δημιουργία* πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του μαθήματος της ερευνητικής εργασία κατά το δεύτερο τετράμηνο του έτους 2011-2012. Το θέμα επιλέχτηκε αφ' ενός γιατί το ζήτημα της Εκπαίδευσης είναι ζωτικό για όλους μας, αφ' ετέρου γιατί καθώς πολλοί από εμάς έχουμε έντονο ενδιαφέρον και δραστηριοποιούμαστε σε σχέση με τις Τέχνες, ενώ δεν υπάρχουν αντίστοιχα μαθήματα στο Λύκειο. Επιδίωξη της ερευνητικής εργασίας επίσης είναι να κατανοήσουμε την αξία της Τέχνης στην καθημερινή ζωή.

Ένας από τους στόχους αυτής της εργασίας ήταν να μελετήσουμε τα αναλυτικά προγράμματα των σχολείων στην Ελλάδα και τη σχετική νομοθεσία και να κατανοήσουμε την εξέλιξη του εκπαιδευτικού συστήματος. Αρχικά αναζητήσαμε σχετικές πληροφορίες στο διαδίκτυο και στην ιστορία του νεοελληνικού κράτους για την εκπαίδευση στην Ελλάδα από το 1895 μέχρι σήμερα. Προσπαθήσαμε να κατανοήσουμε τη σχέση των αλλαγών στο εκπαιδευτικό σύστημα σε συνάρτηση με τις κοινωνικές εξελίξεις αλλά και τις εξελίξεις στην επιστήμη της αγωγής. Αναζητήσαμε επίσης τη θέση που έχουν μέσα στα αναλυτικά προγράμματα μαθήματα που σχετίζονται με την τέχνη.

Στη συνέχεια, κάναμε μια προσπάθεια να εξετάσουμε την εκπαιδευτική ιστορία της πόλης μας με βάση στατιστικά δεδομένα. Θελήσαμε να καταγράψουμε τις βαθμολογίες που δόθηκαν στους μαθητές του σχολείου μας καθόλα τα χρόνια λειτουργίας του και να βγάλουμε όσα συμπεράσματα μπορούσαμε από αυτές. Σκοπός αυτής της έρευνας ήταν να συγκρίνουμε, στο βαθμό που μπορούσαμε, το σχολείο του χτες με το σχολείο σήμερα από την πλευρά της βαθμολογίας. Εξαιτίας του μεγάλου όγκου των στοιχείων που υπάρχουν στο αρχείο που διατηρεί το σχολείο από το 1938 περιορίσαμε την έρευνά μας στα χρόνια από το 1960 μέχρι το 2010. Επίσης αποφασίσαμε να ασχοληθούμε μόνο με τους βαθμούς σε δύο μαθήματα (Έκθεση και Μαθηματικά) και μόνο με τους μαθητές της Α' τάξης. Η επιλογή μας αυτή έγινε γιατί παρ' όλες τις αλλαγές στα αναλυτικά προγράμματα όλα αυτά τα χρόνια στην Α' τάξη πάντα υπήρχαν αυτά τα δύο μαθήματα τα οποία αποτελούν τις βασικές δεξιότητες στις οποίες οι μαθητές εξετάζονται. Το υλικό μας για αυτό το στάδιο της εργασίας το αναζητήσαμε στο αρχείο του σχολείου και συγκεκριμένα στα βιβλία Έλεγχου Μητρώου, στο Μητρώο αλλά και στα Βιβλία των πρακτικών. Για λόγους τήρησης του απορρήτου, μας δόθηκαν όσες πληροφορίες χρειαστήκαμε εντελώς ανώνυμα.

Επίσης, ασχοληθήκαμε με τις διάφορες ποινές που επιβλήθηκαν στους μαθητές του σχολείου μας από το 1960 περίπου έως σήμερα για παραβατική συμπεριφορά. Αναζητήσαμε τους λόγους για τους οποίους οι μαθητές τιμωρήθηκαν όπως επίσης και το είδος των ποινών που επιβλήθηκαν. Και εδώ τα στοιχεία που χρειαστήκαμε τα αναζητήσαμε στα Βιβλία Πράξεων που διατηρεί

το σχολείο στο αρχείο του και φυσικά και αυτά έφτασαν στα χέρια μας διατηρώντας την ανωνυμία των εμπλεκόμενων μαθητών και καθηγητών.

Στόχος μας ήταν να δούμε αν υπάρχουν αλλαγές στον τρόπο που το σχολείο αντιμετωπίζει και αντιμετωπίζει τους μαθητές (βαθμολογικά και μη) αλλά και στις επιδόσεις των μαθητών.

Από το αρχείο του σχολείου επίσης αναζητήσαμε πληροφορίες για την ύπαρξη καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων στο σχολείο, στα χρόνια λειτουργίας του. Διαπιστώνοντας την ύπαρξη καλλιτεχνικής δραστηριότητας αλλά και τη συμμετοχή του σχολείου σε καλλιτεχνικούς αγώνες αποφασίσαμε να ερευνήσουμε τη λειτουργία και το ρόλο των σχολικών καλλιτεχνικών αγώνων στην εκπαίδευση.

Τέλος, παρακολουθήσαμε ταινίες με θέμα την εκπαίδευση και αναζητήσαμε τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζονται οι νέοι, οι σχέσεις τους με το σχολείο, οι αξίες τους και πως επηρεάζονται και επηρεάζουν την εποχή τους. Λαμβάνοντας υπόψη μας όσα διαβάσαμε για την ιστορία της ελληνικής Εκπαίδευσης, τις πληροφορίες που λάβαμε από τις κινηματογραφικές ταινίες που παρακολουθήσαμε και τα ντοκυμαντέρ, σχετικά με την εκπαίδευση στον κόσμο διαχρονικά προσπαθήσαμε να διατυπώσουμε την πρότασή μας για το ιδανικό σχολείο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Ιστορία της Ελληνικής εκπαίδευσης από το 1895 μέχρι σήμερα

Το Πρώτο Κεφάλαιο αποτελεί μια ιστορική αναδρομή στην Ελληνική εκπαίδευσης από το 1895 μέχρι σήμερα.

1. Η εκπαίδευση στις αρχές του 20^{ου} αιώνα

Στην ομάδα Α συμμετέχουν οι μαθητές:

Όλγα Γκρίζη, Ηρακλής Καρατσίκης, Οδυσσέας Νούλας, Φίλιππος Σαρχώσης

Κατά το 19^ο αιώνα άλλαξαν αρκετά οι σχέσεις παραγωγής σε όλη την Ευρώπη και έτσι προκλήθηκαν πολλές οικονομικές, πολιτικές και ιδεολογικές εντάσεις που σημάδεψαν το δεύτερο μισό του αιώνα. Οι εντάσεις αυτές ανάγκασαν τις κυβερνήσεις να απευθύνουν την πολιτική τους σε όλο το λαό ώστε να αμβλυνθούν οι διαφορές και να υπάρξει κοινωνική συνοχή. Έτσι η καθολική παιδεία υπήρξε κοινός στόχος των ευρωπαϊκών κρατών αυτή την περίοδο. Μέχρι τα μέσα του 20^{ου} αιώνα η πολιτική κατάσταση στην Ευρώπη (πόλεμοι, αναταραχές κλπ) δεν επέτρεψαν σοβαρές εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις.

Στην Ελλάδα από τη δημιουργία του νεοσύστατου κράτους το 1830 μέχρι και το 1895 το εκπαιδευτικό σύστημα δεν έχει υποστεί καμία αλλαγή, ώστε να συμβαδίζει με τις ανάγκες της κοινωνίας και της εποχής. Από το 1895 και μετά έχουν γίνει πολλές προσπάθειες για μεταρρύθμιση, τις σημαντικότερες από τις οποίες αναφέρουμε παρακάτω.

Το 1895 ψηφίζεται νέος νόμος για την οργάνωση της εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Για πρώτη φορά το κράτος ασχολείται με την προσχολική αγωγή και καθιερώνει εξατάξια δημοτικά σχολεία.

Μέχρι εκείνη την εποχή υπάρχει τετραετές δημοτικό και μετά ακολουθεί η μέση εκπαίδευση. Όμως πολλά παιδιά δεν τελειώναν καν το δημοτικό γιατί οι γονείς τα σταματούσαν μόλις αποκτούσαν τις στοιχειώδεις γνώσεις (αριθμητική, ανάγνωση και γραφή). Παρ' όλα αυτά στα τέλη του 19^{ου} αιώνα παρατηρείται αύξηση της φοίτησης στη στοιχειώδη εκπαίδευση.

Το γυμνάσιο θεωρείται ότι δεν πρέπει να είναι υποχρεωτικό, αλλά να πληρώνονται

δίδακτρα και όποιος το παρακολουθεί να θεωρείται κοινωνικά ανώτερος και μορφωμένος.

Στο τέλος του αιώνα η πολιτική στρέφεται στη δημιουργία επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης, γιατί υπήρχε η αντίληψη ότι η τεχνική κατάρτιση χρειαζόταν πολύ περισσότερο τώρα που γινόταν έργα και οι δημόσιες θέσεις ήταν πλήρεις.

Την ίδια εποχή ξεκινά η μετανάστευση στο εξωτερικό και η μετακίνηση προς τις πόλεις και η ιδέα για δωρεάν παιδεία αρχίζει να ακμάζει, έτσι ώστε οι άνθρωποι



να «βγαίνουν» έντιμοι στην κοινωνία και αυτή με τη σειρά της να προοδεύει οικονομικά. Έτσι καθιερώνεται το λαϊκό σχολείο (και για τα δύο φύλα) και η εκπαίδευση γίνεται σε τεχνικό και επαγγελματικό επίπεδο σε επιστημονική βάση. Το νομοσχέδιο αυτό είναι γνωστό με το όνομα «Νομοσχέδιο Ευταξία» από το όνομα του τότε υπουργού παιδείας. Με το νέο νομοσχέδιο δημιουργούνται σχολές για τον εμπορικό, βιομηχανικό και επαγγελματικό κλάδο.



Με το πέρασμα στον 20^ο αιώνα φαίνεται να υπάρχει η ανάγκη για μεταρρύθμιση. Γίνονται πολλές προτάσεις και προσπάθειες ανάλογα με τις ανάγκες του λαού, μέχρι που το 1904 γίνεται το Πρώτο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Συνέδριο, με θέματα τη Δημοτική, τη Μέση, τη γυναικεία και την επαγγελματική εκπαίδευση. Σημαντικό ρόλο έπαιξε ο Βικέλας, που τα προηγούμενα χρόνια παρακολούθησε τα εκπαιδευτικά συστήματα άλλων χωρών και συγκέντρωσε υλικό για το Ελληνικό συνέδριο.



Μέχρι εκείνη την εποχή υπάρχει ένα ακόμη φλέγον ζήτημα στην εκπαιδευτική κοινότητα: το **Γλωσσικό Ζήτημα**. Υπήρχε πίεση από τους καθηγητές στους μαθητές να χρησιμοποιούν την καθαρεύουσα, χωρίς καθόλου λέξεις της δημοτικής, ακόμη και από τις πρώτες τάξεις του δημοτικού. Όμως ένας σωστός εκπαιδευτικός έπρεπε να αφήνει τα παιδιά να εκφράζονται στη δημοτική, που είχαν συνηθίσει και να αντιμετωπίζουν την καθαρεύουσα σαν μια ξένη γλώσσα, την οποία έπρεπε να μεταφράσουν. Το θέμα για την επιλογή της ελληνικής γλώσσας δεν εξαρτάται από το πόσο πλούσια ή φτωχή, ευχάριστη ή δυσάρεστη είναι η καθαρεύουσα και η δημοτική αλλά από το πόσο ωφέλιμη και πρακτική είναι για τους πολίτες η κάθε μία. Το ελαττωματικό εκπαιδευτικό σύστημα της εποχής είναι η κυριότερη αιτία της κατάντιας του έθνους. Όμως υπάρχουν δύο απόψεις:

(α) Η διγλωσσία προκαλεί βλάβη στην εκπαίδευση και

(β) Οι δάσκαλοι προκαλούν τη βλάβη, γιατί είναι αμόρφωτοι.

Την πρώτη άποψη συμμερίζονται οι δημοτικιστές, που πιστεύουν πως τα μικρά παιδιά δεν μπορούν να κατανοήσουν μία πεθαμένη γλώσσα, γιατί αυτή χρειάζεται κόπο για να γίνει κατανοητή και δεν μιλάει στην καρδιά του παιδιού.¹ Παρ' όλες τις προσπάθειες το γλωσσικό ζήτημα δεν λύθηκε μέχρι τη δεκαετία του '70.

Μέχρι και το 1909 ζητείται ευρέως η καθολική εκπαίδευση και η αλλαγή του συστήματος. Το 1909 έγινε προσπάθεια να προσαρμοστεί το εκπαιδευτικό σύστημα στις ανάγκες της κοινωνίας αλλά οι μεταρρυθμίσεις αυτές δεν έγιναν ποτέ. Καταρχάς η εκπαίδευση θα χωριζονταν σε τρεις βαθμίδες: το Δημοτικό, το Ελληνικό και το Γυμνάσιο με τα δύο τελευταία μαζί να αποτελούν τη Μέση Εκπαίδευση. Οι βαθμίδες της Μέσης Εκπαίδευσης θα ήταν υποχρεωτικές για την εισαγωγή σε ανώτατες σχολές. Επιπλέον το Δημοτικό θα γινόταν εξατάξιο από τετραετές, ενώ στα Ελληνικά σχολεία θα προστίθονταν μια ακόμα τάξη.²

Μέχρι εκείνη την εποχή το εκπαιδευτικό σύστημα ήταν το ισχύον από το 1830 και η μεταρρύθμιση χρειαζόταν, ώστε ο οικονομικός, ο κοινωνικός και ο επαγγελματικός τομέας να συμβαδίσουν με τα δεδομένα της εποχής.

¹ Νεοελληνική Εκπαίδευση σελ. 80 §120 «Φοιτητική Συντροφιά»

² Νεοελληνική Εκπαίδευση σελ. 66 §116 «Να μεταρρυθμιστεί το πρόγραμμα»

2. Τα εκπαιδευτικά νομοσχέδια του 1913

Στην ομάδα Β συμμετέχουν οι μαθητές:

Λάμπρος Κατσαρός, Σωκράτης Κλείτσας, Άγγελος Μαυρογόνατος, Σοφία Τσακνιά

Τα εκπαιδευτικά νομοσχέδια του 1913 χαρακτηρίζονται από μια νέα κοινωνική πολιτική, μια νέα οικονομική πολιτική και μια νέα ιδεολογία. Η σύνταξη αυτών των νομοσχεδίων έγινε από τον Δημήτρη Γληνό και αρμόδιος να περιγράψει την κατάσταση των δημοτικών σχολείων όσον αφορά την κτιριακή υποδομή και την εκπαίδευση που παρέχουν ήταν ο Υπουργός Παιδείας Ιωάννης Τσιριμώκος ο οποίος ανακοίνωσε ότι η παιδεία που δινόταν ήταν ανεπαρκής.

Μετά τους βαλκανικούς πολέμους 1912-1913, η αστική και μεσοαστική τάξη ψάχνουν μια εκπαίδευση που να ανταποκρίνεται στην οικονομική πραγματικότητα. Έτσι δημιουργήθηκε το εξαετές δημοτικό σχολείο που έδινε την απαραίτητη γενική προπαιδεία για πρωτογενή και δευτερογενή επαγγέλματα. Πλέον έχουμε δυο τύπους σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, το εξαετές γυμνάσιο και το αστικό σχολείο. Το γυμνάσιο, αφορά την αστική τάξη και οι απόφοιτοι του προορίζονταν να γίνουν οι μελλοντικοί επιστήμονες. Τα αστικά σχολεία αφορούσαν αντίστοιχα τη μέση αστική τάξη και απευθύνονταν σε μελλοντικούς εμπόρους, μικροβιομηχάνους και βιοτέχνες, γεωργοκτηματίες, εμποροϋπαλλήλους, κρατικούς υπαλλήλους. Οι απόφοιτοι του αστικού σχολείου μπορούσαν να εγγραφούν μετά από εισαγωγικές εξετάσεις στο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης και σε άλλες τεχνικοεπαγγελματικές σχολές. Επίσης τα αστικά σχολεία συμπλήρωναν την πρακτική μόρφωση με νυκτερινά Κυριακά σχολεία πρακτικής μόρφωσης και κατώτερες επαγγελματικές σχολές. Στόχος της μεταρρύθμισης των νομοσχεδίων ήταν να προστεθούν μαθήματα στα αστικά σχολεία. Έτσι αυτά μπορούσαν να μετατραπούν σε προπαρασκευαστικές τεχνικές σχολές. Τα νομοσχέδια αυτά προέβλεπαν, ακόμη, την ίδρυση αστικών σχολείων θηλέων στα οποία θα διδάσκονταν, εκτός των άλλων μαθημάτων, χειροτεχνεία, κοπτική, ραπτική, μαγειρική, στοιχεία νοσηλευτικής και βρεφοκομίας, καθώς και την ίδρυση Διδασκαλείου Τεχνικής εκπαίδευσης με το οποίο επιδιωκόταν η κατάρτιση αντίστοιχου διδακτικού προσωπικού. Όμως τα νομοσχέδια του 1913 ποτέ δεν ψηφίστηκαν.

Το 1914 στα Αστικά Σχολεία θηλέων, οι κοπέλες που είχαν αποφοιτήσει από εξαετές δημοτικό σχολείο τώρα στρέφονταν τόσο γύρω από πρακτικές γνώσεις, όσο και από τη δυνατότητα τους να καταταγούν ύστερα από εξετάσεις στην Α΄ Τάξη Διδασκαλείων ή άλλης επαγγελματικής σχολής. Τέτοια ιδρύθηκαν σε μεγάλες πόλεις της Ελλάδας από τη Φιλεκπαιδευτική Εταιρεία και από δήμους στον Πειραιά, στην Κοζάνη και στην Ιεράπετρα. Ακόμη για τις ανάγκες σε εξειδικευμένο διδακτικό προσωπικό ιδρύθηκε στην Αθήνα τριτάξιο Διδασκαλείο

της Τεχνικής Εκπαίδευσης για τη μόρφωση του διδακτικού προσωπικού των κατώτερων τεχνικών σχολών και των καθηγητών των τεχνικών μαθημάτων.



Μαθήτριες του Παρθεναγωγείου Βόλου

3. Το Παρθεναγωγείο του Βόλου

Το εκπαιδευτικό πρόβλημα στο Βόλο (1881-1907)

Το κρατικό ενδιαφέρον για την εκπαίδευση των κοριτσιών του Βόλου δε φτάνει να ικανοποιήσει τις μορφωτικές ανάγκες της επαρχίας, και γι' αυτό η ιδιωτική πρωτοβουλία επιστρατεύεται για να αναπληρώσει το κενό.

Το Γυμνάσιο του Βόλου είναι ένα από τα 39 Γυμνάσια που λειτουργούν στο ελεύθερο ελληνικό κράτος ως το 1912. Η λειτουργία του Γυμνασίου συνεχίζεται από τότε κανονικά ως το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Μέχρι το 1909 η ιδιωτική πρωτοβουλία είναι εκείνη που, αναπληρώνοντας τα κενά της δημόσιας εκπαίδευσης, δίνει τα μέσα στα παιδιά του Βόλου να μορφωθούν, με σχολεία στοιχειώδους και μέσης βαθμίδας. Παρόλα αυτά η μέση εκπαίδευση για τα κορίτσια του Βόλου βρίσκεται σε ατελή μορφή.

Από το 1907-08, το έργο της μελέτης του εκπαιδευτικού συστήματος, αποτελεί μέριμνα και έργο αποκλειστικά του Δ. Σαράτση. Τα βασικά χαρακτηριστικά των προτάσεων Σαράτση είναι:

α) να ιδρυθεί ανώτερη σχολή θηλέων, που να αποτελείται από τρεις τάξεις. Κύριος σκοπός της σχολής είναι η ευρύτερη μόρφωση των κοριτσιών και η κατάρτισή τους·

β) να δοθεί περισσότερο βάρος στην Ν.Ε. γλώσσα, στη γραμματολογία και στα φυσιογνωστικά μαθήματα. Όσον αφορά τη διδασκαλία των κοριτσιών να προστεθούν η υγιεινή και νοσηλευτική, η καθαριότητα του σπιτιού, η κηπευτική, η μαγειρική, η κοπτική, ραπτική και κεντητική, η μουσική και η ζωγραφική·

γ) να καλυφτούν οι δαπάνες από τους γονείς και ο Δήμος να αναλάβει τα μισά ή λιγότερα από τα ετήσια έξοδα, ανάλογα με τις δυνατότητές του και

δ) να γίνει η εποπτεία και η διοίκηση της σχολής από πενταμελή Εφορεία.

Οι προτάσεις Σαράτση έγιναν δεκτές.

Η λειτουργία του Σχολείου

Το σχολείο λαμβάνει τον τίτλο «Ανώτερο», επειδή επρόκειτο για σχολείο ανώτερης του Δημοτικού βαθμίδος (Μέσης), «Δημοτικό», επειδή την ίδρυση και την εποπτεία του αναλαμβάνει ο Δήμος αναθέτοντας στην Εφορεία του σχολείου τις περαιτέρω ρυθμίσεις της λειτουργίας του, και «Παρθεναγωγείο» κατά την ορολογία της εποχής, επειδή αφορά την εκπαίδευση των κοριτσιών (Α.Δ.Π.).

Το γεγονός που καθιστά το Σχολείο του Βόλου εντελώς διαφορετικό από τα παρόμοια ελληνικά εκπαιδευτήρια είναι η πρόθεση του ιδρυτή του (Δ. Σαράτση) και η συμπορευόμενη διάθεση του διευθυντή του (Α. Δελμούζου) να καταστήσουν το σχολείο αυτό εκπαιδευτικό ίδρυμα εφαρμογής νέων διδακτικών στόχων, διαφοροποιημένου προγράμματος και ρηξικέλευθων μεθόδων διδασκαλίας και σχολικής ζωής, υπό την επίδραση κυρίως μερικών από τις νεωτεριστικές ευρωπαϊκές εκπαιδευτικές κινήσεις, των αστικών αντιλήψεων για τη χρησιμότητα και λειτουργικότητα των γνώσεων και των υπό διαμόρφωση μεταρρυθμιστικών προτάσεων του «Εκπαιδευτικού Δημοτικισμού». Ο διευθυντής του σχολείου Δελμούζος μαζί με τη βοήθεια του Δ. Σαράτση αναλαμβάνει την πρόσληψη των καθηγητών οι οποίοι κατάγονται από τον Βόλο. Η οικοδομή στεγάζεται σε μια διώροφη οικία με αυλή και κήπο, ιδιοκτησία του γιατρού Κων. Εγγλέζου.

Το Α.Δ.Π. λειτουργεί ως την κατάργησή του (το Μάρτιο του 1911) χωρίς ποτέ να δοθεί κρατική άδεια λειτουργίας του, όπως συνήθως συμβαίνει με όλα σχεδόν τα ιδιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα της εποχής. Η λειτουργία του είναι γνωστή στους κρατικούς φορείς, πολλοί από τους οποίους επισκέπτονται το Σχολείο και παρακολουθούν τις εργασίες του.

Το ωρολόγιο και το αναλυτικό πρόγραμμα του Α.Δ.Π. διαμορφώνεται από τους επιτελείς του (το διευθυντή και τα μέλη της Εφορείας του) και δεν παρακολουθεί τα προγράμματα της αντίστοιχης βαθμίδας κρατικών σχολείων. Ακόμη στο Α.Δ.Π. δε φαίνεται να τηρείται απουσιολόγιο. Δεν εφαρμόζεται εξάλλου το σύστημα της βαθμολόγησης των επιδόσεων των μαθητριών. Ακόμη και το «Ενδεικτικό» που δίνεται αποτελεί απλώς ένα αποδεικτικό παρακολούθησης των μαθημάτων του Σχολείου υπογεγραμμένο από το διευθυντή του Σχολείου και τα μέλη της Εφορείας του. Τέλος δεν υπάρχουν εισιτήριες εξετάσεις το Σεπτέμβριο.

Η απόφαση για την κατάργηση του Α.Δ.Π.

Οι λόγοι για τους οποίους αποφασίστηκε το κλείσιμο του Α.Δ.Π. από το δημοτικό συμβούλιο ήταν οι εξής: κλονισμός της θρησκείας, διαφθορά της εθνικής γλώσσας, αθεϊσμός, αντεθνική δράση, μασονισμός κι αναρχισμός. Παρόλα αυτά οι δυνάμεις που οδήγησαν στην κατάργηση του Α.Δ.Π. ήταν οι θρησκευτικοί και τοπικοί πολιτικοί άρχοντες αλλά κυρίως η δράση της εφημερίδας «Κήρυκας» που κατασκεύαζε ψευδείς ειδήσεις για τη λειτουργία και τους φορείς του Α.Δ.Π. και οδηγούσε το πλήθος σε διαμαρτυρία. Την ίδια εποχή είχε ψηφιστεί η

καθαρεύουσα ως επίσημη γλώσσα του κράτους και στη συνέλευση που έγινε στις 2 Μαρτίου 1911 αποφασίστηκε η κατάργηση του σχολείου. Αμέσως μετά την ψήφιση οι γονείς ζήτησαν από το Υπουργείο Παιδείας να στείλει εξεταστική Επιτροπή κάτι το οποίο δε συνέβη ποτέ. Έπειτα από αυτά τα γεγονότα έγινε η ανακοίνωση στις μαθήτριες για το κλείσιμο του σχολείου αλλά ωστόσο αυτές εξακολουθούσαν να πιστεύουν πως κάτι τέτοιο δεν είναι αλήθεια. Μάλιστα ο διευθυντής τους Δελμούζος τις αποχαιρέτισε λέγοντάς τους: ***κάθε νέα ιδέα πρέπει να πολεμήσει για να νικήσει· και θα νικήσει, όταν στηρίζεται στην αγάπη, την ειλικρίνεια και την αλήθεια.***

4. Η εκπαίδευση στην Ελλάδα την περίοδο του μεσοπόλεμου (1917-1937)

Στην ομάδα Γ συμμετέχουν οι μαθητές:

Νεφέλη Γραμματικά-Παυλίδου, Σοφία Ντάλλα, Γιάννης Ντόκας, Βασιλική- Νεφέλη Παπαδοπούλου

Βασικό σταθμό στην εκπαίδευση αποτελούν τα νομοσχέδια το 1917. Νομοθετήθηκαν από τον Ελ. Βενιζέλο και αργότερα επικυρώθηκαν από τη Βουλή των Ελλήνων. Οι σημαντικότερες μεταρρυθμίσεις αφορούσαν:

- α) την καθιέρωση της δημοτικής ως γλώσσα όλου του δημοτικού σχολείου.
- β) αλλαγές όσον αφορά το σύστημα συγγραφής των σχολικών βιβλίων, της έγκρισης του αριθμού και χρόνου ισχύος των σχολικών βιβλίων και τους συγγραφείς.
- γ) μέριμνα για τη μόρφωση και μετεκπαίδευση των εκπαιδευτικών και αποαστικοποίηση των σχολείων, η οποία σύμφωνα με την Άννα Φραγκουδακη ήταν η επένδυση που θα επιτρέψει την οικονομική ανάπτυξη της χώρας και τη διαμόρφωση ικανών πολιτών.

Τη δεκαετία του 1920 ιδρύονται νέα γυμνάσια τα όποια όμως υπολειμματούσαν καθώς δεν υπήρχε κανένα σύστημα σχεδιασμού και σταδιακής οργάνωσης.

Γενικά, παρά τις οποιεσδήποτε μεταβολές και βελτιώσεις, το σύστημα εξακολουθούσε να παρουσιάζει πληθώρα προβλημάτων. Κατά των Ιακ. Δραγάτη (ο οποίος επιθεώρησε τα σχολεία της Ηλείας) οὐ μόνον ὁ νοῦς ἀναπαλαιούμενος ἀνηβᾷ, ἀλλὰ καὶ τὰ ἁμαρτήματα ἀντὶ νὰ τύχωσιν ἄρσεως ἢ ἐλαττωθῶσιν, ἀνέλαβον τὴν ἀκμὴν αὐτῶν τὴν προτέραν [...]. Τοῦτο τουλάχιστον ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς γοργῇ τῷ ποδὶ εἰσβαλούσης μέχρι τῶν προθύρων τοῦ Πανεπιστημίου καὶ πέραν τούτου ἀγγραμματσύνης, ἡ ὁποία ἀρχὴν ἔχει ἀμφηρίστως τὰ κατώτερα σχολεῖα, μολονότι παρήλθαν 48 χρόνια ἀπὸ το 1880.

Την ίδια εποχή υποστηρίχτηκε έντονα η άποψη ότι θα πρέπει να αποκλεισθούν από τη μέση γενική εκπαίδευση εκείνοι που δεν παρέχουν εγγυήσεις για ανώτερες σπουδές. Αυτό φαίνεται και από το γεγονός ότι από τους 75 χιλ. μαθητές που εγγραφόταν στο γυμνάσιο μόνο οι 5,5 χιλ. αποφοιτούσαν. Το ποσοστό αυτών που σπούδαζαν σε κάποιο πανεπιστήμιο ήταν μόλις 3%, ενώ οι υπόλοιποι 3 χιλ. ασκούσαν μέσα επαγγέλματα. Επιπλέον ο πληθωρισμός σε μέσα και ανωτέρα επαγγέλματα αποτέλεσε βασικό λόγο για



την επικείμενη μείωση των μαθητών στο γυμνάσιο και η στροφή τους προς κατώτερα επαγγέλματα και η καλύτερη τεχνική εκπαίδευση έγινε αναγκαία. Υπήρχαν βεβαία και υποστηρικτές μιας αντίθετης άποψης, οι όποιοι πρέσβευαν ότι με τη μείωση των γυμνασίων και την αύξηση των εκπαιδευτικών τελών η λαϊκή μάζα θα αποκλείονταν άμεσα από τη μέση και ανώτερη εκπαίδευση.

Σημαντικό ρολό στις μεταρρυθμίσεις έπαιξαν και οι βαλκανικοί πόλεμοι καθώς και ο πρώτος παγκόσμιος πόλεμος. Μετά το τέλος αυτών των δυο πολέμων τα εδάφη και ο πληθυσμός της Ελλάδας είχαν πολλαπλασιαστεί. Ενισχύθηκε, λοιπόν, η ελληνική οικονομία, επιταχύνθηκε η αγροτική και βιομηχανική παραγωγή όπως και η οικονομικοκοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις. Επιπρόσθετα, μετά το 1922 ενισχύθηκε η ζήτηση ειδικευμένων εργατών λόγω της μαζικής εισροής προσφύγων.

Λίγο πριν την επομένη μεταρρυθμιστική προσπάθεια του 1929 ο προσανατολισμός της ελληνικής εκπαίδευσης εξακολουθούσε να παραμένει θεωρητικός – κλασικιστικός. Η κυβέρνηση του Λ. Βενιζέλου προχώρησε στην ουσιαστική μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος με την ψήφιση μιας σειράς νομών που θέσπιζαν τη θεμελίωση του αστικού σχολείου. Το 1927 στη διακήρυξη για την παιδεία ζητήθηκε η υποχρεωτική εκπαίδευση όλων των παιδιών μέχρι το 18^ο έτος της ηλικίας τους. Παρόλα αυτά καμία από τις μεταρρυθμίσεις δε μπόρεσε να εφαρμοστεί πριν το 1929.



Για πρώτη φορά ορίστηκε ως σκοπός των δημοτικών σχολείων όχι η θρησκευτική, εθνική και ηθική διαπαιδαγώγηση των μαθητών, αλλά η προπαρασκευή τους για τη μετέπειτα ζωή τους, ώστε να γίνουν σωστοί πολίτες. *Η Μέση Εκπαίδευσις σκοπεί τούτο μὲν νὰ παράσχη πλήρη γενικὴν μόρφωσιν, ἀνθρωπιστικὴν καὶ πραγματικὴν, ἀπαραίτητον διὰ πάσαν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀνωτέραν πρακτικὴν δράσιν, τούτο δὲ νὰ προπαρασκευάσῃ*

*επιστημονικώς τούς εφιεμένους ανωτέρων ειδικών σπουδών, καλλιεργουμένων εν τοίς ανωτάτοις εκπαιδευτικοίς ιδρύμασι.*³

Εξακολουθούσε να υπάρχει το έντονο πρόβλημα της δυσανάλογης κατανομής των μαθητών και του διαχωρισμού των γυμνασίων σε πρακτικά και κλασικά. Τα αρχαία ελληνικά καταλάμβαναν σχεδόν το 30% του προγράμματος σε αντίθεση με τις θετικές επιστήμες, οι οποίες διδάσκονταν μόνο στο 20% των εβδομαδιαίων ωρών διδασκαλίας.

Στα χρόνια που ακολούθησαν έγινε προφανές ότι και αυτές οι μεταρρυθμίσεις δεν κατάφεραν να υπερκεράσουν την εμμονή του κοινωνικού σώματος προς παραδοσιακούς εκπαιδευτικούς σκοπούς. Επιπλέον το 1935 τα νέα προγράμματα του γυμνασίου που ακολουθούσαν το παλαιό πνεύμα εξουδετέρωσαν απολύτως τις ελάχιστες εναπομείνασες θετικές αλλαγές. Ειδικότερα, με τη την επιβολή της δικτατορίας του Μεταξά (1936) η δημοτική εκδιώχτηκε από την εκπαίδευση και τα έτη φοίτησης σε δημοτικό και γυμνάσιο επανήλθαν στην πρότερη κατάσταση.

³Νόμος 1849/1939 «Περί των Σχολείων της Μέσης Εκπαίδευσης» σελ 193

5. Η εκπαίδευση στην Ελλάδα μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο (1950-1967)

Στην ομάδα Δ συμμετέχουν οι μαθητές:

Γιώργος Καλουγκάρου, Πηνελόπη Παπαδοπούλου, Σπυριδούλα Πονήρα, Βασιλική Τσούμα

Περίοδος μετά το Μεγάλο Πόλεμο

Η κατοχή και ο εμφύλιος πόλεμος οδήγησαν στην «ολοκληρωτική εξάρθρωση» του τότε εκπαιδευτικού συστήματος. Εξαιτίας του Β' Παγκόσμιου Πόλεμου προκληθήκαν κοινωνικές και οικονομικές μεταβολές με αποτέλεσμα να υπάρχει πίεση για τη δημιουργία και οργάνωση ενός νέου εκπαιδευτικού συστήματος. Το νέο αυτό εκπαιδευτικό σύστημα είχε σκοπό οι νέοι να αποκτούν επαγγελματικά εφόδια, για να ενταχθούν παραγωγικά στις νέες οικονομικές συνθήκες που διαμορφώνονταν.

Το 1950 ορίστηκε ένα είδος διδάκτρων που οδηγούσε πίσω στα προπολεμικά εκπαιδευτικά πρότυπα. Συμφώνα με ένα νόμο δημιουργήθηκε το σχήμα Γυμνάσιο-Λύκειο Φιλολογικό ή Φυσικομαθηματικό. Παράλληλα, τέθηκε και ένα νέο ζήτημα σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση που στηρίχτηκε από διεθνείς οργανισμούς και προγράμματα τεχνικής βοήθειας. Παρ' όλα αυτά το 1959 επαναλειτουργούν οι προπολεμικές τεχνικές σχολές και ιδρύονται νέες από την ιδιωτική πρωτοβουλία και άλλους οργανισμούς.



Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του 1959

Η εθνική παιδεία πρέπει να στραφεί προς τον τεχνικοοικονομικό τομέα γιατί η δημιουργία επιστημόνων των θετικών επιστήμων αλλά και τεχνιτών-στελεχών όλων των βαθμίδων καθίσταται αναγκαία για την προσαρμογή στην επιστημονική και τεχνολογική πρόοδο του 20^{ου} αιώνα. Όμως αυτό δεν επαρκεί γιατί οι άνθρωποι πρέπει να αποκτούν και γενική μόρφωση και ηθική και εθνική αγωγή. Επίσης, επιδιώκεται η μέση παιδεία να μην αποτελεί μόνο προπαρασκευαστικό στάδιο για την ανωτάτη παιδεία αλλά και ετοιμασία των νέων για τη ζωή του πολίτη και του εργαζόμενου ανθρώπου. Ακόμα δίνεται απολυτήριο της πρώτης βαθμίδας, του γυμνασίου έτσι ώστε όποιοι δεν επιθυμούν να συνεχίσουν μετά το γυμνάσιο να έχουν τουλάχιστον ένα αποδεικτικό των προσόντων τους.

Ο χωρισμός των γυμνασίων με τη μεταρρύθμιση του 1959 γινόταν ως εξής: υπήρχαν δύο κύκλοι σπουδών, ο πρώτος να παρέχει γενική μόρφωση και ο

δεύτερος να προετοιμάζει τους μαθητές για τις ανώτατες σχολές και για απευθείας απασχόληση. Ο ανώτερος κύκλος σπουδών είχε τις εξής κατευθύνσεις: Κλασική, Γεωργική, Οικονομική, Τεχνική, Βιομηχανική, Ναυτική, Ξένων γλωσσών και Οικοκυρική. Τα απολυτήρια όλων αυτών των γυμνασίων ήταν ισότιμα για την εισαγωγή στα ανώτατα εκπαιδευτήρια γιατί είχαν ένα κοινό πυρήνα μαθημάτων.

Η εποπτεία της εκπαίδευσης συγκεντρώνεται στο Υπουργείο Παιδείας από τα



διάφορα υπουργεία και υπηρεσίες, και καθώς αναγνωρίζεται η σημασία και η χρησιμότητα της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, ιδρύονται διάφορα τεχνικοεπαγγελματικά σχολεία. Επίσης ιδρύονται δημόσιες τεχνικές σχολές και δίνεται δικαίωμα να λειτουργούν παρόμοιες ιδιωτικές. Ο νέος θεσμός του εκπαιδευτικού συστήματος προσπαθεί απεγνωσμένα να επιβιώσει μέσα σε ένα εχθρικό περιβάλλον και να ουσιαστικοποιήσει την ύπαρξη του σαν ισότιμο υποσύστημα των εθνικών εκπαιδευτικών μηχανισμών. Το πνεύμα

και τα προγράμματα των σχολείων δεν άλλαξαν μετά τη μεταρρύθμιση του 1959. Εξακολουθούν να στηρίζονται στην «ανθρωπιστική παράδοση» και δεν ανατρέπουν τις παλιές αναλογίες μαθημάτων και όλες οι κατευθύνσεις οδηγούν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Τα μέτρα του 1959 ήταν μια απόπειρα να χαλαρώσει ο ιδεολογικός κλοιός πάνω στα σχολεία και να εκσυγχρονισθεί η οικονομική τους λειτουργία δίνοντας έμφαση στην τεχνική - επαγγελματική εκπαίδευση. Όμως, το πιο σημαντικό σημείο της μεταρρύθμισης του 1959 ήταν η θέσπιση της πιο πρωτοποριακής δομικής αλλαγής, δηλαδή ο χωρισμός του Γυμνασίου σε δύο κύκλους (που αναφέραμε παραπάνω) που έδινε την ευκαιρία στους μαθητές να επιλέξουν τον κλάδο που τους ενδιέφερε. Άσχετα από το γεγονός ότι και αυτή η μεταρρύθμιση δεν έγινε στην πράξη, η ιδέα του διαχωρισμού ήταν σωστή.

Η μεταρρύθμιση του 1964

Το 1964 αρχίζει μια νέα περίοδος με σκοπό την αλλαγή του πνεύματος που επικρατεί στην εκπαίδευση από τον 19^ο αιώνα, η οποία περιέχει δωρεάν παιδεία, επέκταση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, ακαδημαϊκό απολυτήριο, καθιέρωση της δημοτικής, κατ' επιλογήν μαθήματα, διδασκαλία των αρχαίων από μετάφραση, ίδρυση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου κ.ά.

Τα μέτρα εκδημοκρατισμού και εκσυγχρονισμού της ελληνικής εκπαίδευσης και η έμφαση στην κοινωνική δικαιοσύνη, αποτελούν κεντρικές κατευθυντήριες

ιδέες της μεταρρύθμισης του 1964. Επίσης, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση και στην ισότητα ευκαιριών στην εκπαίδευση.

Η Εκπαιδευτική Αντιμεταρρύθμιση του 1967

Την περίοδο του 1967, δηλαδή στα χρόνια της δικτατορίας, οι περισσότερες εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις του 1964 καταργήθηκαν και στη θέση τους επανήλθε η λεγόμενη μητρική γλώσσα, ή αλλιώς δημοτική, η οποία διδασκόταν στις τρεις πρώτες τάξεις και η καθαρεύουσα ή αλλιώς Ελληνική Γλώσσα που διδασκόταν στις υπόλοιπες τάξεις.

Το 1970, αντιμετωπίστηκε ένα πρόβλημα με την τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση που τέθηκε από τον οργανισμό ΟΟΣΑ με βάση κάποια νομοθετικά διατάγματα. Το πρώτο καθόριζε δύο κύκλους σπουδών (κατώτερου για τους απόφοιτους του Δημοτικού και μέσου για τους απόφοιτους της Γ' Γυμνασίου). Το δεύτερο αναφέρεται στην ανώτερη τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση με την ίδρυση πέντε κέντρων ανώτερης τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΚΑΤΕΕ), τα οποία άρχισαν να λειτουργούν το 1973.



Εκδρομή του Λυκείου Καρπενησίου στη Μεσαμπελιά (έτος 1964)

6. Η εκπαίδευση στην Ελλάδα μετά τη δικτατορία

Στην ομάδα Ε συμμετέχουν οι μαθητές:

Ειρήνη-Μαρία Γιαταγάνα, Μαρία Ζαρκάδα, Ελένη Καρατσίκη, Κώστας Μπισμπίκης

Ο θεσμός της εκπαίδευσης έχει υποστεί κατά καιρούς πολλές μεταρρυθμίσεις. Στο κείμενο αυτό θα αναφερθούμε στις αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα μετά το 1974 και μέχρι σήμερα.

Από το 1976 το εκπαιδευτικό σύστημα στην Ελλάδα άρχισε να μοιάζει με το εκπαιδευτικό σύστημα της Δύσης με τις μεταρρυθμίσεις του Γεωργίου Ράλλη. Η ισότητα ευκαιριών, η παροχή παιδείας σε όλους θα αποτελέσουν βασικούς εκπαιδευτικούς στόχους αυτή την περίοδο. Παρά τις προσπάθειες που έγιναν για τον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης πολλοί υποστήριζαν ότι η παιδεία των αρχαίων, κλασικών και κυρίως των ελληνιστικών χρόνων αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο της σημερινής εκπαίδευσης. Επειδή, όμως, ο εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης ήταν απαραίτητος ψηφίστηκαν νομοσχέδια για την απλούστευση του ορθογραφικού μας συστήματος με την κατάργηση του πολυτονικού συστήματος. Στα πολύ θετικά της μεταρρύθμισης του 1976 περιλαμβάνονται: η καθιέρωση της δημοτικής γλώσσας ως γλώσσας των σχολείων, η εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση, η εισαγωγή της διδασκαλίας μεταφρασμένων κειμένων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, η καθιέρωση μαθημάτων επιλογής, η συνεκπαίδευση των δύο φύλων και η καθιέρωση αριθμητικής βαθμολογίας στο δημοτικό. Με τη θέσπιση της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης καταργούνται οι εξετάσεις από το δημοτικό στο γυμνάσιο αλλά και οι



κατώτερες επαγγελματικές σχολές. Επίσης, καθιερώνονται πανελλήνιες γραπτές εξετάσεις και στη Β' Λυκείου σε τέσσερα μαθήματα, αντίστοιχα της Γ' τάξης που συνεκτιμώνται για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τέλος, επιχειρείται μια μεταρρύθμιση για στροφή στην τεχνική - επαγγελματική εκπαίδευση με την εισαγωγή των Τεχνικών και Επαγγελματικών Σχολών (ΤΕΣ) και Τεχνικών και Επαγγελματικών Λυκείων (ΤΕΛ). Αυτά τα ιδρύματα θα παρείχαν βασικές θεωρητικές γνώσεις και επαγγελματική κατάσταση για να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους. Το 1977 γίνεται η καθιέρωση τριών τύπων Λυκείων: το τριετές Γενικό Λύκειο, το τριετές Τεχνικό Λύκειο και η διετής φοίτηση σε Τεχνικές Επαγγελματικές Σχολές που θα εξάγει τους μαθητές στην αγορά εργασίας.

Την περίοδο 1980-1990 καθιερώνεται η δημοτική ως επίσημη γλώσσα του κράτους καθώς και το μονοτονικό σύστημα. Το 1980 ιδρύονται πανεπιστημιακά παιδαγωγικά τμήματα για τους δασκάλους στα δημοτικά και στα νηπιαγωγεία. Στις μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις της περιόδου θα πρέπει να προστεθεί η ίδρυση, το 1983, των μεταλυκειακών προπαρασκευαστικών κέντρων με στόχο την προετοιμασία για επανεξέταση των νέων που δεν πέτυχαν στις εξετάσεις για εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η αντικατάσταση των ΚΑΤΕΕ με τα ΤΕΙ και η αλλαγή του συστήματος εισαγωγής (οι πανελλήνιες αντικαταστάθηκαν από τις γενικές εξετάσεις) στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (εκτός από την επίδοση στις γενικές εξετάσεις, συνεκτιμούνταν σε ποσοστό 25% συνολικά και η επίδοση στις τρεις τάξεις του Λυκείου). Έπειτα, διατηρήθηκε η προϋπάρχουσα δομή στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση καθώς και οι εισαγωγικές εξετάσεις από το Γυμνάσιο στο Λύκειο και θεσπίστηκαν τα Ενιαία Πολυκλαδικά Λύκεια. Η Α' τάξη παρείχε κοινά μαθήματα, η Β' τάξη χωριζόταν σε κύκλους και η Γ' τάξη σε κλάδους σπουδών.

Στα τέλη του 1990 τη χώρα κυβερνούσε η Νέα Δημοκρατία ενώ υπουργός παιδείας ήταν ο Βασίλης Κοντογιαννόπουλος. Ο χώρος της παιδείας βρισκόταν σε αναβρασμό λόγω των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων που προωθούσε η νέα κυβέρνηση, όπως η κατάργηση αδικαιολόγητων απουσιών, επιβολή «ομοιομορφης» ενδυμασίας και «πειθαρχικού ελέγχου» της εξωσχολικής ζωής, επανακαθιέρωση προσευχής, έπαρσης της σημαίας και εκκλησιασμού, λειτουργία ιδιωτικών ΑΕΙ και περικοπές κοινωνικών παροχών σε φοιτητές. Η αντίδραση της νεολαίας ήταν αναπάντεχη και εκφράστηκε με μαζικές καταλήψεις σχολείων και πανεπιστημίων και καθημερινές διαδηλώσεις.

Με εντολή της κυβέρνησης οι καταλήψεις έπρεπε να σταματήσουν ακόμα και με τη χρήση βίας. Έτσι ομάδες τραμπούκων αποτελούμενες κυρίως από μέλη της ΟΝΝΕΔ θα πραγματοποιήσουν επιθέσεις σε πολλά σχολεία όπως και στο τρίτο Λύκειο της Πάτρας. Σε μια τέτοια επίθεση ο πρόεδρος της ΟΝΝΕΔ Αχαΐας Ιωάννης Καλαμπόκας θα δολοφονήσει με λαστό χτυπώντας τον στο κεφάλι τον μαθηματικό Νίκο Τεμπονέρα που είχε σπεύσει στο σημείο να βοηθήσει τους μαθητές του. Οι διαδηλώσεις γίνονται εντονότερες και οι συγκρούσεις συνεχίζονται στους δρόμους καταστρέφοντας πολλά κτήρια. Η κυβέρνηση ρίχνει την ένταση αναγκάζοντας τον Κοντογιαννόπουλο να υποβάλλει την παραίτησή του την επόμενη μέρα της δολοφονίας και αποσύρει το επίμαχο νομοσχέδιο. Η ημέρα δολοφονίας του Τεμπονέρα έχει κηρυχθεί «Ημέρα Παιδείας και Αγώνα» από την ΟΛΜΕ.

Μια ακόμα προσπάθεια εκσυγχρονισμού της ελληνικής παιδείας έγινε την περίοδο 1991-1993. Συγκεκριμένα, καθιερώθηκε η επιμόρφωση των υπηρετούντων εκπαιδευτικών και νεοδιοριζόμενων. Έγινε αλλαγή στο σύστημα αξιολόγησης των μαθητών και καθιερώθηκε η ενισχυτική διδασκαλία στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο. Αναδιαρθρώθηκε το σύστημα διδασκαλίας ξένων

γλωσσών στα σχολεία με υποχρεωτική διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας από την Δ΄ τάξη σε όλα τα δημοτικά σχολεία και την υποχρεωτική διδασκαλία και δεύτερης ξένης γλώσσας από την Α΄ Γυμνασίου. Για την εισαγωγή των νέων τεχνολογιών και της πληροφορικής στα σχολεία εξοπλίστηκαν Γυμνάσια και Λύκεια με εργαστήρια Πληροφορικής, εισήχθη το μάθημα της πληροφορικής σε όλες τις τάξεις του Γυμνασίου καθώς και το μάθημα της Νέας Τεχνολογίας στις Α΄ και Β΄ τάξεις Γυμνασίου. Στα ΙΕΚ οι απόφοιτοι Λυκείου μπορούν να αποκτήσουν ουσιαστικά προσόντα για την απορρόφησή τους από την αγορά εργασίας, αλλά και Δίπλωμα Επαγγελματικής Κατάρτισης αναγνωρισμένο τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ε.Ε. Ακόμα, καθιερώθηκε ο τετραετής προγραμματισμός στην ανώτατη εκπαίδευση, ενώ οι σπουδές στο Πανεπιστήμιο οργανώθηκαν πλέον σε δύο κύκλους. Τέλος, καθιερώθηκε οργανωμένο σύστημα υποτροφιών και δημιουργήθηκαν οι προϋποθέσεις να αναπτυχθεί δίκτυο μεταπτυχιακών σπουδών.

Το 1994 καθιερώθηκε νέο σύστημα αξιολόγησης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Για την τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση στόχευαν στον εκσυγχρονισμό της εκπαίδευσης, έτσι ώστε να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του νέου κοινωνικο-οικονομικού τοπίου. Το 1995 έχουμε την ίδρυση Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας (ΕΣΥΠ). Ένα μεγάλο βήμα στον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού συστήματος το 1997-1998 ήταν η κατάργηση όλων των τύπων Λυκείων, η καθιέρωση του θεσμού του Ενιαίου Λυκείου και νέου γενικού πλαισίου εισαγωγής των κατόχων απολυτηρίου στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (πανελλαδικές εξετάσεις σε όλα τα γραπτώς εξεταζόμενα μαθήματα των Β΄ και Γ΄ τάξεων Λυκείου). Επίσης, στις δύο τελευταίες τάξεις του Λυκείου θεσμοθετήθηκαν μαθήματα εξεταζόμενα στο σχολείο (υποχρεωτικά και επιλογής) και μαθήματα εξεταζόμενα σε πανελλαδικές. Αξίζει ακόμη να αναφερθεί ότι το 1998 μετά από υπουργική απόφαση καθορίστηκαν ο τρόπος αξιολόγησης των μαθητών Ενιαίου Λυκείου και η πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Παράλληλα, καταργούνται τα ΤΕΛ και τα ΤΕΣ και αντικαθιστούνται από τα ΤΕΕ. Σε άλλα σημεία των μεταρρυθμιστικών κειμένων, τονίζονται τόσο ο ανθρωπιστικός χαρακτήρας της παιδείας, όσο και η υιοθέτηση νέων αντιλήψεων για τις πολυπολιτισμικές κοινωνίες. Τα πολλά εξεταζόμενα μαθήματα, το άγχος των μαθητών και η αύξηση της φροντιστηριακής εκπαίδευσης οδήγησαν το 2001 τον επόμενο Υπουργό Παιδείας στη μείωση των εξεταζόμενων μαθημάτων σε εννέα. Έπειτα, τα ΤΕΙ εντάσσονται στην ανώτατη εκπαίδευση. Τέλος, έχουμε την κατάργηση της Επετηρίδας για το διορισμό των εκπαιδευτικών και την καθιέρωση γραπτού διαγωνισμού μέσω ΑΣΕΠ.

Το 2004 καταργούνται οι εξετάσεις στη Β΄ τάξη Λυκείου και μειώνονται από εννέα σε έξι τα εξεταζόμενα μαθήματα στη Γ΄ τάξη Λυκείου. Καταργούνται τα ΤΕΕ και θεσμοθετούνται τα Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ). Αυξάνονται οι ώρες διδασκαλίας των Αρχαίων Ελληνικών από το πρωτότυπο στο Γυμνάσιο και στο

Λύκειο και εισάγεται η διδασκαλία δεύτερης ξένης γλώσσας στην Ε' και Στ' τάξεις του Δημοτικού. Στόχος των μεταρρυθμίσεων ήταν η σύνδεση της εκπαίδευσης με το χώρο εργασίας και η πρακτική άσκηση στον κόσμο της αγοράς ώστε να επιτευχθεί η διασύνδεση με τις ανάγκες της αγοράς.

Το 2006 με Υπουργό Παιδείας την Μ. Γιαννάκου καθιερώθηκε η βάση του 10 ως προϋπόθεση για την εισαγωγή σε ΑΕΙ και ΤΕΙ. Το 2005 η αύξηση του μέσου επιπέδου εκπαίδευσης των μαθητών, των νέων προγραμμάτων και των διδακτικών βιβλίων, οι νέες μέθοδοι διδασκαλίας και η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών θα οδηγήσει σε κινητοποιήσεις των μαθητών και σε αρνητικές αντιδράσεις από την πλευρά των εκπαιδευτικών. Το 2007 δημιουργείται φοιτητικό κίνημα και κίνημα πανεπιστημιακών και το 2008 έχουμε εξέγερση της νεολαίας (δολοφονία Γρηγορόπουλου). Από το 2009 υπάρχει η δυνατότητα ελεύθερης επιλογής σχολείου και συντελείται μείωση των υποχρεωτικών μαθημάτων και αύξηση των μαθημάτων επιλογής.

Τελικά, οι μεταρρυθμίσεις από το 1974 και μετά δεν κατάφεραν να εκσυγχρονίσουν το λύκειο.

Οι Εθνικοί διάλογοι

Εθνικοί διάλογοι ονομάζονται οι διάλογοι των κομμάτων της Βουλής και των κοινωνικών φορέων προκειμένου να παρθούν αποφάσεις για την παιδεία. Οι εθνικοί διάλογοι την τελευταία εικοσαετία έχουν γίνει ένα από τα βασικά μέσα νομιμοποίησης των κρατικών επιλογών για την εκπαίδευση και εξασφάλισης της κοινωνικής συναίνεσης γύρω απ' αυτές. Καλλιεργούν την άποψη του κοινού συμφέροντος μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα, επιχειρούν την απονομιμοποίηση της δράσης των κοινωνικών κινημάτων και δημιουργούν προϋποθέσεις για να διαμορφωθούν οι αναγκαίες ισορροπίες που απαιτεί η εφαρμογή της νεοφιλελεύθερης πολιτικής. Ο πρώτος εθνικός διάλογος για την παιδεία θα ξεκινήσει το 1986 για να απαντηθούν τα αδιέξοδα της πολιτικής της εποχής. Ο δεύτερος εθνικός διάλογος έγινε το 1991 και έρχεται μετά τις μαθητικές καταλήψεις και τη δολοφονία του Ν. Τεμπονέρα για την απόσυρση του νομοσχεδίου όπου η κυρίαρχη πολιτική γνωρίζει συντριπτική ήττα μέσα στην κοινωνία.

Εκπαιδευτικά περιοδικά

Άξια αναφοράς είναι τα παιδαγωγικά περιοδικά που αποτελούν φορείς επικοινωνίας, γνώσης και επιμόρφωσης για τους εκπαιδευτικούς και για τους νέους. Μέσω αυτών των περιοδικών δίνεται η δυνατότητα στους αναγνώστες να παρακολουθούν την ανάπτυξη των προβλημάτων των συντακτών, τα επιχειρήματά τους υπέρ ή κατά και με βάση αυτά να διαμορφώνουν μια δική τους άποψη για τις μεταρρυθμίσεις που αφορούν την εκπαίδευση. Τα περιοδικά αφορούν την περίοδο 1997-2004 που δημιουργούνται ριζικές αλλαγές στην

εκπαίδευση. Ο κύριος στόχος της νέας πολιτικής είναι η συνολική παρέμβαση και η ανόρθωση τη εκπαίδευσης που θα οδηγήσει στον εκσυγχρονισμό της παιδείας. Αυτή η πολιτική στόχευε και είχε ως κύριους άξονες:

- την πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση,
- τη διαμόρφωση του ενιαίου πλαισίου προγράμματος σπουδών από το δημοτικό στο λύκειο,
- το ολοήμερο σχολείο,
- την ενισχυτική διδασκαλία,
- την εισαγωγή συστήματος αξιολόγησης και
- τα πρόγραμμα επιμόρφωσης.

Πολλά περιοδικά αντιτάχθηκαν σε διάφορα μέτρα, όμως οι πολιτικοί προσπέρασαν τις καυστικές κριτικές και εφάρμοσαν τα μέτρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Βαθμολογίες & Ποινές

στο Γενικό Λύκειο Καρπενησίου από το 1960 μέχρι σήμερα

Το Δεύτερο Κεφάλαιο αποτελείται από δύο ενότητες. Η πρώτη ενότητα περιέχει στατιστική έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο Γενικό Λύκειο Καρπενησίου σχετική με τις βαθμολογίες σε δύο βασικά μαθήματα, την Έκθεση και τα Μαθηματικά. Η έρευνα αυτή έγινε με τη βοήθεια όλων των μαθητών που συμμετέχουν στην ερευνητική εργασία, αλλά την τελική επιμέλεια έχει η μία υποομάδα. Η δεύτερη ενότητα περιέχει στοιχεία σχετικά με τις ποινές που έχουν επιβληθεί σε μαθητές από το 1960 μέχρι σήμερα για παραβατική συμπεριφορά στο Γενικό Λύκειο Καρπενησίου.

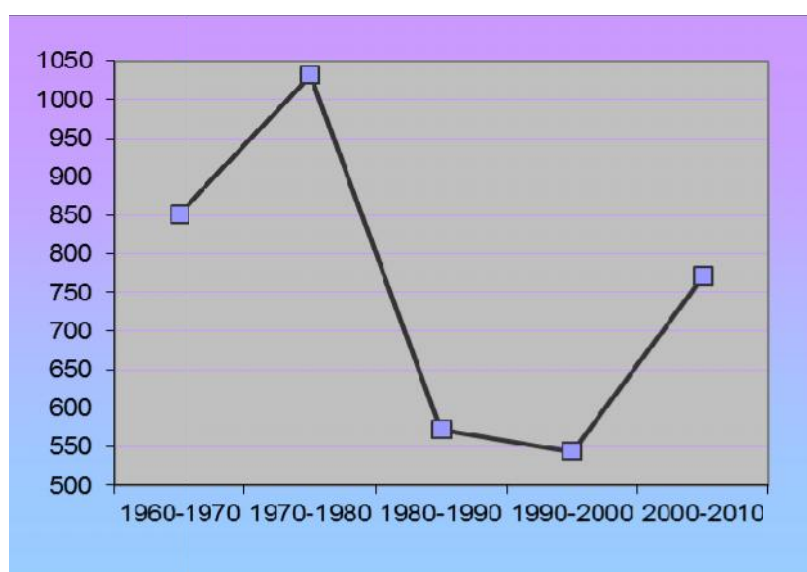
Στατιστική ανάλυση βαθμολογιών

Στην ομάδα Α συμμετέχουν οι μαθητές:

Ειρήνη Γιαταγάννα, Όλγα Γκρίζη, Ηρακλής Καρατσίκης, Φίλιππος Σαρχώσης

Σκοπός της έρευνας που θελήσαμε να πραγματοποιήσουμε είναι η καταγραφή καθώς και η σύγκριση των βαθμολογιών των μαθητών από το σχολείο μας από το 1960 μέχρι και σήμερα. Επιπρόσθετα, στόχος μας είναι η σύγκριση των ποινών και τέλος να παρατηρήσουμε τυχόν αλλαγές στον τρόπο αντιμετώπισης των μαθητών από το σχολείο.

Αρχικά παρακολουθήσαμε τη διαφοροποίηση του αριθμού των μαθητών στα έτη 1960-2010.



Διάγραμμα 1: Αριθμός μαθητών που φοιτούν ανά δεκαετία

Από το Διάγραμμα 1 συμπεραίνουμε ότι υπήρξε μία κατακόρυφη πτώση των μαθητών που φοιτούσαν στο Γενικό Λύκειο Καρπενησίου, από το 1970-80 μέχρι και το 1990, αφού τότε δημιουργήθηκαν τα Τεχνικά Λύκεια. Κατά περίεργο, όμως λόγο και παρά το μεγάλο ποσοστό μαθητών που σταματούσαν το σχολείο, η περίοδος με τους περισσότερους μαθητές φαίνεται να είναι από το 1960 μέχρι και το 1980. Μετά, μέχρι το 2000 οι μαθητές έφτασαν ακόμα και στο μισό αριθμό από αυτό των προηγούμενων δεκαετιών. Από τον νέο αιώνα υπάρχει μία σταθερή αύξηση στον αριθμό των ατόμων που φοιτούν στο Γενικό Λύκειο.

Στη συνέχεια καταμετρήσαμε τους μαθητές οι οποίοι από την Α' τάξη προήχθησαν στην επόμενη και αυτούς που για ποικίλους λόγους δεν κατάφεραν να την ολοκληρώσουν.

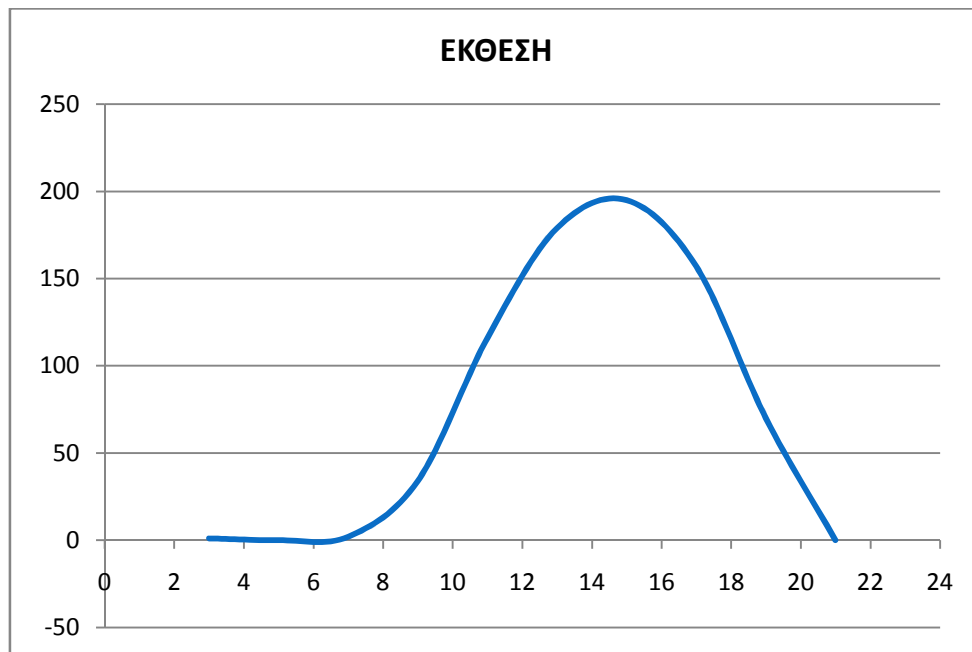


Διάγραμμα 2: Ποσοστά μαθητών που απορρίπτονται ή διακόπτουν ανά έτος

Από το Διάγραμμα 2 βλέπουμε ότι οι περισσότεροι μαθητές που αποτύγχαναν στις εξετάσεις και ενδεχομένως εγκατέλειπαν το σχολείο ήταν τη δεκαετία 1960-1970, αλλά σταδιακά αυτό το ποσοστό μειώθηκε, τόσο ώστε σήμερα να μην υπάρχει (ή να υπάρχει μηδαμινό) ποσοστό μαθητών που δεν περνάνε την τάξη ή διακόπτουν τις σπουδές τους.

Επειδή από το 1960 μέχρι σήμερα έχουν φοιτήσει σχεδόν 4000 μαθητές μόνο στην πρώτη τάξη, διαλέξαμε να μελετήσουμε τις βαθμολογίες στα μαθήματα της Άλγεβρας και της Έκθεσης, που πάντα υπήρχαν πάρα τις αλλαγές στα αναλυτικά προγράμματα. Παρ' όλους τους περιορισμούς αυτούς, το δείγμα συνέχιζε να είναι μεγάλο. Για τους λόγους αυτούς καταφύγαμε σε στρωματοποιημένη δειγματοληψία. Έτσι επιλέξαμε μόνο τους μαθητές της Α' Τάξης του Γενικού Λυκείου Καρπενησίου και από αυτούς με τη συνάρτηση randbetween δημιουργήσαμε πέντε αριθμητικές προόδους με πρώτο όρο ένα τυχαίο αριθμό που μας έδινε η συνάρτηση και διαφορά δέκα, έτσι πήραμε δείγμα κάθε δέκα μαθητές. Χωρίσαμε δηλαδή σε πέντε δεκαετίες τα έτη και από την κάθε δεκαετία πήραμε το 10% των μαθητών.

Από τα αποτελέσματα των ερευνών συμπεραίνουμε ότι (κατά τα έτη 2000-2010) που είχαμε όλα τα δεδομένα σε ψηφιακή μορφή η κατανομή είναι σχεδόν κανονική.



Διάγραμμα 3: Κατανομή βαθμολογιών έκθεση στα έτη 2000-2010

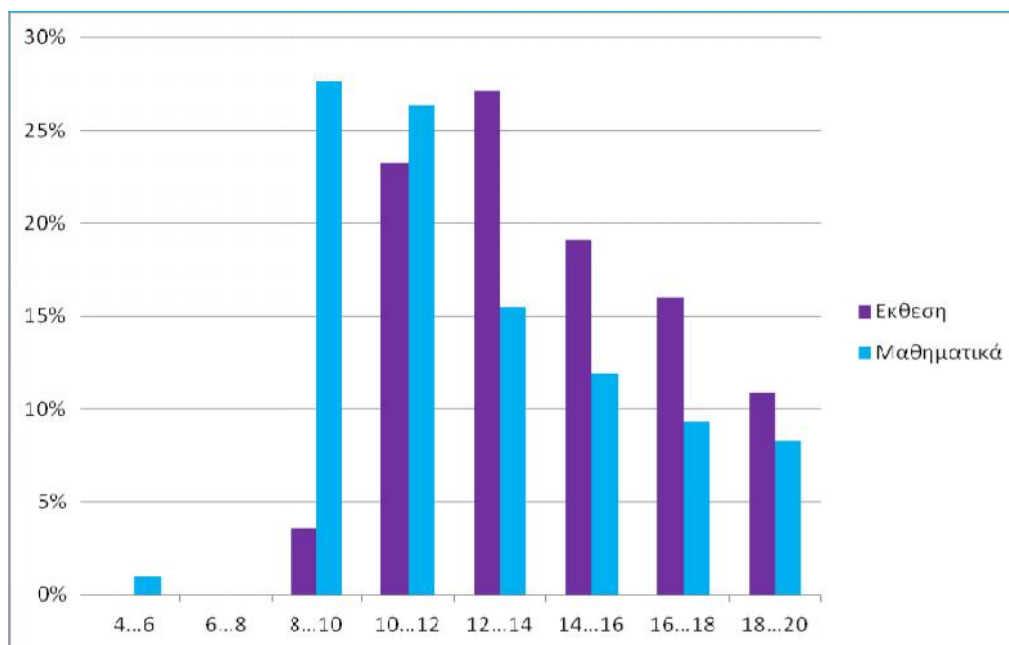
Υπολογίσαμε τις μέσες τιμές στην Έκθεση και την Άλγεβρα ανά δεκαετία. Τα αποτελέσματα φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

Δεκαετία	Μέση τιμή Έκθεσης	Μέση τιμή Άλγεβρας
1960-1970	12,82	11,24
1970-1980	13,07	11,00
1980-1990	14,03	12,68
1990-2000	14,73	12,84
2000-2010	14,44	12,15

Πίνακας 1: Μέσοι όροι Έκθεσης και Μαθηματικών ανά δεκαετία

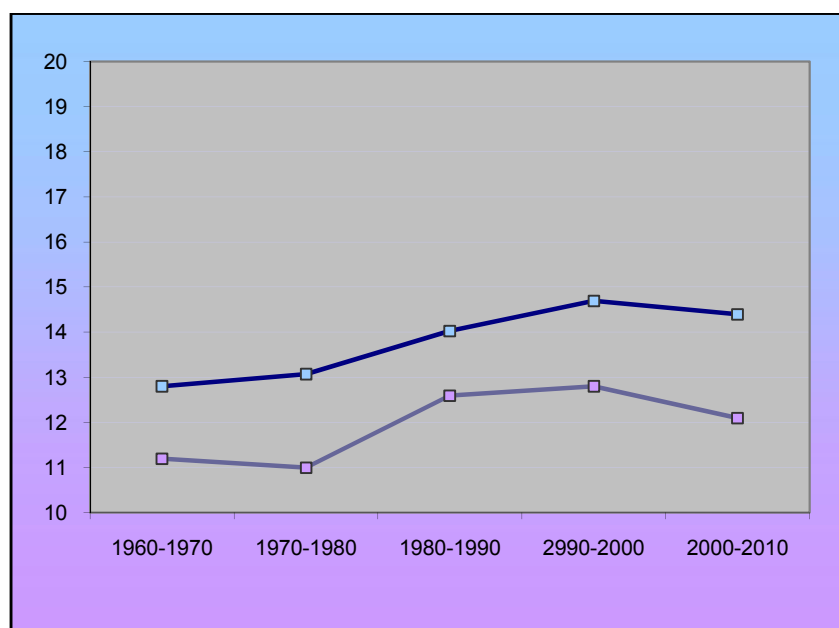
Από τον Πίνακα 1 φαίνεται ότι στα συνολικά χρόνια η μέση τιμή της Έκθεσης έχει διαφοροποιηθεί κατά δύο σχεδόν βαθμούς (το 1960 ήταν 12,82 ενώ το 2000 14,7) ενώ στην Άλγεβρα περίπου κατά μιάμιση μονάδα (από 11,24 το 1960 έγινε 12,84 το 2000). Αρχικά πιστεύαμε πως θα υπήρχε μεγαλύτερη διαφορά. Η διαφοροποίηση αυτή στη βαθμολογία πιστεύουμε ότι βασίζεται στο ότι οι γονείς των σημερινών μαθητών έχουν υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο από αυτό των κηδεμόνων μισό αιώνα πριν. Έτσι οι μαθητές χαίρουν καλύτερης υποστήριξης και βοήθειας. Ένας επιπρόσθετος λόγος είναι και η μεγαλύτερη επιείκεια που δείχνουν οι καθηγητές προς τους μαθητές τους. Επίσης πολλοί μαθητές στο παρελθόν δεν μπορούσαν να ολοκληρώσουν τη φοίτησή τους για οικονομικούς, κοινωνικούς και οικογενειακούς λόγους. Είναι γεγονός πως παλιότερα οι μαθητές δεν είχαν τη δυνατότητα να βοηθηθούν έτσι ώστε να βελτιώσουν τις επιδόσεις τους (φροντιστήρια, βοηθήματα κλπ) και αυτό είχε ως συνέπεια να

μην μπορούν να ολοκληρώσουν τη φοίτηση τους. Αντιθέτως, παρατηρούμε πως στα πιο πρόσφατα χρόνια το ποσοστό των μαθητών που δεν καταφέρνουν να τελειώσουν το Λύκειο είναι πολύ χαμηλότερο έως μηδαμινό.



Διάγραμμα 4: Ποσοστό μαθητών- βαθμοί μαθηματικών/ έκθεσης

Από το Διάγραμμα 4 καταλαβαίνουμε ότι οι χαμηλότεροι βαθμοί των μαθητών ήταν στα μαθηματικά (ακόμα και κατά πολύ κάτω από τη βάση). Το μεγαλύτερο ποσοστό μαθητών έχουν στην Έκθεση 12-14 σε αντίθεση με τα Μαθηματικά, που οι περισσότεροι μαθητές έχουν 8-10 (σε ποσοστό σχεδόν 30%).



Σειρά 1 Έκθεση

Σειρά 2 Μαθηματικά

Διάγραμμα 5: Σύγκριση Μ. Ο. Βαθμών σε Έκθεση και Μαθηματικά

Τέλος, κάνοντας τη σύγκριση των Μέσων Όρων της Έκθεσης και των Μαθηματικών στη διάρκεια των 50 αυτών χρόνων, βγάζουμε το συμπέρασμα ότι πάντα οι βαθμοί της έκθεσης ήταν στην πλειονότητά τους μεγαλύτεροι από τους βαθμούς των μαθηματικών.

Γενικά βλέπουμε πως με το πέρασμα των χρόνων οι συνθήκες είναι πιο εύκολες για τους μαθητές, λιγότεροι αναγκάζονται να εγκαταλείψουν το σχολείο, οι βαθμοί είναι μεγαλύτεροι, οι περισσότεροι μαθητές περνάνε με επιτυχία τα μαθήματα. Το μάθημα της Έκθεσης έχει μεγαλύτερες βαθμολογίες από αυτό των Μαθηματικών και τα πενήντα χρόνια. Τέλος μετά από δύο δεκαετίες μείωσης του αριθμού των μαθητών που φοιτούν, από το 2000 μέχρι και σήμερα υπάρχει μία σταθερή αύξηση στους μαθητές του Γενικού Λυκείου της πόλης μας.

Με βάση το αρχειακό υλικό του Γενικού Λυκείου Καρπενησίου (αποσπάσματα Βιβλίων Πράξεων Συλλόγου) των ετών που μελετάμε και σύμφωνα με τους σχολικούς κανονισμούς στα χρόνια μετά το 1950 που αποφασίζονταν από το Διευθυντή και το Σύλλογο των Καθηγητών με βάση τις κείμενες διατάξεις, οι μαθητές έπρεπε να πηγαίνουν στο σχολείο ευπρεπώς ενδεδυμένοι δηλαδή φορώντας την καθιερωμένη σχολική στολή που δε θα συνοδευόταν από κοσμήματα ή άλλα αντικείμενα με έντονα χρώματα. Επιπλέον έπρεπε τα μαλλιά τους να μην υπερβαίνουν τα 2 εκατοστά. Οι μαθήτριες όφειλαν να φοράνε τη μπλε μαθητική ποδιά μέχρι το γόνατο και λευκή ζώνη, κάλτσες και περιλαίμιο (λευκό γιακά). Τα μαλλιά τους έπρεπε να είναι δεμένα πάνω με μπλε κορδέλα και απαγορευόταν να φορούν κοσμήματα ή παπούτσια με κορδόνια. Μαθητές και μαθήτριες έπρεπε να προσέρχονται στο σχολείο δέκα λεπτά πριν την έναρξη του μαθήματος και να αποχωρούν μετά τη λήξη του σχολικού προγράμματος. Οι μαθητές ήταν υποχρεωμένοι να επιστρέφουν στο σπίτι τους στις 8μ.μ., απαγορευόταν η σύναξη των μαθητών στους δρόμους, στα καταστήματα της πόλης ή σε δημόσιους χώρους και σε άλλα κέντρα ψυχαγωγίας που, θεωρούνταν ότι θα διέφθειραν το ήθος τους. Παρ' όλα αυτά επιτρεπόταν η φοίτησή τους στα καθορισμένα ωράρια στα ζαχαροπλαστεία και στη βιβλιοθήκη του Καρπενησίου «Ευγένιος Αιτωλός». Μπορούσαν να παίζουν στο γυμναστήριο και στο προαύλιο του σχολείου. Απαγορευόταν η χρήση ποδηλάτων και μηχανοκινήτων από τους μαθητές. Για την καλλιέργεια της ηθικής και πνευματικής συνειδήσεως των μαθητών οι καθηγητές έπρεπε να συνοδεύουν τους μαθητές στην εκκλησία, να τους διαβάζουν βιβλία και περιοδικά, να τους επιπλήττουν για να αποβάλλουν κακές συνήθειες και να τους επιβραβεύουν για τις αρετές και τα προτερήματά τους. Επίσης οι μαθητές για την καλύτερη διαμόρφωση του χαρακτήρα τους και για την ψυχική τους ωφέλεια μπορούσαν να συμμετέχουν στην ομάδα του Ερυθρού Σταυρού, σε σώματα προσκόπων και Αλκίμων⁴, στη χορωδία και στη φιλαρμονική της πόλης, να φοιτούν στα κατηχητικά σχολεία να αθλούνται και τέλος να παρακολουθούν διαλέξεις και πνευματικές εκδηλώσεις. Οι αρμοδιότητες του διευθυντή ήταν έκτος από το να διδάσκει να απευθύνει οδηγίες και συστάσεις στους καθηγητές και να καθορίζει λεπτομερώς το διάγραμμα της επιτυχούς διδακτικής εργασίας των μαθητών.

Το σχολείο παλιότερα είχε τη δυνατότητα να επεμβαίνει στις προσωπικές ζωές των μαθητών σε μεγάλο βαθμό. Πρέπει να ομολογήσουμε ότι οι καθηγητές έδιναν αποβολές ακόμα και για προσωπικά θέματα των μαθητών, όπως η παρακολούθηση κινηματογραφικών ταινιών και η ώρα επιστροφής των μαθητών στο σπίτι τους, θέματα εντελώς άσχετα με το σχολείο.

⁴ Οι Άλκιμοι ήταν η οργάνωση της νεολαίας της Δικτατορίας των Συνταγματαρχών (Απρίλιος 1967- Νοέμβριος 1974)

Αυτό φαίνεται από ένα πρακτικό της εποχής σύμφωνα με το οποίο οι καθηγητές έκαναν συνέλευση προκειμένου να αποφασίσουν την παρακολούθηση μαθητών που υποψιάζονταν ότι παρενέβαιναν τους κανονισμούς του σχολείου.

Οι περισσότερες ποινές που είχαν οι μαθητές του σχολείου μας ήταν άδικες και υπερβολικές, και οι αποβολές πολύ συχνές και για πολλές μέρες.

Κάποιοι από τους λόγους για αποβολή ήταν πολύ περίεργοι, ακόμη και γελοίοι για εμάς.

Από το 1965 μέχρι και το 1967 στο Γενικό Λύκειο της πόλης μας παρατηρήθηκαν πολλές πολυήμερες αποβολές για παράνομες νυχτερινές εξόδους, κατανάλωση οиноπνευματωδών ποτών, ενόχληση των γειτόνων και συμμετοχή σε χορούς. Οι μαθητές για τέτοιους λόγους έπαιρναν από δύο μέχρι και δεκαεπτά ημέρες αποβολή. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι όταν το 1967, κάποιοι μαθητές πήραν 17 ημέρες αποβολή γιατί πήγαιναν κατ' εξακολούθηση σε νυχτερινό κέντρο της γειτονιάς τους και όταν τους ανακάλυψαν οι καθηγητές προσπάθησαν να ξεφύγουν από την πίσω πόρτα. Έτσι όταν βρέθηκαν αυτοί οι μαθητές, πήρανε αυτή την τόσο μεγάλη αποβολή. *«Την 12ην Μαΐου και ώραν 22αν ο διευθυντής συνέλαβεν εντός συνοικιακού μικρού κέντρου, έχοντος κατεβασμένας τας κουρτίνας και απέχοντος 50 μέτρα της κατοικίας αυτών τέσσερας (4) μαθητάς άπαντας της Γ' τάξεως χορεύοντας και φωνασκώντας και ότι δυο άλλας φορές διαπίστωσεν εν ώρα νυκτός την παραμονήν μαθητών εις το αυτό κέντρο, οίτινες αντιλαμβανόμενοι τούτον διέφενγον δια της οπισθίας θύρας, ώστε να μη αναγνωρίζονται. Λαβών υπ' όψιν ο σύλλογος ότι οι ως άνω ως και πάντες οι κατά σύστημα παραβαίνοντες τας διαταγάς του σχολείου κατήντησαν **μιάσματα της σχολικής ζωής** αποφασίζει την ποινή της επί 17 ημέρας αποβολής εκ του σχολείου λίαν επεικώς, καθ' όσον πρόκειται περί μαθητών της Γ' τάξεως και το διδακτικόν έτος ευρίσκεται πλησίον της λήξεως».*

Ένας άλλος λόγος για αποβολή όλα τα χρόνια από το 1960 μέχρι και σήμερα ήταν οι παραβατικές συμπεριφορές των μαθητών στο σχολείο. Κάποιοι από τους πιο σημαντικούς λόγους για τις αποβολές αυτές ήταν η αυθάδης συμπεριφορά προς καθηγητές, οι φθορές στο σχολικό εξοπλισμό, οι αδικαιολόγητες απουσίες, οι απουσίες από την παρέλαση, η ενόχληση των συμμαθητών, οι χειρονομίες, η εξύβριση των θείων, ο χιονοπόλεμος, η αντιγραφή, η εναντίωση στους καθηγητές, το κάπνισμα, και οι παρεμβάσεις στο απουσιολόγιο.

Το έτος 1962 το συμβούλιο των καθηγητών επέβαλε τριήμερη αποβολή σε ένα μαθητή της Δ' τάξης γιατί χτύπησε με μπάλα χιονιού μία κοπέλα η οποία πήγαινε σε εκτέλεση οικογενειακής εργασίας με αποτέλεσμα ο πατέρας της να διαμαρτυρηθεί στο σχολείο για τη συμπεριφορά του μαθητή. Επίσης, επέβαλε την ποινή της μίας ημέρας αποβολής σε μαθητές του Γυμνασίου γιατί σχολώντας

από το σχολείο τσακώθηκαν μεταξύ τους και πετούσαν πέτρες ο ένας στον άλλο. Τέλος, επέβαλε την ποινή της αυστηρής επίπληξης σε έξι μαθητές γιατί παίζοντας χιονοπόλεμο μεταξύ τους, παρενοχλούσαν τους περαστικούς και προκάλεσαν με τη συμπεριφορά τους δυσμενή σχόλια σε βάρος του σχολείου.

Το έτος 1963 το συμβούλιο των καθηγητών επέβαλε τριήμερη αποβολή σε δύο μαθητές γιατί παρά τις επανειλημμένες συστάσεις και διαταγές των καθηγητών σηνελήφθησαν να παίζουν σε σφαιριστήριο της πόλης.

Το ίδιο έτος το συμβούλιο των καθηγητών επέβαλε αποβολή (δεν φαίνεται ο αριθμός των ημερών), σε μαθητές γιατί στη διάρκεια σχολικής εκδρομής διακωμώδησαν τα θεία, παράκουσαν εντολή να μην τραγουδούν λαϊκά τραγούδια, και γιατί σε υπάρχουσα αντίθεση καθηγητών – οδηγών σχετικά με δρομολόγιο τάχθηκαν υπέρ των οδηγών και χειροκροτούσαν αυτούς δείχνοντας έτσι ασέβεια απέναντι στους καθηγητές.

Το έτος 1964 το συμβούλιο των καθηγητών επέβαλε τετραήμερη αποβολή σε πέντε μαθητές γιατί παρά τις επανειλημμένες συστάσεις και διαταγές των καθηγητών σηνελήφθησαν να παίζουν σε σφαιριστήριο της πόλης, και επίσης επέβαλε τριήμερη αποβολή σε δύο μαθητές γιατί κάπνιζαν στη μέση του δρόμου.

Το έτος 1965 το συμβούλιο των καθηγητών επέβαλε εξαήμερη αποβολή σε εννιά μαθητές γιατί παρά τις επανειλημμένες συστάσεις και διαταγές των καθηγητών σηνελήφθησαν να παίζουν σε σφαιριστήριο της πόλης, και σε δύο από αυτούς την ποινή της διαγραφής από το μαθητικό συσσίτιο.

Το ίδιο έτος το συμβούλιο των καθηγητών επέβαλε εξαήμερη αποβολή σε μαθητές της Δ' τάξης γυμνασίου γιατί συνελήφθησαν να καπνίζουν. Το ίδιο έτος σε άλλο μαθητή της Ε' τάξης επεβλήθη τριήμερη αποβολή γιατί συνελήφθη να καπνίζει.

Το έτος 1966 το συμβούλιο των καθηγητών επέβαλε την ποινή της πενταήμερης αποβολής σε μαθητή του Λυκείου γιατί έγινε αντιληπτός να παίζει σε σφαιριστήριο της πόλης, και σε δύο άλλους μαθητές που μετά από αιφνιδιασμό των καθηγητών τους είδαν να φεύγουν από σπίτι συμμαθητή τους στις 9μ.μ., επεβλήθη η ποινή της τριήμερης αποβολής.

Το ίδιο έτος το συμβούλιο των καθηγητών επέβαλε την ποινή της πενθήμερης αποβολής σε μαθητές του Λυκείου γιατί συνελήφθησαν να παίζουν σε σφαιριστήριο της πόλης, και σε άλλο μαθητή για το ίδιο παράπτωμα ο οποίος όμως δεν εμφανίσθηκε καθόλου στο συμβούλιο των καθηγητών για απολογία επέβαλε την ποινή της επταήμερης αποβολής από το σχολείο.

Το ίδιο έτος το συμβούλιο των καθηγητών επέβαλε την ποινή της τριήμερης αποβολής σε μαθητές του Λυκείου γιατί συνελήφθησαν να καπνίζουν στο χώρο των αποδυτηρίων. Παρ' όλα αυτά στο αιτιολογικό της απόφασης οι καθηγητές δέχθηκαν ότι το κάπνισμα σε αυτή την ηλικία είναι συνήθεια που δύσκολα κόβεται και επίσης έλαβαν υπ' όψιν τους το γεγονός ότι οι μαθητές ομολόγησαν το παράπτωμά τους και δήλωσαν ότι μετάνιωσαν για την πράξη τους αυτή. Για

τους λόγους αυτούς το συμβούλιο των καθηγητών επιφυλάχθηκε να επιβάλει βαρύτερη ποινή σε περίπτωση που οι μαθητές αυτοί υποτροπιάσουν.

Το 1967 ένας μαθητής που εμπόδισε τη διεξαγωγή του μαθήματος, έκανε σχόλια, ενοχλούσε τους συμμαθητές του και τον καθηγητή του κάνοντας φασαρία και επιπλέον πιάστηκε να καπνίζει σε δημόσιο χώρο πήρε τρεις μήνες αποβολή, γιατί η γενική παραβατική συμπεριφορά του έφτασε ως τις τοπικές αρχές.

Το έτος 1972 το συμβούλιο των καθηγητών επέβαλε οχταήμερη αποβολή σε ένα μαθητή γιατί συνελήφθη από καθηγητή του να καπνίζει, αλλά και γιατί στις παρατηρήσεις του καθηγητή αυθαδίασε.

Το έτος 1973 το συμβούλιο των καθηγητών επέβαλε τετραήμερη και εξαήμερη αποβολή σε μαθητές του γυμνασίου γιατί συνελήφθησαν να παίζουν σε σφαιριστήριο της πόλης, και σε άλλο μαθητή επέβαλε εξαήμερη αποβολή γιατί συνελήφθη να παίζει χαρτιά στη Λέσχη του ΟΤΕ.

Το έτος 1986 το συμβούλιο των καθηγητών επέβαλε μίας ημέρας μόνο αποβολή σε ένα μαθητή, παρά το γεγονός ότι αυτός είχε απευθυνθεί με προσβλητικό τρόπο σε καθηγητές - συνοδούς για το θέμα κάποιας εκδρομής η οποία δεν έγινε τελικά, και αφού προηγουμένως έλαβε υπ' όψιν του και τη στάση του Πενταμελούς Συμβουλίου που ζητούσε την επιείκεια για το συμμαθητή τους.

Συμπερασματικά, βλέπουμε ότι όσο τα χρόνια περνάνε, οι ποινές γίνονται πιο σπάνιες και το σύστημα πιο ελαστικό, παύοντας σιγά σιγά να επεμβαίνει στην προσωπική και εξωσχολική ζωή των μαθητών.

Πράξη 41η

Εν Καρπενησίω και εν τω γραφείω του Λυκείου, σήμερον την 2αν Μαρτίου 1967, ο σύλλογος των διδασκόντων, αποτελούμενος εκ των κ.κ....., συνήλθεν εις συνεδρίαν κατόπιν του υπ' αριθμ. 10/37/24-2-67 εγγράφου της Γενικής Επιθεωρήσεως Ε περιφερείαν. Κατ' αυτήν 1) όσον αφορά τον μαθητή, ο Σύλλογος εξετάσας και την μετά την λήξιν του οκταημέρου, μεθ' ο εδικαιούτο να εξακολουθήση φοιτών, συμπεριφοράν του, συνισταμένην εις συνεχείς παρεμβάσεις και παρεκβάσεις κατά την διεξαγωγήν της διδασκαλίας, οδηγούσας εις την διάσπασιν της προσοχής των μαθητών και ενόχλησιν των εκάστοτε διδασκόντων, εις την δημιουργίαν σχολίων εκ μέρους του και μεταξύ των μαθητών, καθ' α τη επεμβάσει πολιτικών προσώπων παρά τοις προϊσταμένους αρχαίς δεν θα εγκριθή η επιβληθείσα εκ μέρους του Συλλόγου ποινή, ως και την εκτός του σχολείου απαράδεκτον συμπεριφοράν του, διότι κατηγγέλθη, ότι εκάπνιζεν εις κεντρικόν σημείον της πόλεως και εν πλήρει μεσημβρία και την διάχυτον κοινήν γνώμην περί του ποιού αυτού, αποφασίζει: Εμμένει εις την προτέραν παμψηφεί ληφθείσαν απόφασιν περί του χαρακτηρισμού της διαγωγής ως κακής και της εκ του σχολείου διαρκούς αποβολής δι ένα και μόνον λόγον, ινά αποκατασταθή το διασαλευθέν σχολικό κλίμα. 2) Ως προς τον μαθητήν ομοίως εμμένει. 3) Ως προς τον ωσαύτως εμμένει, διότι μετά την λήξιν του οκταημέρου από της επιβολής της ποινής επανελθών εις το σχολείον δεν έπαυσε να παρέχη σκοπίμως πράγματα απαράδεκτα κατά τε το στάδιον της εξετάσεως και της επεξεργασίας του νέου μαθήματος παρά τας εκ νέου δοθείσας συστάσεις του Διευθυντού του σχολείου. Το κατά πόσον δε η εν γένει συμπεριφορά αυτού κατέστη πράγματι εξοργιστικώς απαράδεκτος και δια του συμμαθητάς του ακόμη, διαπιστούται εκ του καταχωρημένου εν τη παρούση πράξιν εν αντίγραφω του συνημμένου πρωτότυπου της δοθείσης εργασίας εις το μάθημα της Ψυχολογίας:

«Εβδομ. Πρόγραμμα –Μελέτης. ΜΕΛΕΤΗ ΕΣΤΙ ΤΟ ΠΑΝ: ΚΑΤΣΕ ΝΑ ΠΙΗΣ...

8.30-3 Σχολείον, 3-3.30 φαγητό, 3.30-5 Διάβασμα, 5-7 βολτίτσα, 7-8 διάβασμα, 8-9 ραντεβού, 9-12 Σούρα (από σιτλό Μυρίκης) 12-8.29 ύπνος.

Κάτσε να πιής, του είπανε του Αγίου Βασιλείου
κι εκείνος τους απήντησε σαν μαθητής σχολείου:

Εγώ γράμματα μάθαινα
από κρασιά δεν ξέρω και στην κρασοκατάνυξι
δεν θα τα καταφέρω.

Ιδού λοιπόν, που κάνουνε τα γράμματα κακό
και καταντούν τον άνθρωπο πολύ σχολαστικό.

Ο Άγιος Βασίλειος και στη γιορτή του ακόμα
ούτε στάλα δεν έβαλε στο άγιό του στόμα»

Μη παρακολουθών καν τα μαθήματα ασχολείται μόνον εις την επινόησιν μέσων διασαλεύσεως της τάξεως, συνισταμένων εις φωνάς, νεύματα, γέλωτας και μορφασμούς. Χαρακτηριστική εν προκειμένω είναι η έλλειψις συναισθήσεως της ιδιότητος του ως μαθητού εκ τούτου: επί ημίσειαν διδακτικήν ώραν ησχολήθη με τον μικροτεμαχισμόν χάρτου, τα τεμάχια του οποίου απετέλεσαν ολόκληρον σωρόν. Μετά την πράξιν του ταύτην εξήλθε της αιθούσης, χωρίς καν να ζητήση άδεια, καταργήσας ούτω τον διδάσκοντα. Είναι πλέον εξοφθάλμης διαπεπιστωμένον, ότι έρχεται εις το σχολείον αποκλειστικώς και μόνον δια να ικανοποιήση τον αρρωστημένον υπερτροφικόν εγωκεντρισμόν του και ότι η απομάκρυνσίς του εκ του σχολείου θα έχη ευεργητικήν επίπτωσιν, εις ό,τι αφορά την εύρυθμον και αποδοτικήν λειτουργίαν του σχολείου. Παρ' ότι δε εκτιμά ο Σύλλογος τας παντοίας δυσκολίας, τας απορρεούσας εκ της επιβληθείσης ποινής, δεν δύναται να πράξη άλλως, διότι αποβλέπει εις την απρόσκοπτον λειτουργίαν του σχολείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Η εκπαίδευση μέσα από τον κινηματογράφο

Το Τρίτο Κεφάλαιο περιέχει σχόλια πάνω σε ταινίες σχετικές με την εκπαίδευση που παρακολούθησαν οι μαθητές. Όλοι οι μαθητές κλήθηκαν να απαντήσουν σε ερωτήσεις και τα μέλη μιας υποομάδας είχαν την τελική επιμέλεια.

Εκπαίδευση και κινηματογράφος

Στην ομάδα Β συμμετέχουν οι μαθήτριες:

Ελένη Καρατσίκη, Πηνελόπη Παπαδοπούλου, Σπυριδούλα Πονήρα, Βασιλική Τσούμα

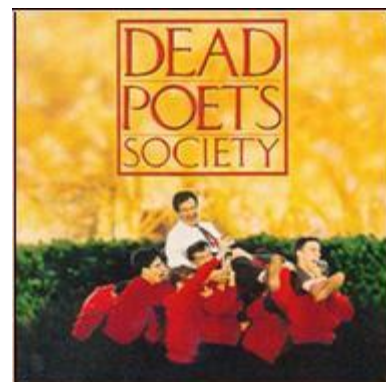
«To sir (misses)» που φωνάζουν «Μάθε παιδί μου γράμματα»,
«Ανάμεσα στους τοίχους» του σχολείου, «with love»,
ένα τραγούδι, αφιερωμένο από τη «Χορωδία του Χαρίτωνα»
και ένα ποίημα από τον «Κύκλο των χαμένων ποιητών».

Κατά τη διάρκεια αυτού του project ασχοληθήκαμε με τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στην τέχνη και την εκπαίδευση. Γενικότερα η τέχνη απεικονίζει την πραγματικότητα και πολλές φορές μας βοηθάει να φανταστούμε μια άλλη πραγματικότητα, πέρα από την υπάρχουσα. Αυτό το καταφέρνουμε και μέσα από τον κινηματογράφο, διότι μας δημιουργεί μια ευχάριστη διάθεση να κάνουμε τη φαντασία πραγματικότητα. Συγκεκριμένα, ασχοληθήκαμε με τον κινηματογράφο, ο οποίος είναι μια μορφή τέχνης στην οποία κάποιος έχει πολύ εύκολα πρόσβαση.

Ο κύκλος των χαμένων ποιητών (Dead poets society)

Σκηνοθεσία: **Peter Weir**

Πρωταγωνιστούν: **Robin Williams, Robert Sean Leonard, Ethan Hawke**



Στα πλαίσια της ερευνητικής εργασίας που κάναμε, ανάμεσα στις ταινίες που παρακολουθήσαμε ήταν και «Ο κύκλος των χαμένων ποιητών». Η ταινία αυτή πραγματεύεται την κατάσταση που επικρατούσε σε ένα αυστηρό, ιδιωτικό σχολείο του 1959. Αναλυτικότερα αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο μεταχειρίζονται τους μαθητές, τόσο οι καθηγητές, όσο και οι γονείς τους εξαιτίας των αντιλήψεων της εποχής.

Παρατηρούμε πως η οικονομική εξάρτηση του σχολείου από τους γονείς καθιστά τους καθηγητές υποχείριο των γονέων. Έτσι λοιπόν οι καθηγητές διατηρώντας μια στενή σχέση με τους γονείς των μαθητών, τους κρατούν συνεχώς ενημέρους για τις ενέργειες και τις επιδόσεις των παιδιών τους. Ακόμα, βασιζόμενο στη σχέση που έχει με τους γονείς, το σχολείο επενέβαινε και στα οικογενειακά ζητήματα των μαθητών. Αυτό φαίνεται στη σκηνή, όπου οι καθηγητές αναζητούσαν την αιτία της αυτοκτονίας του Νηλ, ανακρίνοντας τους μαθητές. Επίσης οι γονείς συνηθίζουν να επεμβαίνουν στο έργο των καθηγητών, με σκοπό

να μυηθούν τα παιδιά τους στις αξίες της εποχής, δηλαδή το τετράπτυχο «Παράδοση-Τιμή- Πειθαρχία- Διάκριση».

Από την άλλη μεριά η σχέση των παιδιών με τους καθηγητές τους ήταν τυπική και βασιζόταν στην υποκρισία και τον ψεύτικο σεβασμό. Η σχέση αυτή των καθηγητών με τους μαθητές τους πήρε αυτή την τροπή, εξαιτίας του ότι οι καθηγητές υπηρετούσαν πιστά το σύστημα και δίδασκαν μόνο όσα υπαγόρευε η διδακτέα ύλη, ακόμα και αν δεν ήταν ουσιώδη. Και οι καθηγητές όμως από τη μεριά τους υποτιμούσαν την αξία των μαθητών τους, θεωρώντας τους ανάξιους να εκφραστούν ελεύθερα, να δημιουργήσουν και να πάρουν πρωτοβουλίες.

Άσχημες σχέσεις όμως δε διατηρούσαν τα παιδιά μόνο με τους καθηγητές αλλά και με τους γονείς τους. Αυτό οφείλεται κυρίως στον αυταρχισμό των γονιών τους και την πιεστική τους συμπεριφορά ως προς τις επιλογές, τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των παιδιών τους. Επιπρόσθετα μέσω των απαιτήσεών τους από τα παιδιά τους προσπαθούν να εκπληρώσουν τα δικά τους όνειρα και



επιθυμίες. Υπάρχουν όμως και κάποιοι γονείς, που επέλεξαν να στείλουν τα παιδιά τους εσώκλειστα μόνο και μόνο επειδή αδιαφορούν για αυτά και τους θυμίζουν την ύπαρξη τους με ένα συμβολικό δώρο. Συγκεκριμένα αυτό φαίνεται στη σκηνή όπου ένας μαθητής λαμβάνει για δεύτερη φορά στα γενέθλια του, το ίδιο δώρο από τους γονείς του. Για όλους αυτούς τους λόγους τα παιδιά αντιπαθούσαν τους γονείς τους και

κυρίως τον πατέρα τους στον οποίο όφειλαν πλήρη υποταγή.

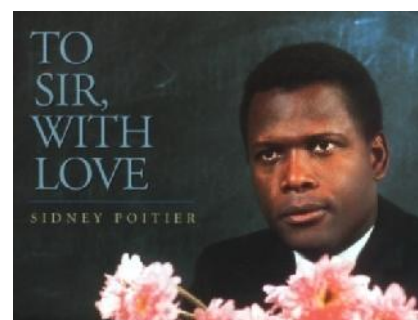
Όσον αφορά την εκπαίδευση, το μόνο που ενδιέφερε το σχολείο ήταν η καλή φήμη του και όχι οι γνώσεις που θα λάμβαναν οι μαθητές του και για αυτό το λόγο οι περισσότεροι καθηγητές θεωρούσαν πως οι μαθητές θα έπρεπε να αρκεστούν στην καθορισμένη διδακτέα ύλη. Επιπλέον ενδιαφερόταν οι γονείς να μένουν ικανοποιημένοι από τις επιδόσεις των παιδιών τους. Ακόμα οι γονείς ήταν της άποψης πως η εκπαίδευση θα πρέπει να αποτελεί το μέσο και όχι μόνο το σκοπό της ζωής των παιδιών τους. Εξάιρεση στους καθηγητές αποτελούσε ο κύριος Keating, ο οποίος προσπαθούσε να μυήσει τους μαθητές σε ένα διαφορετικό τρόπο σκέψης και να τους πείσει πως γνώση δεν είναι μόνο τα γράμματα αλλά και οι εμπειρίες της ζωής μας και η προσπάθεια να γνωρίσουμε τον εαυτό μας και να είμαστε περήφανοι γι' αυτόν. Αυτό φαίνεται και από τη σκηνή όπου ο καθηγητής παροτρύνει τους μαθητές του να διαβάσουν τα δικά τους έργα μπροστά στους συμμαθητές τους και τους επιβραβεύει για την προσπάθειά τους. Πιο συγκεκριμένα ο καθηγητής ήταν πρωτοποριακός, φιλελεύθερος, μοντέρνος και κυρίως ανοιχτόμυαλος αφού αψηφούσε τις προκαταλήψεις και το συντηρητικό τρόπο διδασκαλίας που χρησιμοποιούσαν οι

άλλοι καθηγητές, ερχόμενος σε σύγκρουση με αυτούς. Έτσι ακολούθησε έναν εναλλακτικό τρόπο διδασκαλίας, σύμφωνα με τον οποίο τα παιδιά μαθαίνουν να ακολουθούν την καρδιά τους και να παλεύουν κόντρα σε κάθε κατεστημένο για να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους. Προσπαθεί επίσης να βρει το βαθύτερο νόημα της ποίησης αλλά και να κεντρίσει το ενδιαφέρον των μαθητών του, με το να μοιραστεί μαζί τους δικές του γνώσεις και εμπειρίες. Επιπρόσθετα τους μαθαίνει πως η ποίηση είναι ένας ζωντανός λόγος, ο οποίος δείχνει τις πραγματικές και δημιουργικές δυνάμεις του ανθρώπου. Έτσι ο καθηγητής κάνει την ποίηση πιο ευχάριστη και διασκεδαστική για τους μαθητές, με αποτέλεσμα να τους οδηγήσει στην επανίδρυση της λέσχης των «Χαμένων ποιητών». Στην ουσία ο σκοπός της τέχνης είναι να μάθουν οι μαθητές να εκτιμούν τις αξίες που έχουν να κάνουν με την κοινωνία, την αισθητική και την ποιότητα της ζωής.

To Sir with love

Σκηνοθεσία: **James Clavel**

Πρωταγωνιστούν: **Sidney Poitier, Judy Geeson κ.α.**



Στη συγκεκριμένη ταινία θίγονται θέματα για τον τρόπο εκπαίδευσης και συμπεριφοράς μαθητών, καθηγητών και γονέων εκείνης της εποχής (μέσα δεκαετίας του '60).

Η εκπαίδευση των μαθητών σε αυτό το σχολείο ήταν διαφορετική σε σχέση με τα πρότυπα σχολείων που έχουμε γνωρίσει εμείς. Οι μαθητές δεν είχαν αποκτήσει τις βασικές γνώσεις και ίσως ευθύνη για αυτό να είχαν και οι καθηγητές που αδιαφορούσαν συνεχώς λόγω της ανάρμοστης συμπεριφοράς τους. Αυτό φαίνεται στη σκηνή που ο καθηγητής μπαίνοντας έξαλλος στο γραφείο, παραπονιέται για την κατάσταση που επικρατεί στην τάξη και οι υπόλοιποι καθηγητές του λένε απλώς να μην ασχοληθεί άλλο με αυτό το θέμα. Επίσης, η συμπεριφορά αυτή των μαθητών οφείλεται κυρίως στους γονείς που προέρχονται από τις κατώτερες τάξεις του Λονδίνου, δηλαδή οι γονείς δεν είχαν

να προσφέρουν τα σωστά εφόδια για να «χτίσουν» τη συμπεριφορά των παιδιών τους. Όμως, κάποια στιγμή στο σχολείο εμφανίζεται ένας καινούργιος καθηγητής, ο οποίος από την πρώτη μέρα στο σχολείο ξεχώρισε, δείχνοντας το ενδιαφέρον κυρίως για τη δουλειά του και για τους μαθητές. Παρόλα αυτά ο καθηγητής όταν



διαπίστωσε τις πολλές αδυναμίες των μαθητών και την αδιαφορία τους για το μάθημα του, αποφάσισε να ακολουθήσει μια τελείως διαφορετική μέθοδο, πηγαίνοντας κόντρα σε κάθε κατεστημένο. Η μέθοδος του αυτή αντιμετώπιζε τους μαθητές σαν ενήλικες δίνοντας τους ευθύνες, υποχρεώσεις και δικαιώματα. Επιπλέον ο καθηγητής βλέποντας την τραγική κατάσταση που επικρατούσε στην τάξη, αποφάσισε να μην ακολουθήσει τη διδακτέα ύλη αλλά να τους διδάξει κάποιες σημαντικές αξίες για να πορευτούν στη ζωή και να γίνουν καλύτεροι άνθρωποι. Επίσης, ο καθηγητής πήρε την πρωτοβουλία να συνοδέψει τους μαθητές σε μια επίσκεψη στο μουσείο προκειμένου να έρθουν σε επαφή με τον πολιτισμό, την τέχνη και την κουλτούρα που ποτέ δεν διδάχτηκαν. Το ότι οι μαθητές ποτέ δεν είχαν έρθει σε επαφή με τον πολιτισμό, φαίνεται από τον ενθουσιασμό και την έκπληξη τους, όταν επισκέφτηκαν τον χώρο του μουσείου και αντίκρισαν διάφορα εκθέματα και έργα τέχνης.

Η χορωδία του Χαρίτωνα

Σκηνοθεσία: ***Γρηγόρης Καραντινάκης***

Πρωταγωνιστούν: ***Γιώργος Χωραφάς, Μαρία Ναυπλιώτου, Ακύλλας Καραζήσης, Χρήστος Στέργιογλου, Αλέξανδρος Λογοθέτης, Στέφανος Καραντινάκης, Δημήτρης Πιατάς***

Σε αυτή τη ταινία παρουσιάζονται και θίγονται κοινωνικά, οικογενειακά, εκπαιδευτικά και κυρίως πολιτικά θέματα που αφορούσαν εκείνη την εποχή.

Γενικότερα, ο τρόπος διδασκαλίας των περισσότερων καθηγητών ήταν απόλυτος και συγκεκριμένος και βασιζόταν στο πολιτικό καθεστώς που κάθε φορά υπηρετούσαν. Όμως ένας ξεχωριστός καθηγητής ο Χαρίτωνας πηγαίνοντας κόντρα στις πολιτικές και εκπαιδευτικές νοοτροπίες και προκαταλήψεις εκείνης της εποχής, δημιουργήσε ένα δικό του τρόπο διδασκαλίας αλλά και συμπεριφοράς απέναντι στα παιδιά. Πιο συγκεκριμένα είναι ένα άτομο που παροτρύνει τους μαθητές του να ακολουθήσουν τα όνειρά τους, κάτι που το πιστεύει και ο ίδιος. Με αποτέλεσμα οι μαθητές να δείχνουν μια ιδιαίτερη συμπάθεια προς τον καθηγητή τους γιατί πίστευε στις δυνατότητες τους και στα ταλέντα τους και αυτό το απέδειξε δημιουργώντας μια χορωδία με τα παιδιά. Επίσης ο Χαρίτωνας είναι ένας φιλελεύθερος, αντιαυταρχικός, κοσμοπολίτης και ανοιχτόμυαλος καθηγητής διότι δοκιμάζει να διδάξει τα παιδιά με διαφορετικούς τρόπους που ίσως αποδεικνύονται ορθότεροι και αποτελεσματικότεροι μέσα στην εκπαίδευση. Στον αντίποδα του χαρακτήρα και τις αντιλήψεις του Χαρίτωνα κινείται ο χουντικός αξιωματικός. Αυτός προτιμάει να ακολουθούνται οι παλιοί τρόποι εκπαίδευσης, πιστεύοντας κυρίως στην πειθαρχία και στο σεβασμό των



μαθητών. Αυτή η αντίθεση φαίνεται στη σκηνή όπου ο αξιωματικός εισέβαλε στο χώρο του καφενείου, όπου γίνονταν το μάθημα, και κατέκρινε τόσο τον τρόπο διδασκαλίας όσο και τον τόπο διδασκαλίας, τονίζοντας πως ένας δημόσιος χώρος συνάθροισης πολιτών δεν αρμόζει στην περίπτωση, καθώς οι παρευρισκόμενοι δεν αποτελούν παράδειγμα προς μίμηση για τα παιδιά, ενώ ο καθηγητής υποστηρίζει πως η γνώση μπορεί να διδαχτεί παντού και όλοι μπορούν να μορφωθούν. Έτσι μέσα από την ένταση που προκλήθηκε μια μπάλα του μπιλιάρδου πετάχτηκε πάνω στην εικόνα του δικτάτορα Παπαδόπουλου «κλείνοντας» του το στόμα. Το σημάδι αυτό δείχνει πως οι επαναστάτες δεν μπορούν να εκθρονίσουν τους ανώτερους αλλά μπορούν να τους κάνουν να σωπάσουν.



Τέλος, ακόμα μια διαφορά τους φαίνεται στα δυο τελείως διαφορετικά τραγούδια που διδάσκονται τα παιδιά. Του Χαρίτωνα μιλάει για την ελευθερία, για την ισότητα, για τα ήθη και τα έθιμα μιας πατρίδας, ενός λαού και για την εθνική ανεξαρτησία, σε αντίθεση με το τραγούδι του κ. Δράκου, του γυμνασιάρχη που διαδέχεται τον Χαρίτωνα μετά την απομάκρυνσή του από τη θέση του, το οποίο φανερώνει την υποταγή όλων στους ανώτερους τους χωρίς να κρίνουν πρώτα αν οι ίδιοι συμφωνούν ή όχι με όσα τους προβάλλονται, ενώ μπροστά στην ικανοποίηση των συμφερόντων τους δεν ισχύει καμιά αξία. Επιπρόσθετα ο κ. Δράκος συμπεριφερόταν στα παιδιά άσχημα, ασκώντας τους πολλές φορές πίεση για να κάνουν πράγματα που δεν θέλουν και αν κάποιο παιδί δεν ακολουθούσε τους βάρβαρους κανόνες που είχε θέσει πολλές φορές αποβαλλόταν χωρίς κανένα ουσιαστικό λόγο, ενώ ο Χαρίτωνας συμπεριφερόταν στα παιδιά με αγάπη, στοργή και κατανόηση.

Μάθε παιδί μου γράμματα

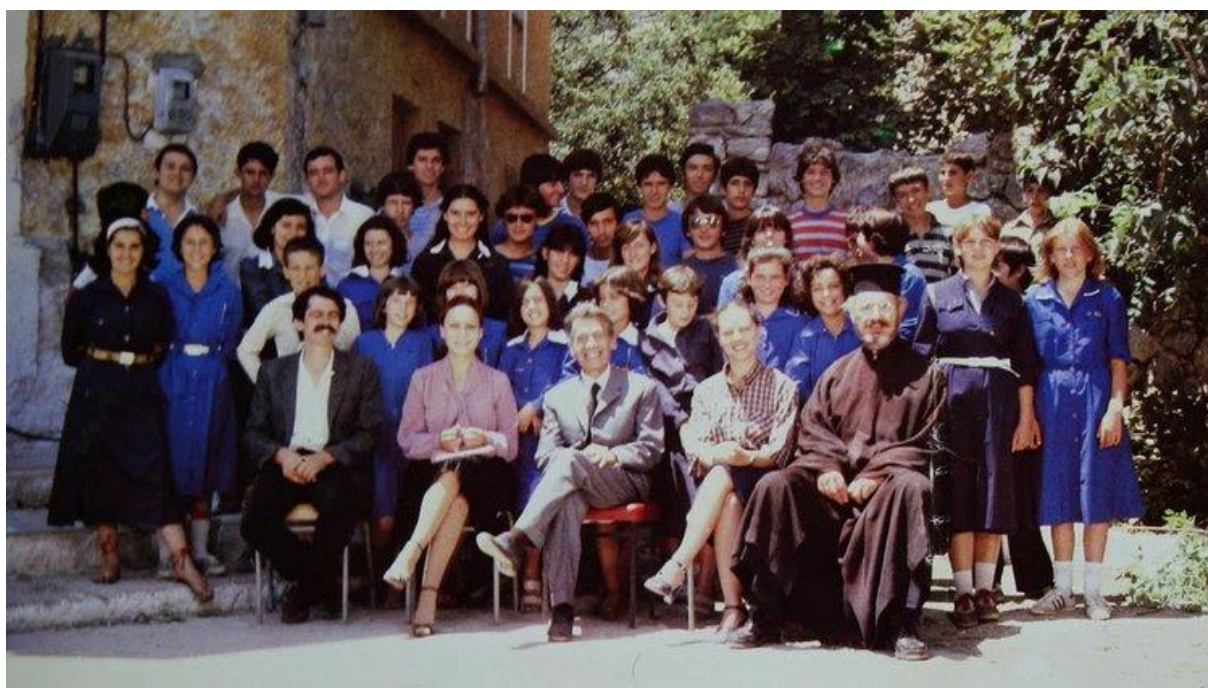
Σκηνοθεσία: **Θόδωρος Μαραγκός**

Πρωταγωνιστούν: **Βασίλης Διαμαντόπουλος, Άννα Μαντζουράνη, Νίκος Καλογερόπουλος, Κώστας Τσάκωνας, Χρήστος Καλαβρούζος, Ρένα Καζάκου, Κάτια Αλεξάνδρου, Δήμος Αβδελιώδης, Δημήτρης Καμπερίδης, Σταυρίνα Πρεβεδώρου, Θωμάς Παλιούρας κ.α.**



Η ταινία «Μάθε παιδί μου γράμματα» αναφέρεται στις διάφορες προκαταλήψεις, νοοτροπίες και στερεότυπα που επικρατούσαν τα πρώτα χρόνια της Μεταπολίτευσης, κυρίως όσο αφορά τη γλώσσα.

Εκείνη την εποχή, τα μορφωμένα κυρίως πρόσωπα όπως ο δάσκαλος χρησιμοποιούσαν ακόμα και στην καθημερινή τους ζωή την καθαρεύουσα σε αντίθεση με τη δημοτική που θεωρούσαν ότι υποβάθμιζε την ελληνική γλώσσα. Πολλές φορές, ο δάσκαλος επέβαλε με τη βία στους νέους και στα παιδιά να χρησιμοποιούν την καθαρεύουσα ως κύρια γλώσσα, παρότι αυτά υποστήριζαν και ζητούσαν την ένταξη της δημοτικής στα σχολεία. Επιπλέον δεν επέτρεπαν τη χρήση της δημοτικής γλώσσας γιατί πίστευαν πως η δημοτική χρησιμοποιούνταν μόνο από τα λαϊκά στρώματα. Πιο συγκεκριμένα ο φανατισμός κυρίως του δασκάλου φαίνεται στο σημείο όπου ο πατέρας πίεζε το παιδί του, το Σωκράτη να μιλάει την καθαρεύουσα και να γίνει ρήτορας και ας μην είναι αυτό το όνειρό του.



Όσον αφορά τη γραφειοκρατία που επικρατούσε εκείνη την εποχή ήταν εντελώς απαράδεκτη επειδή για να τελειώσει μια δουλειά έπρεπε να περάσει από πολλά χέρια και παρόλα αυτά πολλές φορές δεν κατέληγε στον τελικό της προορισμό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το βιογραφικό που έστειλε ο μεγάλος γιος του καθηγητή στο αρμόδιο υπουργείο αλλά αυτό δεν έφτασε ποτέ στον τελικό του προορισμό αλλά σ' έναν υπάλληλο για να στηρίζει τη μηχανή του με αποτέλεσμα να μην καταφέρει να βρει δουλειά. Επιπλέον όταν τα παιδιά ήθελαν να δημοσιοποιήσουν τις απόψεις τους έπρεπε πρώτα να περάσουν από έλεγχο. Αυτό μας οδηγεί στα εξής συμπεράσματα: πως λόγω της γραφειοκρατίας δεν εξυπηρετούνταν οι ανάγκες των πολιτών και πως καταπατούνταν τα δικαιώματα των ανθρώπων.

Η εκπαίδευση από την άλλη, εκείνη την εποχή είχε άμεση σχέση με την εκκλησία και το σχολείο που αποτελούσαν τους δύο βασικούς φορείς παιδείας για τους μαθητές. Παρόλα αυτά, όμως, οι φορείς λειτουργούσαν πολύ συντηρητικά γιατί

έκρυβαν την αλήθεια για την ιστορία, δεν επέτρεπαν να εκφράζονται τα παιδιά ελεύθερα (παραδείγματος χάριν η Χρυσάνθη), τους υποχρέωναν κάθε Κυριακή να πηγαίνουν στον εκκλησιασμό πολλές φορές χωρίς τη θέλησή τους, η γυναίκα σύμφωνα με την εκκλησία θα έπρεπε να συμβιβάζεται με την άποψη του συζύγου της, όποια και αν ήταν ακόμα και αν καταπατούσε τις απόψεις της για την ισορροπία της οικογένειας και το σχολείο επέβαλε με την ψυχολογική και σωματική βία τη χρήση της καθαρεύουσας γλώσσας από τους μαθητές. Επομένως, αυτές οι αρχές δεν συμβαδίζουν με τους αντίστοιχους θεσμούς γιατί έπρεπε κανονικά να τους μαθαίνουν για την αληθινή ιστορία του έθνους και την πολιτιστική κληρονομιά ενώ τότε τους έκρυβαν την αλήθεια και εμποδίζαν την πνευματική εξέλιξη των ανθρώπων. Πιο συγκεκριμένα το σχολείο αποκρύπτει και παραποιεί την αλήθεια κυρίως για πολιτικούς λόγους. Η μοναδική αλήθεια που αποκάλυψαν είναι ότι έγινε πόλεμος με τους Γερμανούς και ότι υπήρξαν νεκροί στον αγώνα της ελευθερίας, μόνο που παραλείψανε να αποκαλύψουν τη συμβολή των ανταρτών στον αγώνα γιατί το σχολείο πίστευε πως οι αντάρτες ήταν προδότες κάτι το οποίο είναι τελείως λάθος. Για παράδειγμα αυτό συνέβη και στην περίπτωση του παππού της Χρυσάνθης, του Καναβού, ο οποίος αν και έπεσε για την πατρίδα, η θυσία του όχι μόνο δεν αναγνωριζόταν αλλά τον θεωρούσαν και προδότη. Γενικότερα το σχολείο προσπαθούσε να περάσει στους μαθητές την πολιτική νοοτροπία που προβάλλονταν από τη συντηρητική ηγεσία του τόπου ως σωστή για την εποχή τους χωρίς να τους ενδιαφέρει η σωστή ή η λανθασμένη άποψη των παιδιών.

Οι ηθικές αρχές και αξίες που μεταβιβάζονται στους μαθητές αφορούν ζητήματα σχετικά με τον πόλεμο και την πατρίδα. Πιο συγκεκριμένα, το σχολείο μεταβίβαζε στα παιδιά μόνο θεωρητικές γνώσεις και τους επέβαλε να δέχονται μόνο την καθαρεύουσα και να υποστηρίζουν μονόπλευρες απόψεις για τον πόλεμο και την ιστορία και όχι την πραγματική αλήθεια. Ενώ η καθηγήτρια, Ελπίδα προσπαθούσε να μεταβιβάσει τις αξίες έμπρακτα υποστηρίζοντας πολλές φορές την αλήθεια, όπως και ο πατέρας της Χρυσάνθης. Αυτό φαίνεται στη σκηνή που στη γιορτή της Χρυσάνθης η Ελπίδα και ο πατέρας της Χρυσάνθης δεν δίστασαν να συζητήσουν και να απαντήσουν σε οποιαδήποτε απορία είχαν τα παιδιά. Οι απορίες τους σχετίζονταν με το τρόπο εισαγωγής τους στο πανεπιστήμιο και με το ποια σχολή θα έπρεπε να ακολουθήσουν έτσι ώστε να έχουν μια σίγουρη επαγγελματική αποκατάσταση. Αυτό δείχνει πως τα παιδιά είχαν έλλειψη γνώσης για τον επαγγελματικό προσανατολισμό, διότι οι καθηγητές τους δεν τους έδιναν θάρρος να συζητήσουν για θέματα που αφορούν τη ζωή τους.

Οι σχέσεις μαθητών-εκπαιδευτικών σε αυτήν την ταινία δείχνουν το χάσμα των γενεών μεταξύ τους. Οι μαθητές δυσκολεύονται να κατανοήσουν το τρόπο που σκέφτονται οι εκπαιδευτικοί, αλλά και οι καθηγητές δυσκολεύονται εξίσου. Οι καθηγητές δεν είχαν οικείες σχέσεις με τους μαθητές διότι ήταν αυστηροί και

προκατειλημμένοι, υποστήριζαν μια συγκεκριμένη ιδεολογία που απομάκρυνε τους μαθητές. Εξαιρεση αποτελούσε η καθηγήτριά τους, Ελπίδα, η οποία μπορούσε να τους κατανοήσει, να τους συμβουλεύσει και να τους δώσει απαντήσεις σε οποιαδήποτε ερώτηση και αν είχαν. Από την άλλη πλευρά όμως ο διευθυντής έφτανε σε ακραίες καταστάσεις χωρίς να διστάσει να ξυλοκοπήσει τους ανήλικους μαθητές. Αυτή η συμπεριφορά επέφερε αρνητικές αντιδράσεις από τους μαθητές που τις περισσότερες φορές δεν μπορούσαν να ελεγχθούν από τους καθηγητές.

Ανάμεσα στους τοίχους (*Entre Les Murs/ The Class*)

Σκηνοθεσία: **Λοράν Καντέ**

Πρωταγωνιστούν: **Φρανσουά Μπεγκοντό, Ρομπίν Κανπιλό, Λορέν Καντέ**

Η ταινία «Ανάμεσα στους τοίχους» αφορά ένα σχολείο μιας γαλλικής λαϊκής συνοικίας και τις προσπάθειες που καταβάλουν οι καθηγητές να επιβληθούν και να διδάξουν σωστά τους μαθητές τους, πολλές φορές όμως χωρίς αποτέλεσμα.

Συγκεκριμένα παρατηρούμε πως μεγάλο μερίδιο ευθύνης για την κατάσταση που επικρατούσε στο σχολείο είχαν οι μαθητές. Αυτό συνέβαινε διότι οι περισσότεροι μαθητές φέρονταν με αναιδεια και ασέβεια τόσο στους καθηγητές όσο και στους συμμαθητές τους. Επίσης συνήθιζαν να κάνουν αδιάκριτες και προσβλητικές ερωτήσεις στους καθηγητές τους, κυρίως προσωπικού περιεχομένου ενώ ακόμα υποτιμούσαν τη θέση τους και το λειτούργημά τους. Αυτά τα στοιχεία φαίνονται από το γεγονός, ότι οι μαθητές υποβάλουν ερωτήσεις στον καθηγητή τους σχετικά με τις σεξουαλικές του προτιμήσεις, καθώς και από την τάση τους να τον θεωρούν ίσο με αυτούς, όσον αφορά τη μόρφωσή του, υποτιμώντας τις σπουδές του. Αξίζει επίσης να αναφερθεί πως οι μαθητές αντιμετωπίζουν το μάθημα με αδιαφορία και απαξίωση, καθώς επίσης και ότι ψάχνουν συνεχώς αφορμή να χάσουν μάθημα, συζητώντας για άσχετα θέματα. Ακόμα στη σκηνή που το συμβούλιο συζητά για τη βαθμολόγηση των μαθητών βλέπουμε πως οι αντιπρόσωποι της τάξης φέρονται χωρίς σεβασμό για το διευθυντή και όλους τους υπόλοιπους που βρίσκονται εκεί, καθώς γελάνε, ειρωνεύονται και σχολιάζουν. Ένα ακόμα από τα σημαντικά τους λάθη είναι η ισχυρογνωμοσύνη τους και η συνήθεια τους να μην δέχονται τη γνώμη των άλλων και να θεωρούν πως μόνο η δική τους γνώμη είναι η σωστή, χωρίς να παραδέχονται τα λάθη τους. Τέλος, οι μαθητές συνήθιζαν να μιλούν μεταξύ τους κατά τη διάρκεια του μαθήματος, και να μην καταβάλουν καμιά προσπάθεια να προσέξουν και να αποκομίσουν γνώσεις.



Για τη συμπεριφορά αυτή των μαθητών βέβαια και οι καθηγητές δεν είναι άμοιροι ευθυνών. Συγκεκριμένα ο καθηγητής της ταινίας δίνει πολλές ελευθερίες στους μαθητές, με αποτέλεσμα αυτοί να εκμεταλλεύονται αυτή την αδυναμία του. Επίσης ο καθηγητής πολλές φορές ειρωνεύεται τους μαθητές του και κάποιες φορές χάνει τον έλεγχο και τους προσβάλλει. Αυτό φαίνεται και από τη σκηνή όπου ο καθηγητής βγαίνοντας εκτός εαυτού, αποκαλεί τις αντιπροσώπους της τάξης του ιερόδουλες. Αξίζει επίσης να αναφερθεί πως ο καθηγητής επιτρέπει στους μαθητές του να παρεκτρέπονται και να φέρονται με επιθετικότητα. Χαρακτηριστική είναι η σκηνή, όπου ο Σουλεϊμάν σε μια έκρηξη θυμού τραυμάτισε στο πρόσωπό τη συμμαθήτριά του Κουμπά. Επιπρόσθετα, ένα λάθος του καθηγητή είναι ότι δεν έδινε την απαιτούμενη προσοχή σε κάποια θέματα, ενώ επίσης δεν παρότρυνε όσο έπρεπε τους μαθητές για να προσέξουν στο μάθημα. Ακόμα δεν τους διόρθωνε όταν έκαναν λάθη και δεν επέμενε καθώς τους υποτιμούσε και θεωρούσε ανώφελο να τους διδάσκει, αφού δεν επρόκειτο να μάθουν τίποτα. Τέλος ο καθηγητής άφηνε τα παιδιά ατιμώρητα, ακόμα κι όταν του έκαναν προσωπικές ερωτήσεις και δεν προσπαθούσε να υπερασπιστεί τον εαυτό του και να κερδίσει το σεβασμό τους.

Όσον αφορά τους ξένους μαθητές, αντιμετωπίζονται από τους δασκάλους τους με συμπάρασταση, συμπόνια και φροντίδα. Αξίζει ακόμα να αναφέρουμε πως οι



καθηγητές υποστήριζαν τους ξένους μαθητές και σε εξωσχολικά θέματα, όπως στην περίπτωση του Κινέζου μαθητή που η οικογένειά του απειλούνταν με απέλαση. Παρόλη όμως την καλή αντιμετώπιση των καθηγητών προς τους ξένους μαθητές, εκείνοι ένιωθαν συνεχώς σε μειονεκτική θέση και κακολογούσαν τους

καθηγητές τους. Αντίθετα οι συμμαθητές τους, τους κορόιδευαν και τους ειρωνεύονταν. Οι ξένοι μαθητές από την άλλη αισθάνονταν κατώτεροι από τους γηγενείς συμμαθητές τους. Βέβαια στις δύσκολες στιγμές οι μαθητές γίνονται μια γροθιά, ξεπερνώντας τις προκαταλήψεις τους. Αυτό φυσικά δεν αναιρεί το γεγονός, ότι κάποιοι μαθητές συνήθως οι πιο επιμελείς αντιμετώπιζαν ρατσιστικές συμπεριφορές από τους συμμαθητές τους. Για παράδειγμα παρατηρούμε πως ο Κινέζος μαθητής αντιμετωπιζόταν ρατσιστικά και τον χλεύαζαν για την προφορά και τις επιδόσεις του, εξαιτίας της επιμέλειάς του.

Παρακολουθώντας την ταινία αυτή παρατηρούμε πως υπάρχουν κάποιες αξιοσημείωτες διαφορές μεταξύ του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας μας με αυτό της Γαλλίας. Συγκεκριμένα βλέπουμε πως σε αντίθεση με το ελληνικό σύστημα, τα σχολικά βιβλία τα διαλέγουν οι καθηγητές ανάλογα με τις

δυνατότητες των παιδιών και δεν χορηγούνται από το κράτος. Επίσης όσον αφορά τη βαθμολόγηση των μαθητών οι καθηγητές συνεδριάζουν παρουσία δυο εκπροσώπων της τάξης και συζητούν και για τη διαγωγή των μαθητών. Μια ακόμα διαφορά αποτελεί η συνήθεια των καθηγητών να αφιερώνουν χρόνο για την ενημέρωση των γονιών των μαθητών σχετικά με την πρόοδο των παιδιών τους. Στις συναντήσεις αυτές ήταν παρόντες. Αξίζει επίσης να αναφέρουμε πως κάθε μαθητής ήταν υποχρεωμένος να έχει ένα βιβλίο αναφοράς, όπου καταγράφονταν όλες οι ενέργειες και τα παραπτώματά του. Ακόμα συσκέψεις πέραν των βαθμών, γίνονται για όλα τα θέματα μετά το τέλος κάθε εβδομάδας. Τέλος, για τη λήψη των σοβαρών αποφάσεων πραγματοποιείται ψηφοφορία μεταξύ των καθηγητών. Η χαρακτηριστική σκηνή που φαίνεται αυτό, είναι το σημείο όπου οι καθηγητές ψηφίζουν υπέρ ή κατά της αποβολής του Σουλεϊμάν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Καλλιτεχνική εκπαίδευση

Καλλιτεχνικοί αγώνες

Στην ομάδα Γ συμμετέχουν οι μαθητές:

Νεφέλη Γραμματικά-Παυλίδου, Μαρία Ζαρκάδα, Γιώργος Καλουγκάρου, Κώστας Μπισμπίκης

Τα σχολεία σήμερα είναι κάτι παραπάνω από ένας απλός χώρος παροχής γνώσεων. Στα σχολεία σήμερα οι μαθητές μαζί με τους υπεύθυνους καθηγητές τους εκφράζονται και δημιουργούν υπέροχα πράγματα που αξίζουν πραγματικά να βγουν προς τα έξω.

Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων προκήρυξε, το 2009 για 15η συνεχή και τελευταία χρονιά τους Πανελλήνιους Μαθητικούς Καλλιτεχνικούς Αγώνες. Οι Καλλιτεχνικοί Αγώνες λειτουργώντας μέχρι τότε ως επίσημος σχολικός θεσμός που αγκάλιαζε τις έννοιες της Τέχνης, της Παιδείας και του Πολιτισμού, επεδίωκε το μετασχηματισμό του σχολείου σε χώρο δημιουργικής έκφρασης και συνεργασίας.

Σχολική κοινότητα και κοινωνία αντιμετώπιζαν τους Αγώνες αυτούς ως δράση αγωγής της ψυχής (ψυχαγωγία), ως μείζον πολιτιστικό γεγονός που καλλιεργεί την ευγενή άμιλλα, την κριτική σκέψη, την πρόσβαση σε υψηλά νοητικά επίπεδα. Παρουσιάζοντας τα επιτεύγματά τους –μεγάλα ή μικρά, ατομικά ή ομαδικά-, τις δεξιότητες, το μεράκι, την ευαισθησία τους και την αγάπη τους στη Μουσική, το Χορό, τη Ζωγραφική, το Αρχαίο Δράμα και το Σύγχρονο Θέατρο, οι νέοι είχαν την ευκαιρία να βγουν έξω από το σχολείο, να βγουν μπροστά στην κοινωνία, να καταθέσουν την ψυχή τους, να δημιουργήσουν πολιτισμό.

Οι Καλλιτεχνικοί Αγώνες περιελάμβαναν μέχρι το 2008 δύο φάσεις: την Περιφερειακή και την Πανελλήνια. Το 2009 το Υπουργείο Παιδείας προχώρησε σε μια βασική θεσμική αλλαγή: οι Αγώνες εξακολουθούν να διοργανώνονται σε περιφερειακό επίπεδο (σε κάθε εκπαιδευτική περιφέρεια διοργανώνονται όλες οι κατηγορίες Αγώνων και απονέμονται, σύμφωνα με την κρίση των Κριτικών Επιτροπών, Βραβεία, Ειδικές Διακρίσεις και Έπαινοι). Αντίθετα, η Πανελλήνια φάση σταματά να έχει διαγωνιστικό χαρακτήρα.

Από το 2009 και στο εξής διοργανώνεται Μαθητική Εβδομάδα Καλλιτεχνικής Έκφρασης, η οποία έχει ως στόχο να ενισχύσει τη δημιουργικότητα και την ελεύθερη καλλιτεχνική έκφραση, δίνοντας την ευκαιρία στους μαθητές που έχουν διακριθεί σε Περιφερειακό επίπεδο να προβάλλουν το έργο τους σε συμμαθητές τους από όλη την Ελλάδα, μέσα σε κλίμα χαράς και συμμετοχικότητας, απαλλαγμένοι από το άγχος της πανελλήνιας βράβευσης.

Οι νέοι άνθρωποι, το μέλλον αυτού του τόπου, έχουν πάντα κάτι καλό κι ελπιδοφόρο να πουν. Οι Πανελλήνιοι Μαθητικοί Καλλιτεχνικοί Αγώνες δίνουν μια μεγάλη ευκαιρία και σ' αυτούς να το πράξουν, και σε όλους εμάς να το διαπιστώσουμε.

Παρόλη την ανταγωνιστικότητα που διέπει τους συγκεκριμένους αγώνες πιστεύουμε ότι αυτοί προσφέρουν ένα συνδυασμό θετικών χαρακτηριστικών τα οποία ωφελούν τους συμμετέχοντες σε μεγάλο βαθμό.

Με αφορμή τους καλλιτεχνικούς αγώνες οι μαθητές δίνουν έμφαση στη δημιουργική τους πλευρά και είναι μια ευκαιρία γι' αυτούς να αναδείξουν τα ιδιαίτερα ταλέντα τους. Στο σχολείο είναι πολύ σημαντικό να προωθούνται οι τέχνες, οι οποίες στην ελληνική εκπαίδευση είναι σχετικά παραμελημένες. Έτσι παιδιά τα οποία δεν ενδιαφέρονται ιδιαίτερα για κλασικές σπουδές έχουν τη δυνατότητα να ασχοληθούν με τον χορό, τη μουσική και το θέατρο. Τα παιδιά μέσα από αυτήν τη διαδικασία αποκτούν συλλογικό πνεύμα, θάρρος και βρίσκουν διαφορετικούς τρόπους έκφρασης. Κατά τη γνώμη μας, οι καλλιτεχνικοί αγώνες είναι ένας θεσμός που μόνο θετικά στοιχεία προσφέρει στους μαθητές. Είναι μια καλή οδός προς τη δημιουργία και την τέχνη και θα ήταν ιδιαίτερα ωφέλιμο να ξαναθεσπιστούν.

Αισθητική Αγωγή - Αναλυτικά προγράμματα

Στα αναλυτικά προγράμματα του γυμνασίου δεν παρατηρείται κάποια βασική αλλαγή σε σχέση με τις παλαιότερες χρονιές, ειδικά όσον αφορά τα μαθήματα αισθητικής αγωγής (μια ώρα την εβδομάδα σε όλες τις τάξεις). Εξαίρεση αποτελεί το πρόγραμμα του εσπερινού Γυμνασίου στο οποίο δεν διδάσκονται μαθήματα αισθητικής αγωγής. Στο λύκειο βλέπουμε ότι δεν συναντάμε μαθήματα αισθητικής αγωγής (καλλιτεχνικά και μουσική) παρά μόνο αν αυτά είναι μαθήματα επιλογής που εξετάζονται σε πανελλαδικό επίπεδο (π.χ. ελεύθερο σχέδιο).

Στο πρόγραμμα των καλλιτεχνικών σχολείων διακρίνουμε πολλές επιπρόσθετες ώρες διδασκαλίας μαθημάτων αισθητικής αγωγής. Συγκεκριμένα από το γυμνάσιο, στην 1^η και 3^η τάξη 16 ώρες επιπλέον μάθημα. Στην 2^η τάξη 17 ώρες.

Τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών των Εικαστικών σε όλες τις τάξεις του Γυμνασίου καθώς και της 1^{ης} τάξης του Λυκείου (όσο αυτό υπήρχε) είναι «ανοικτού» τύπου. Η διδακτέα ύλη δεν είναι αυστηρά καθορισμένη. Ο εκπαιδευτικός κατά την κρίση του συνδυάζει κάποιους άξονες στη διδασκαλία του και δύναται να εμβαθύνει περισσότερο ή λιγότερο στην ύλη που έχει επιλέξει. Το ίδιο ισχύει και στο μάθημα του ελεύθερου σχεδίου στη Β' Λυκείου. Αντίθετα τα μαθήματα του γραμμικού σχεδίου και της ιστορίας της τέχνης έχουν προκαθορισμένη ύλη.

Ωρολόγιο πρόγραμμα Γυμνασίου

	ΜΑΘΗΜΑΤΑ		ΗΜΕΡΗΣΙΟ			ΕΣΠΕΡΙΝΟ		
			Α΄	Β΄	Γ΄	Α΄	Β΄	Γ΄
1	Θρησκευτικά		2	2	2	2	2	1
2	Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	Αρχαία Ελληνικά Κείμενα από μετάφραση	2	2	2	2	2/1	2/1
		Αρχαία Ελληνική Γλώσσα	2	2	2	2	1/2	1/2
3	Νεοελληνική Γλώσσα και Γραμματεία	Γλωσσική Διδασκαλία	3	2	2	2	2	2
		Νεοελληνική Λογοτεχνία	2	2	2	2	2	2
4	Ιστορία		2	2	3	2	3	3
5	Κοινωνική Πολιτική Αγωγή		-	-	2	-	-	1
6	Αγγλικά		3	2	2	3	2	2
7	Γαλλικά ή Γερμανικά		3	3	3	-	-	-
8	Μαθηματικά		4	4	4	4	4	4
9	Φυσική		-	2	2	-	2	2
10	Χημεία		-	1	1	-	1	1
11	Γεωγραφία		2	2	-	1	1	-
12	Βιολογία		2	-	2	2	-	1
13	Φυσική Αγωγή		3	3	2	-	-	-
14	Αισθητική Αγωγή (Μουσική)		1	1	1	-	-	-
15	Αισθητική Αγωγή (Καλλιτεχνικά)		1	1	1	-	-	-
16	Οικιακή Οικονομία		1	2	-	-	-	-
17	Πληροφορική		1	1	1	1	1	1
18	Τεχνολογία		1	1	-	-	-	-
19	ΣΕΠ		-	-	1	-	-	-
	Σύνολο ωρών κατά τάξη		35	35	35	23	23	23

Συνέντευξη από την καθηγήτρια καλλιτεχνικών στο 1^ο Γυμνάσιο Καρπενησίου κα. Δήμητρα Αντωνοπούλου

Ο ρόλος μου ως καθηγήτρια των καλλιτεχνικών είναι να διαμεσολαβήσω ώστε ο μαθητής να εκπαιδευτεί στην τέχνη και μέσω της τέχνης.

Μέσω της εκπαίδευσης της τέχνης ο μαθητής μαθαίνει τρόπους για να εκφράζεται προσωπικά, και να μαθαίνει να χρησιμοποιεί και να επεξεργάζεται τα υλικά ως μέσο για να μεταφέρει οπτικά την προσωπική του έκφραση. Μέσα από αυτή τη διαδικασία μαθαίνει τις διεργασίες που ακολουθεί ο καλλιτέχνης δίνοντας έτσι αξία στην καλλιτεχνική και πολιτισμική κληρονομία και αυτό τον βοηθά να αποκτήσει κοινωνική συνείδηση.

Θεωρώ λοιπόν απαραίτητη την ενασχόληση των παιδιών με καλλιτεχνικές δραστηριότητες. Όμως αυτές οι δραστηριότητες θα πρέπει να είναι σωστά προγραμματισμένες ώστε να υλοποιούν τους παραπάνω σκοπούς.

Δυστυχώς στο τρέχον εκπαιδευτικό πρόγραμμα το μάθημα των καλλιτεχνικών είναι μια ώρα και συνήθως τις τελευταίες ώρες του σχολικού προγράμματος. Πολύ συχνά το μάθημα γίνεται σε τμήματα των 30 μαθητών και ενώ είναι εργαστηριακό μάθημα δεν διαιρείται στα δυο τμήματα όπως άλλα εργαστηριακά μαθήματα (Τεχνολογία – Πληροφορική). Τις περισσότερες φορές δεν υπάρχει ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα για το μάθημα ή η αίθουσα είναι τελείως ακατάλληλη. Στο δημοτικό πολλές φορές τα μαθήματα των καλλιτεχνικών διδάσκονται από το δάσκαλο και αν αυτός κρίνει απαραίτητο διαθέτει την ώρα του μαθήματος για να κάνει άλλο θεωρητικό μάθημα. Στο λύκειο το μάθημα των καλλιτεχνικών δεν συμπεριλαμβάνεται καν στο αναλυτικό πρόγραμμα. Έτσι σε αυτές τις συνθήκες είναι δύσκολο να επιτύχουμε τους σκοπούς του μαθήματος.

Θεωρώ πως το μάθημα των καλλιτεχνικών θα έπρεπε να διδάσκεται από το νηπιαγωγείο ως και το γυμνάσιο με εκπαιδευμένους καθηγητές των καλλιτεχνικών και επιμορφωμένους παιδαγωγικά, για κάθε ηλικία με την όποια θα εργαστεί, σε κατάλληλη εξοπλισμένη αίθουσα για τουλάχιστον δυο ώρες την εβδομάδα.

Στο λύκειο θα έπρεπε να συμπεριληφθεί στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα συνοδεύοντας το με το μάθημα της ιστορίας της τέχνης και ειδικότητες όπως το ελεύθερο σχέδιο και γραμμικό σχέδιο προετοιμάζοντας έτσι τους μαθητές για την είσοδο τους στην ανωτάτη εκπαίδευση εφόσον το επιθυμούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Καλλιτεχνικές δραστηριότητες στο Γενικό Λύκειο Καρπενησίου από το 1970 μέχρι σήμερα

Το Πέμπτο Κεφάλαιο περιέχει πληροφορίες σχετικά με καλλιτεχνικές δραστηριότητες των μαθητών του Γενικού Λυκείου Καρπενησίου από το 1970 μέχρι σήμερα. Όλοι οι μαθητές κλήθηκαν να πάρουν συνεντεύξεις από άτομα που έχουν λάβει μέρος σε τέτοιες εκδηλώσεις. Την τελική επιμέλεια είχε μια υποομάδα.

Καλλιτεχνικές δραστηριότητες

Στην ομάδα Δ συμμετέχουν οι μαθητές:

Άγγελος Μαυρογόνατος, Οδυσσέας Νούλας, Γιάννης Ντόκας, Βασιλική-Νεφέλη Παπαδοπούλου

Μέσα στα πολλά χρόνια λειτουργίας του, το Γενικό Λύκειο Καρπενησίου συμμετείχε σε διάφορες καλλιτεχνικές δραστηριότητες. Με τη συνεργασία μαθητών και καθηγητών κατάφερε να κερδίσει αρκετούς τίτλους αλλά και έπαθλα για τις προσπάθειες τους.

Συγκεκριμένα:

- Το 1972 το Γυμνάσιο Καρπενησίου ανέβασε το θεατρικό έργο «Βραχώρι 1821». Εκτός όμως από τις τέσσερις παραστάσεις στο Καρπενήσι, κατάφεραν κάτι ανήκουστο την εποχή εκείνη για σχολικό θίασο, να παίξουν και σε δύο άλλες πόλεις της Ελλάδας, τη Μακρακώμη και τη Λάρισα. Για τις εμφανίσεις έγραψε και η εφημερίδα «Ελευθερία».
- Το 2007 η θεατρική ομάδα του Γενικού Λυκείου παρουσίασε το έργο «Η μικρή μας πόλη» του Θόρντον Ουάιλντερ. Την ίδια χρονιά κατά τους Περιφερειακούς Καλλιτεχνικούς Αγώνες θεάτρου η ομάδα κατέκτησε το Α' βραβείο. Την επιμέλεια της παράστασης είχε η φιλόλογος κ. Σταμάτη.
- Στις 14-3-08 έλαβε μέρος η ομάδα παραδοσιακού χορού του σχολείου στους Περιφερειακούς Καλλιτεχνικούς αγώνες. Στη συνέχεια στις 17-3-08 συμμετείχαν δυο ομάδες στους αγώνες μουσικής (ρεμπέτικο- εκκλησιαστική) που έγιναν στην Άμφισσα. Η πρώτη κέρδισε το Β' βραβείο ενώ η δεύτερη το Α'.
- Στις 12-3-09 η ομάδα μαθητών της Γ' Λυκείου σε συνεργασία με το Γυμνάσιο συμμετείχε στους Καλλιτεχνικούς Αγώνες στην Άμφισσα και κατέκτησε το Α' βραβείο. Στις 15-3-08 η θεατρική ομάδα παρουσίασε το έργο «Τα παιδιά της χορωδίας» στη Λαμία. Με απόφαση όμως των μαθητών και των καθηγητών δεν συμμετείχε στο αγωνιστικό μέρος των Καλλιτεχνικών Αγώνων. Την επιμέλεια της παράστασης είχε η φιλόλογος κ. Σταμάτη.
- Στις 05-3-10 η θεατρική ομάδα παρουσίασε στο Συνεδριακό Κέντρο το έργο της Αγκάθα Κρίστι «Εγκλημα στο Όριαν Εξπρές». Την επιμέλεια της παράστασης είχε η φιλόλογος κ. Σταμάτη.
- Στις 25-2-11 η θεατρική ομάδα του σχολείου παρουσίασε το έργο «Παραμύθι



**Από τη θεατρική παράσταση
Βραχώρι 1821.**

χωρίς όνομα» του Ιάκωβου Καμπανέλη. Την επιμέλεια της παράστασης είχε για άλλη μια φορά η φιλόλογος κ. Σταμάτη.

- Στις 7-5-11 επίσης συμμετείχαν μαθητές Λυκείου σε μουσική εκδήλωση σε συνεργασία με μαθητές του Γυμνασίου. Την οργάνωση ανέλαβε ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του 1ου Γυμνασίου. Η εκδήλωση είχε μεγάλη επιτυχία και τα έσοδα διατέθηκαν στην οργάνωση «Οι Γιατροί του Κόσμου».
- Το 2011 οργανώθηκε ποιητική και μουσική βραδιά στη Δημόσια βιβλιοθήκη αφιερωμένη στο Νίκο Γκάτσο. Παρουσιάστηκαν και προσωπικές τους δημιουργίες. Βοήθεια τους προσέφεραν όμως και δυο καθηγήτριες, η Β. Σταμάτη και Ε. Δενδρινού.
- Στις 16-3-12 η θεατρική ομάδα του σχολείου παρουσίασε το έργο «Λοκαντιέρα» του Κ. Γκολντόνι. Την επιμέλεια της παράστασης είχαν οι φιλόλογοι του σχολείου Ε. Δενδρινού και Αλ. Χαβδούλας.



Από τη θεατρική παράσταση «Λοκαντιέρα»

Τέλος, συμπεραίνουμε πως με την πάροδο του χρόνου οι μαθητές όλο και περισσότερο ενδιαφέρονται για κάθε δημιουργική και καλλιτεχνική δραστηριότητα.

Στο δεύτερο κομμάτι της εργασίας μας πήραμε με τη βοήθεια και άλλων μαθητών συνεντεύξεις από συμμαθητές μας, φίλους και συγγενείς που φοίτησαν παλιότερα στο σχολείο μας και από καθηγητές, που είτε συμμετείχαν είτε βοήθησαν στην οργάνωση των καλλιτεχνικών αυτών δραστηριοτήτων.

Συνέντευξη από την κα. Βασιλική Σταμάτη-Φιλόλογο

Με τι είδους καλλιτεχνική δραστηριότητα έχετε ασχοληθεί;

Ασχολήθηκα με τη διδασκαλία θεατρικών έργων και την παρουσίαση θεατρικής παράστασης.

Τι σας παρακίνησε να ασχοληθείτε με τη διοργάνωση καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων στο σχολείο;

Αυτό έγινε γιατί είχα μελετήσει τη θεωρία του θεάτρου στο Πανεπιστήμιο κοντά σε πολύ καλό δάσκαλο και την πράξη σε θεατρικό εργαστήριο. Είχα λοιπόν μια

κάποια γνώση πάνω στο αντικείμενο. Είχα μάλιστα πάρει μέρος ως ηθοποιός σε θεατρικές παραστάσεις κοντά σε καταξιωμένους σκηνοθέτες. Η εμπειρία αυτή μαζί με την αγάπη μου για τη λογοτεχνία γενικά με οδήγησαν να ασχοληθώ με το θέατρο στην εκπαίδευση, θεωρώντας ότι οι τέχνες, και μάλιστα η πιο σύνθετη όλων, το θέατρο, προσφέρουν τη γνώση με πιο βιωματικό τρόπο.

Αυτή σας η συμμετοχή άλλαξε τη σχέση σας με τους μαθητές σας;

Η σχέση μου με τους μαθητές μου δεν άλλαξε στα βασικά που πρέπει να διέπουν τη σχέση δασκάλου-μαθητή, μερικά από τα οποία είναι ο σεβασμός, η πίστη και η αγάπη. Πρόσφερε όμως περισσότερες δυνατότητες επικοινωνίας ανάμεσα σε εμένα και σ' εκείνους. Η επικοινωνία αυτή μάλιστα ήταν πιο πλατιά, καθώς προχωρούσε σε θέματα εκτός της διδακτέας ύλης, των εξετάσεων κτλ., σε θέματα που ενδιαφέρουν γενικότερα τους νέους ανθρώπους.

Τι εισπράξατε ως άνθρωπος από αυτή σας τη δραστηριότητα;

Εκτός από την επικοινωνία που ανέφερα πριν, μπορώ να πω ότι έδωσα και εισέπραξα πολύ αγάπη από τους μαθητές μου που συμμετείχαν στις καλλιτεχνικές δραστηριότητες. Η κοινή προσπάθεια, η κατάθεση δυνάμεων από όλους, ο κοινός στόχος, δημιουργούσαν κάθε φορά μια ποικιλία από τα πιο όμορφα και αγνά συναισθήματα που μπορεί να νιώσει κανείς. Το θέατρο είναι τέχνη μαγική. Μέσα από το πέρασμα στις ζωές και στην ψυχολογία των ηρώων όσοι συμμετέχουν σε τέτοιες προσπάθειες δένονται μεταξύ τους με δεσμούς που δεν κόβονται εύκολα, γιατί είναι οι δεσμοί που φτιάχνει η Δημιουργία.

Συνεντεύξεις από παλιούς μαθητές του Γενικού Λυκείου Καρπενησίου

Νανά Γαλανού (Συνταξιούχος τραπ. Υπάλληλος)

Σε ποιά ή ποιες εκδηλώσεις λάβατε μέρος;

Έλαβα μέρος στη θεατρική παράσταση στη Β' Λυκείου (Πέμπτη Γυμνασίου) που λεγόταν «Ζητείται ψεύτης». Αυτή ήταν η πιο χαρακτηριστική, αλλά ακόμη και σε γιορτές της 28ης Οκτωβρίου.

Πώς θυμάστε σήμερα αυτή σας τη συμμετοχή;

Οι προετοιμασίες και οι πρόβες ήταν πολύ ευχάριστες. Η συγκεκριμένη παράσταση είχε μεγάλη απήχηση.

Τι ήταν αυτό που σας παρακίνησε να συμμετέχετε;

Εμείς, τότε, ήμασταν υπάκουα παιδιά. Δεχόμασταν προτάσεις από τους καθηγητές. Και τις αποδεχόμασταν. Βέβαια δεν παραμελούσαμε τα μαθήματά μας.



**Από την παράσταση
«Ζητείται ψεύτης»**

Πώς αντιμετωπίστηκε από την οικογένειά σας και το περιβάλλον σας η συμμετοχή σας;

Οι γονείς μου χαρήκαν πάρα πολύ, το αντιμετώπισαν πολύ θετικά και το προωθούσαν. Χάρηκαν πολύ για την απόφασή μου. Ακόμη το έβλεπαν και σαν μια διέξοδο από την καθημερινότητα. Εξάλλου πολλοί άνθρωποι από το περιβάλλον μου θεωρούσαν ότι αυτού του είδους οι προσπάθειες βοηθούσαν και στην άνοδο του πολιτιστικού επιπέδου της πόλης.

Θα προτείνατε σήμερα στους μαθητές να συμμετέχουν σε ανάλογες δραστηριότητες, ναι ή όχι και γιατί;

Και βέβαια θα το πρότεινα, γιατί θα επέτρεπε μια πολύ καλή επικοινωνία και μεταξύ μαθητών και μεταξύ μαθητών και καθηγητών. Και σίγουρα με αυτές τις δραστηριότητες αναπτύσσονται πολύ καλές σχέσεις. Μπορεί κανείς να καταλάβει καλύτερα τους ανθρώπινους χαρακτήρες και τις ανθρώπινες αντιδράσεις.

Θανάσης Τσακνιάς (Πολ. Μηχανικός-Διευθυντής ΕΠΑΛ Καρπενησίου)



Σε ποιά ή ποιες εκδηλώσεις λάβατε μέρος;

Θυμάμαι χαρακτηριστικά ότι συμμετείχα σε ένα θεατρικό του Δημήτρη Ψαθά, αλλά είχα πάρει μέρος και σε άλλες εκδηλώσεις.

Πώς θυμάστε σήμερα αυτή σας τη συμμετοχή;

Έχω μια ευχάριστη ανάμνηση από όλες αυτές

τις δραστηριότητες.

Τι ήταν αυτό που σας παρακίνησε να συμμετέχετε;

Θέλαμε να οργανώσουμε μια σχολική εκδρομή και έτσι δώσαμε τη θεατρική παράσταση, για να εξασφαλίσουμε κάποια χρήματα.

Θα προτείνατε σήμερα στους μαθητές να συμμετέχουν σε ανάλογες δραστηριότητες, ναι ή όχι και γιατί;

Βεβαίως, γιατί η τέχνη εξευγενίζει τα ήθη και ανυψώνει το πνεύμα.

Ανδρέας Νούλας (Οδοντοτεχνίτης)

Σε ποια ή ποιες εκδηλώσεις έλαβες μέρος;

Η εκδήλωση στην οποία έλαβα μέρος είναι «Ο φιλάργυρος» του Μολιέρο.

Πως θυμάστε σήμερα αυτή σας τη συμμετοχή;

Σαν μια όμορφη εμπειρία. Μερικές φορές τη θυμάμαι σαν να ήταν χθες.

Τι ήταν αυτό που σε παρακίνησε να συμμετάσχεις;

Ένας λόγος ήταν επειδή μου το ζήτησαν και από ευγένεια πήγα αλλά ο κύριος λόγος ήταν επειδή ήταν τιμή να παίξει ένας μικρότερος σε έναν πρωταγωνιστικό ρόλο.

Πως αντιμετωπίστηκες από την οικογένεια και από τους φίλους;

Η μεν οικογένειά μου χάρηκε όταν έμαθε ότι θα παίζω σε πρωταγωνιστικό ρόλο και με ώθησε να το κάνω. Οι δε φίλοι μου ενθουσιάστηκαν που ένας μικρός θα παίζει σε ένα τέτοιο θεατρικό.

Θα προτείνατε σήμερα στους μαθητές να συμμετέχουν σε ανάλογες δραστηριότητες, ναι ή όχι και γιατί;

Σαφώς και θα πρότεινα σε έναν μαθητή να συμμετάσχει γιατί του δίνεται η ευκαιρία να αποκομίσει εμπειρίες που ίσως να τους χρειαστούν στο μέλλον. Επιπλέον με τέτοιες δραστηριότητες ο μαθητής κοινωνικοποιείται καθώς συναναστρέφεται με πολλά άτομα και μαθαίνει περισσότερα πράγματα



**Από την παράσταση
«Ο Φιλάργυρος»**

Εβελίνα Καρατσίκη (Φοιτήτρια)

Σε ποια ή ποιες παραστάσεις έλαβες μέρος;

Έλαβα μέρος σε δύο παραστάσεις στο λύκειο, με σκηνοθέτη την κυρία Βασιλική Σταμάτη, φιλόλογό μας. Οι παραστάσεις αυτές ήταν: «Η μικρή μας πόλη» του Θόρντον Ουάιλντερ στην Α' λυκείου και «Ο βιολιστής της στέγης» του Νόρμαν Τζούισον στη Β' λυκείου.

Πώς αποφάσισες να συμμετάσχεις στη συγκεκριμένη δραστηριότητα;

Είχα παίξει και στα παιδικά μου χρόνια κάποια θεατρικά και μου άρεσε πολύ να υποδύομαι διάφορους ρόλους. Είχα μία κλίση προς το θέατρο και με παρότρυνση της καθηγήτριάς μας, σκέφτηκα να το δοκιμάσω να δω αν μου αρέσει και τελικά έκανα πολύ καλά γι' αυτό και πήρα μέρος και την επόμενη χρονιά. Το θέατρο, όταν το ξεκινάς, γίνεται λατρεία! Αυτό κατάλαβα.

Πώς αντιμετωπίστηκε από την οικογένειά σου και το περιβάλλον σου η συμμετοχή σου;

Η οικογένειά μου και το περιβάλλον μου αντιμετώπισαν θετικά τη συμμετοχή μου στο θέατρο. Συγκεκριμένα για τους γονείς, θεωρώ ότι κάθε γονέας θέλει το παιδί του να ασχολείται με καλλιτεχνικές, αθλητικές και άλλες δραστηριότητες. Να κοινωνικοποιείται μέσα από ομαδικές δραστηριότητες και να δοκιμάζει τον εαυτό του σε καινούρια πράγματα και σε πράγματα που του αρέσουν.



**Από την παράσταση
«Ο βιολιστής της στέγης»**

Δημιουργήθηκε πρόβλημα στις σχολικές σου επιδόσεις από τη συμμετοχή σου;

Κατά τη γνώμη μου, δεν είχα κάποιο πρόβλημα με τις σχολικές μου επιδόσεις! Όπως διάβαζα πριν συνέχιζα να το κάνω και κατά τη διάρκεια της ενασχόλησής μου με το θέατρο. Το ένα δεν αναιρεί το άλλο! Αν υπάρχει όρεξη μπορείς να καταφέρεις τα πάντα.

Τι αποκόμισες σε προσωπικό επίπεδο;

Αποκόμισα πολλά πράγματα από το θέατρο. Δεν υπάρχει τίποτα πιο ωραίο από το να είσαι μέλος μιας ομάδας με κάποιο κοινό σκοπό, δηλαδή να βγάλουμε ένα καλό αποτέλεσμα, μια πετυχημένη παράσταση! Αν η ομάδα δεν είναι δεμένη δεν μπορεί να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός. Έμαθα δηλαδή τη συνεργασία και την ομαδικότητα, δύο έννοιες που είναι πολύ σημαντικές σε μια κοινωνία ανταγωνιστική. Η τέχνη σε κάνει καλύτερο άνθρωπο.

Θα πρότεινες σήμερα στους μαθητές να συμμετέχουν σε ανάλογες δραστηριότητες;

Φυσικά και θα παρότρυνα τους μαθητές να ασχολούνται με τέτοιου είδους δραστηριότητες. Τα οφέλη, όπως ανέφερα και προηγουμένως, είναι πολύ σπουδαία. Τελικά, νομίζω ότι οι αναμνήσεις που σου αφήνουν τέτοιες δραστηριότητες είναι πολύ γλυκές. Γιατί σχολείο δεν είναι μόνο χώρος για να αποκτήσουμε γνώσεις αλλά και χώρος που αναπτύσσεται η προσωπικότητά μας και αυτό γίνεται και μέσω της τέχνης.

Μαρία Πονήρα (Φοιτήτρια)

Σε ποια ή ποιες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις του σχολείου έλαβες μέρος;

Ανήκα στη θεατρική ομάδα της κ. Σταμάτη η οποία ανέβασε την παράσταση «Ο Βιολιστής της Στέγης» το 2008 και η οποία έλαβε μέρος στον πανελλήνιο σχολικό διαγωνισμό στην Αθήνα και πήρε τη δεύτερη θέση.



**Από την παράσταση
«Ο βιολιστής της στέγης»**

Πώς αποφάσισες να συμμετάσχεις στη συγκεκριμένη δραστηριότητα;

Βλέποντας την προηγούμενη θεατρική ομάδα η οποία ανέβασε μια αρκετά όμορφη θεατρική παράσταση και το ευχάριστο και ομαδικό κλίμα που είχε δημιουργηθεί ανάμεσα στα παιδιά- ηθοποιούς, αποφάσισα την επόμενη χρονιά να λάβω μέρος καθώς θεώρησα ότι μέσα από την παράσταση θα καταφέρω να αναπτύξω τις δημιουργικές μου δυνατότητες.

Πώς αντιμετωπίστηκε από την οικογένειά σου και το περιβάλλον σου η συμμετοχή σου;

Στην αρχή υπήρξαν κάποια παράπονα ότι θα παραμελήσω το σχολείο. Μόλις όμως κατάφερα να συνδυάσω καλά και τα δυο και κυρίως όταν είδαν το αποτέλεσμα (παράσταση), το επικρότησαν και παρότρυναν και τις αδερφές μου.

Δημιουργήθηκε πρόβλημα στις σχολικές σου επιδόσεις από τη συμμετοχή σου;

Κανένα πρόβλημα δε δημιουργήθηκε, καθώς κατάφερα να συνδυάσω και τα δυο αρμονικά και καθώς είχαμε σαν ομάδα την απεριόριστη κατανόηση των καθηγητών, όταν πλησίαζε ο διαγωνισμός και αυξήθηκαν οι πρόβες.

Τι αποκόμισες σε προσωπικό επίπεδο;

Έμαθα να λειτουργώ ομαδικά και συγχρονισμένα, ανέπτυξα τις γνώσεις σχετικά με το θέατρο. Ξεπέρασα το άγχος και το τρακ που αισθάνεσαι όταν ανεβαίνεις σε μια σκηνή και όλοι σε κοιτάνε. Τέλος έμαθα να διαγωνίζομαι με βάση τους κανόνες της ευγενούς άμιλλας.

Θα πρότεινες σήμερα στους μαθητές να συμμετέχουν σε ανάλογες δραστηριότητες, ναι ή όχι και γιατί;

Θα το πρότεινα ανεπιφύλακτα, για να καταφέρουν να αποκομίσουν όλα τα παιδιά όσα ανέφερα στην προηγούμενη απάντηση, καθώς και πολλά άλλα που θα μπορούσε ο καθένας να αποκομίσει ατομικά. Και πάνω από όλα διότι μια ψυχαγωγική δραστηριότητα προσφέρει ευτυχία σε όλους.

Γιώργος Μάρκης (Αστυνομικός)

Σε ποια ή ποιες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις του σχολείου έλαβαν μέρος;

Έλαβα μέρος στη θεατρική ομάδα το 2008-09 με το έργο «Τα παιδιά της χορωδίας».

Πως αποφάσισες να συμμετάσχεις στη συγκεκριμένη δραστηριότητα;

Η προτροπή της κυρίας Σταμάτη με οδήγησε στο να συμμετάσχω και το γεγονός πως πίστευα ότι η θεατρική ομάδα θα είναι μια αξέχαστη εμπειρία.

Πως αντιμετωπίστηκε από την οικογένειά σου και το περιβάλλον σου η συμμετοχή σου;

Η οικογένειά μου αντιμετώπισε την συμμετοχή μου με επιφύλαξη φοβούμενη πως δεν θα δίνω ιδιαίτερη προσοχή στα μαθήματά μου.

Δημιουργήθηκε πρόβλημα στις σχολικές σου επιδόσεις από τη συμμετοχή σου;

Σε καμία περίπτωση όμως δεν επηρέασε η ενασχόλησή μου με το έργο τις



Από την παράσταση
«Τα παιδιά της Χορωδίας»

επιδόσεις μου στο σχολείο, το αντίθετο μάλιστα, καθώς η θεατρική ομάδα με έκανε να ξεφεύγω από το άγχος, τη ρουτίνα του σχολείου και την κούραση των μαθημάτων.

Τι αποκόμισες σε προσωπικό επίπεδο;

Σε προσωπικό επίπεδο αποκόμισα μία τεράστια και αξέχαστη εμπειρία και ήρθα πιο κοντά με τους συμμαθητές μου.

Θα πρότεινες σήμερα στους μαθητές να συμμετέχουν σε ανάλογες δραστηριότητες, ναι ή όχι και γιατί;

Θα το πρότεινα ανεπιφύλακτα σε κάθε μαθητή καθώς είναι μία ωραία εμπειρία από την οποία θα κερδίσεις και δεν θα χάσεις, θα γελάσεις, θα περάσεις χρόνο με τους συμμαθητές σου, θα ξεχαστείς από τα άγχη σου και θα τα θυμάσαι όλα αυτά για πάντα.

Μάχη Κοζώρη (Φοιτήτρια)

Σε ποια ή ποιες εκδηλώσεις έλαβες μέρος;

Με τη θεατρική ομάδα του Γενικού Λυκείου Καρπενησίου, έλαβα μέρος στη θεατρική παράσταση «Τα παιδιά της Χορωδίας» (μεταφορά της ταινίας «Les choristes» του Christophe Barratier από την κ. Βασιλική Σταμάτη).

Πως σου φάνηκε η εμπειρία; Θα το ξαναέκανες;

Η εμπειρία του να συμμετέχεις σε μια παράσταση είναι από μόνη της ένα μαγικό ταξίδι! Το ταξίδι αυτό ξεκίνησε από τις πρώτες συναντήσεις της ομάδας. Στην αρχή υπήρχε μια αμηχανία επειδή δεν ξέραμε με σιγουριά τι ήταν αυτό που θα κάναμε τους επόμενους μήνες, αλλά και επειδή δεν γνωρίζονταν όλοι το ίδιο καλά με όλους, δεν είχαμε ακόμα βρει κώδικες επικοινωνίας μεταξύ μας– αυτό καλλιεργήθηκε αργότερα. Όταν αποφασίστηκε το έργο που θα ανεβάζαμε και αρχίσαμε τις πρώτες αναγνώσεις, είχαμε αγωνία, χαρά, περιέργεια για τη διανομή και, φυσικά, τα πρώτα πειράγματα, που έσπασαν τον πάγο. Μετά και τις πρώτες πρόβες αρχίσαμε να ενθουσιαζόμαστε, να φανταζόμαστε το τελικό αποτέλεσμα, να το συζητάμε μεταξύ μας, να σκεφτόμαστε πάνω στο έργο και τα νοήματα του. Δεν ήταν τόσο εύκολο, βέβαια, ούτε να καταλάβεις «τι θέλει να πει ο ποιητής» ούτε να το αποδώσεις (όπως τέλος πάντων μπορούσαν να το αποδώσουν μερικοί μαθητές Λυκείου που πρώτη φορά καταπιάνονταν με κάτι τέτοιο!). Ήταν, όμως, συναρπαστικό και, με τις οδηγίες της κας Σταμάτη, τις συζητήσεις μεταξύ μας και την προσωπική ταυτότητα του καθενός, έγινε εφικτό.

Το τελικό αποτέλεσμα ίσως και να ξεπέρασε την φαντασία κάποιων από εμάς. Οι στιγμές στα παρασκήνια κατά τη διάρκεια των παραστάσεων είναι αυτές που δεν



Από την παράσταση
«Τα παιδιά της Χορωδίας»

θα ξεχάσω. Τα συναισθήματα ήταν έντονα και ανάμεικτα, το άγχος μεγάλο, η απειρία εμφανής, η ψυχολογική υποστήριξη του ενός προς τον άλλο απαραίτητη και έτσι, πριν το καταλάβουμε, η μιάμιση ώρα, για την οποία προετοιμαζόμασταν μήνες, είχε περάσει. Αμέσως μετά, έρχεται εκείνη η στιγμή του χειροκροτήματος όπου, βλέποντας έστω κι ένα πρόσωπο συγκινημένο, αντιλαμβάνεσαι πως ό,τι κι αν ήταν αυτό που κάνατε ως ομάδα, μάλλον το κάνατε καλά... Όλη η παραπάνω εμπειρία μου έχει αφήσει μια πολύ γλυκιά ανάμνηση και είναι κάτι που σίγουρα θα ήθελα να ξανακάνω αν μου δινόταν η ευκαιρία.

Υπήρχαν αντιδράσεις από το σπίτι και πως τις αντιμετώπισες;

Όταν ανακοίνωσα στο σπίτι ότι σκόπευα να συμμετάσχω στη θεατρική ομάδα, υπήρξε αρχικά ένας δισταγμός, σκεπτόμενοι μήπως όλη αυτή η διαδικασία είναι πολύ κουραστική και με απορροφήσει από τις υπόλοιπες δραστηριότητες (κυρίως τις σχολικές). Αφού τους διαβεβαίωσα ότι κάτι τέτοιο δεν επρόκειτο να συμβεί, ήταν πολύ υποστηρικτικοί και με ενθάρρυναν ειδικά όταν τα πράγματα δυσκόλευαν. Αφού παρακολούθησαν την παράσταση, έμειναν κατενθουσιασμένοι και, όπως όλοι οι γονείς, ένιωσαν περήφανοι.

Υπήρχε επίπτωση στις επιδόσεις σου στο σχολείο;

Όχι δεν υπήρχε κάποια επίπτωση. Οι ώρες των προβών είχαν ρυθμιστεί ώστε να μας βολεύουν όλους και για την υπόλοιπη δουλειά που χρειάστηκε είχα κάνει από την αρχή τον κατάλληλο προγραμματισμό. Βέβαια, ίσως να υπήρξε το στοιχείο της κούρασης από τη στιγμή που εντατικοποιήθηκαν οι πρόβες, λίγες μέρες πριν την παράσταση, αλλά ακόμη κι αυτό ήταν ένα είδος εκτόνωσης.

Τι κέρδισες από αυτή τη συμμετοχή σου;

Πιστεύω πως αποκόμισα πολλά από την εμπειρία αυτή. Ήταν μια πολύ καλή ευκαιρία να αναπτυχθούν καινούριες σχέσεις, μιας και δεν είχαμε με όλους κοινά ενδιαφέροντα πριν τη θεατρική ομάδα. Επίσης, το ότι είχαμε έναν κοινό στόχο καλλιέργησε την ομαδικότητα και τη συνεργασία μεταξύ μας. Ακόμη, πιστεύω πως όταν καλείσαι να ερμηνεύσεις κάποιον χαρακτήρα, πρέπει πρώτα να ψάξεις και τελικά να ανακαλύψεις καλύτερα τον ίδιο σου τον εαυτό.

Ευγενία Χουλιαρά (Φοιτήτρια)

Σε ποια ή ποιες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις του σχολείου έλαβες μέρος;

Συμμετείχα στις θεατρικές παραστάσεις «Τα παιδιά της χορωδίας» και το «Έγκλημα στο Orient Express» το 2009 και το 2010 αντίστοιχα.

Πώς αποφάσισες να συμμετάσχεις στη συγκεκριμένη δραστηριότητα;

Η αίσθηση συμμετοχής σε ομάδα, οι κοινοί στόχοι και η συναισθηματική ολοκλήρωση που η υποκριτική αποφέρει ήταν οι λόγοι που με οδήγησαν να λάβω μέρος δύο χρονιές.

Πώς αντιμετωπίστηκε από την οικογένειά σου και το περιβάλλον σου η συμμετοχή σου;

Θετικά, εκτός από τις τελευταίες πολύωρες πρόβες πριν τις παραστάσεις που δυσκόλευαν το διάβασμα.

Δημιουργήθηκε πρόβλημα στις σχολικές σου επιδόσεις από τη συμμετοχή σου;

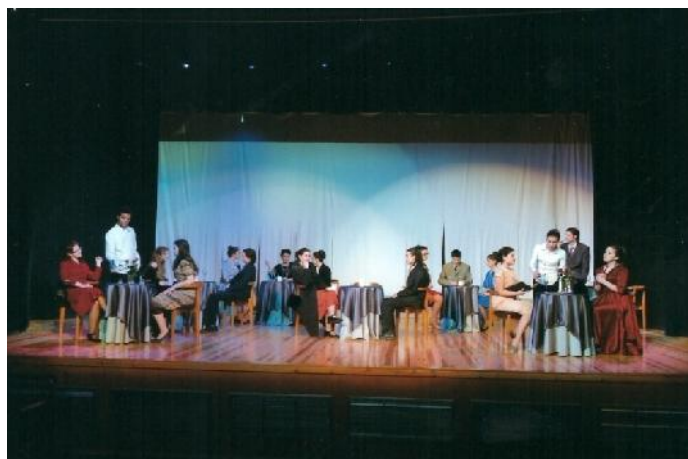
Το πρόγραμμα επιβαρύνθηκε κάπως, αλλά όχι σε βαθμό που να επηρεάσει τη σχολική μου επίδοση.

Τι αποκόμισες σε προσωπικό επίπεδο;

Τις αναμνήσεις της κοινής προσπάθειας και το αίσθημα της δημιουργίας.

Θα πρότεινες σήμερα στους μαθητές να συμμετέχουν σε ανάλογες δραστηριότητες, ναι ή όχι και γιατί;

Θα το πρότεινα γιατί για τα περισσότερα παιδιά είναι εμπειρία πρωτόγνωρη που συμπληρώνει την προσωπικότητα του καθενός.



Από την παράσταση
«Έγκλημα στο Orient Express»

Συνεντεύξεις μαθητών του Γενικού Λυκείου Καρπενησίου

Δανάη Νείλα (Μαθήτρια)

Σε ποια ή ποιες εκδηλώσεις έλαβες μέρος;

Ήταν στο «Έγκλημα στο Orient Express» το έτος 2009 – 2010. Και η δεύτερη ήταν στην παράσταση «Το παραμύθι χωρίς όνομα» την επόμενη χρονιά.

Πώς αποφάσισες να συμμετάσχεις στην συγκεκριμένη δραστηριότητα;

Μου άρεσε πολύ το θέατρο και η υποκριτική και ακόμα ήτανε μια ευχάριστη εξωσχολική δραστηριότητα για να σπάσει η ρουτίνα.

Πως αντιμετωπίστηκε από την οικογένειά σου και από το περιβάλλον η συμμετοχή σου;

Αυτή μου η απόφαση αντιμετωπίστηκε με πολύ καλή διάθεση και ίσα – ίσα με ώθησαν να πάω, από το να παίζω video-games και να βλέπω τηλεόραση.

Δημιουργήθηκε πρόβλημα στις σχολικές σου επιδόσεις από τη συμμετοχή σου;

Οι βαθμοί και οι επιδόσεις μου δεν επηρεάστηκαν σε κανέναν βαθμό.

Τι αποκόμισες σε προσωπικό επίπεδο;

Απέκτησα εμπειρία και ανακάλυψα πως μου αρέσει το θέατρο.



Από την παράσταση
«Έγκλημα στο Orient Express»

Θα πρότεινες σήμερα στους συμμαθητές σου να συμμετέχουν σε ανάλογες δραστηριότητες, ναι ή όχι και γιατί;

Σίγουρα διότι είναι δραστηριότητες που καλλιεργούν το πνεύμα και στην πόλη μας έχουμε έλλειψη πολιτιστικών/καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων.

Παντελής Τάκης (Μαθητής)

Σε ποια ή ποιες εκδηλώσεις έλαβες μέρος;

Συμμετείχα στις σχολικές γιορτές για την 28^η Οκτωβρίου 2012 και την 17^η Νοεμβρίου 2012 και σε μουσική εκδήλωση των 7+ (συγκρότημα της Γ' Λυκείου) για να μαζέψουν χρήματα για την 5ήμερη εκδρομή τους.

Πώς αποφάσισες να συμμετάσχεις;

Είχα μπει σε ένα συγκρότημα και αποφασίσαμε να παίζουμε όπου μας ζητούν. Ήθελα να με δοκιμάσω στους συγχρονισμούς με άλλα παιδιά που παίζουν μουσικά όργανα, για να καταλήξω στο ότι θέλω να γίνω μουσικός.

Πώς αντιμετωπίστηκε από την οικογένειά σου και το περιβάλλον σου η συμμετοχή σου;

Με υποστήριξαν, δεν είχαν θέμα.

Δημιουργήθηκε πρόβλημα στις σχολικές σου επιδόσεις από τη συμμετοχή σου;

Όχι, το πρόβλημα υπήρχε.

Τι αποκόμισες σε προσωπικό επίπεδο;

Έκανα περισσότερους φίλους και απέκτησα το σεβασμό κάποιων ατόμων.

Θα πρότεινες στους άλλους μαθητές να συμμετέχουν σε ανάλογες δραστηριότητες, ναι ή όχι;

Ναι, γιατί περνάς ωραία και ασχολείσαι με κάτι που σε γεμίζει. Εμένα προσωπικά η μουσική με γεμίζει.

Ιάσοντας Τσέλος (Μαθητής)

Σε ποια ή ποιες εκδηλώσεις έλαβες μέρος;

Στο «Παραμύθι χωρίς όνομα» και την «Λοκαντιέρα», δύο θεατρικά του σχολείου.

Πώς αποφάσισες να συμμετάσχεις;

Την πρώτη χρονιά μας ώθησε η κα Σταμάτη και αφού είδαμε ότι μας άρεσε και μας ικανοποιούσε δεχτήκαμε να το κάνουμε και για δεύτερη χρονιά.

Πώς αντιμετωπίστηκε από την οικογένειά σου και το περιβάλλον σου η συμμετοχή σου;



**Από την παράσταση
«Παραμύθι χωρίς όνομα»**

Οι συγγενείς μου, μου συμπαραστάθηκαν και με βοήθησαν σε αυτήν μου την προσπάθεια.

Δημιουργήθηκε πρόβλημα στις σχολικές σου επιδόσεις από τη συμμετοχή σου;

Όχι, δεν δημιουργήθηκε κανένα πρόβλημα.

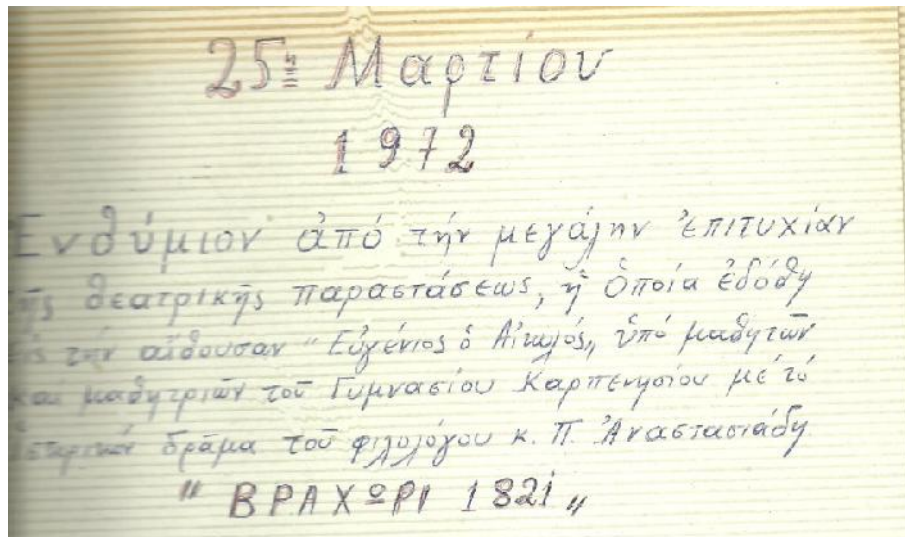
Θα πρότεινες στους άλλους συμμαθητές σου να συμμετέχουν σε ανάλογες δραστηριότητες, ναι ή όχι;

Ναι, ανεπιφύλακτα θα πρότεινα σε παιδιά να συμμετάσχουν, διότι καλλιεργούν και την ψυχή τους αλλά και τις κοινωνικές τους σχέσεις, αφού δένονται με άλλους ανθρώπους κάνοντας τέτοιες δραστηριότητες.

Τι αποκόμισες σε προσωπικό επίπεδο;

Στο τέλος της κάθε παράστασης νιώθεις τον εσωτερικό σου κόσμο ολοκληρωμένο και επιτέλους σου φεύγει το άγχος. Επιπλέον μπορώ να πω με σιγουριά ότι κέρδισα τη φιλία κάποιων παιδιών και καθηγητών.

Φωτογραφικό υλικό



Από τη θεατρική παράσταση «Βραχώρι 1821» που έδωσαν οι μαθητές το 1972

ΜΕΛΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

1. Αναστάσιος Παναγιώτης
2. Αντωνίου Στάσος
3. Γεωργία Σπυριδοπούλου
4. Δανάη Εφίλη
5. Στάσιμος Γιώργος
6. Θεοφάνης Αικατερίνη
7. Καραγιάννη Αικατερίνη
8. Καραϊσκάκη Ελένη
9. Μαυρίδα Ελένη
10. Μίμης Ελένη
11. Μπόρκοις Δημήτρης
12. Μπόρκοις Σπυρίδων
13. Νίκος Δημήτρης
14. Νικολακοπούλου Βασιλική
15. Νούλα Καραλία
16. Νηδίας Αθανάσιος
17. Νηδίας Ευάγγελος
18. Νηδία Βιργινία
19. Νηδία Αικατερίνη
20. Παζίου Αλίκη
21. Σπυρίδων Παναγιώτης
22. Τάσος Νίκος
23. Τριτάκη Μαρία
24. Τριτάκη Κωνσταντίνος
25. Χαλκιά Βασιλική
26. Χαντζόπουλος Αθανάσιος
27. Χουλιάρη Αικατερίνη

Σταμάτη Βασιλική(φιλολόγος)
Γιώργος Βαγγέλης(καθηγητής πληροφορικής)
Νηδίας Τάσος(καθηγητής μουσικής)
Σπυρίδων Γιώργος(καθηγητής πληροφορικής)
Μαργαρίτης Γιώργος(καθηγητής πληροφορικής)

Υπεύθυνη καθηγήτρια: Βασιλική Σταμάτη
Συνεργάτρια Καθηγήτρια: Ουροφώρα Ελένη

ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

«Η μικρή μας πόλη»
του Θέρτον Ουάιλντερ



Από τη θεατρική ομάδα
του Γενικού Λυκείου
Καρπενήσιου



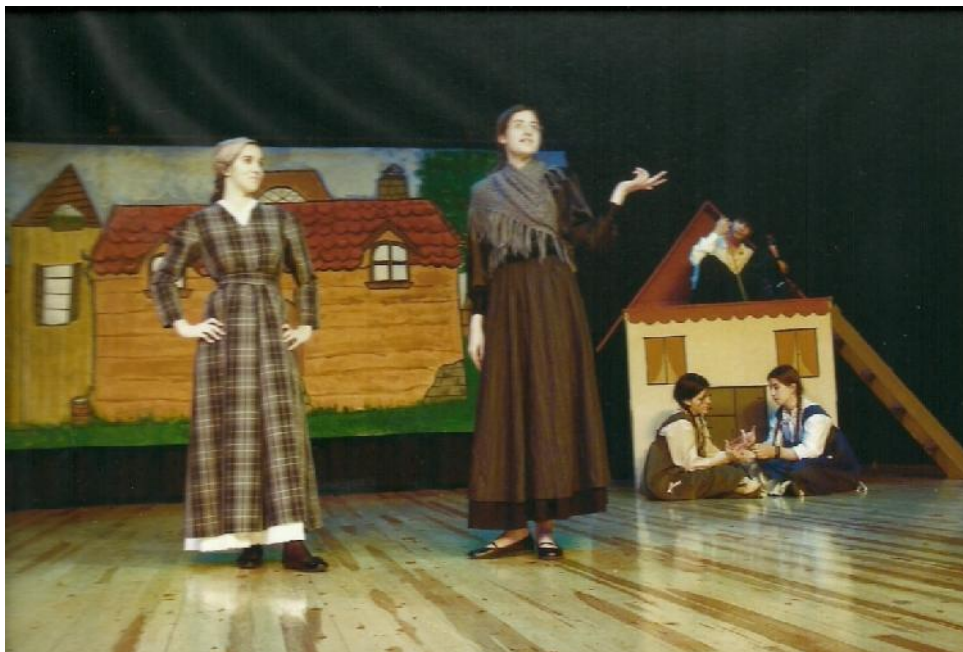
Από τη θεατρική παράσταση «Η μικρή μας πόλη»-2006

Γενικό Λύκειο
Καρπενησίου



Πρόσκληση

Σας προσκαλούμε να παρακολουθήσετε τη θεατρική παράσταση που παρουσιάζουν οι μαθητές και οι μαθήτριες της θεατρικής ομάδας του Γενικού Λυκείου Καρπενησίου «Ο Βιολιστής της Στέγης» του Σάλομον Ραμπίνοβιτς. Η θεατρική ομάδα απέσπασε με το έργο αυτό το Β' βραβείο στους 14^{ους} Περιφερειακούς Καλλιτεχνικούς Μαθητικούς αγώνες Στερεάς Ελλάδας. Η παράσταση θα δοθεί την Τετάρτη, 2 Απριλίου 2008 στο Συνεδριακό Κέντρο του Δήμου Καρπενησίου στις 20:00.



Από τη θεατρική παράσταση «Ο βιολιστής της στέγης»-2007

Τα παιδιά της χορωδίας



Δημοτικό Θέατρο Λαμίας

Christophe Barratier

Τα παιδιά της χορωδίας

Διασκευή-Σκηνοθεσία: Σταμάτη Βασιλική
Μουσική επιμέλεια: Ηλιόπουλος Αναστάσιος

Εμφανίζονται με αλφαβητική σειρά:

Ζωή	: Γκαρίλα Ειρήνη
Γλαύκη Τελειπούλου (ώριμη)	: Δημητρουπούλου Θεοφανεία
Ανδρέας Πάνου (φύλακας)	: Ζιάκας Θανάσης
Αντριάννα	: Καμαρέτσου Αλεξάνδρα
Αρετή Τελειπούλου	: Κοζώρη Ανδρομάχη
Περικλής Ουζουνίδης (μαθηματικός)	: Λιάκος Θεοδωρής
Νικόλαος Παπαντωνίου (δ/ντής)	: Μαρίφογλου Άρης
Σπύρος Ιορδάνου (επόπτης)	: Μάρκης Γιώργος
Ανθούλα Δαλλιάνη (ώριμη)	: Μπαστάνη Δέσποινα
Αήμητρα Σωτηρίου	: Νείλα Άννυ
Ελένη Ιωαννίδη (πρώην επόπτρια)	: Ντάλλα Νικολέττα
Γλαύκη Τελειπούλου	: Ντρίβα Φαίη
Παναγιώτης Δήμου (επιστάτης)	: Οικονόμου Κώστας
Πριγκίπισσα	: Παπαροϊδάμη Ελένη
Γιατρός	: Παπαρούπας Νίκος
Ανθούλα Δαλλιάνη	: Σαμαρά Έφη
Ελπίδα Θεοδοσίου	: Φεγγούλη Χριστίνα
Στέλλα Ζήκου	: Χουλιάρη Ευγενία
Ήχος	: Κουρκούνη Μελίνα
Φώτα	: Μπαζιώνης Σπύρος

Τα τραγούδια της παράστασης ερμηνεύουν μέλη της θεατρικής ομάδας.

Γενικό Λύκειο Καρπενησίου
Διευθυντής Δ. Ζαγκότσης

Πρόγραμμα θεατρικής παράστασης «Τα παιδιά της χορωδίας»



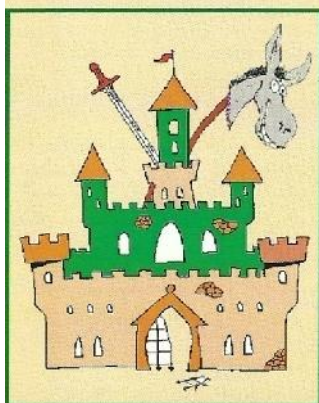
Από την παράσταση «Τα παιδιά της Χορωδίας»-2009



Πρόγραμμα θεατρικής παράστασης «Έγκλημα στο Orient Express»



Από τη θεατρική παράσταση «Έγκλημα στο Orient Express»-2010



ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Η Θεατρική Ομάδα του Γενικού Λυκείου Καρπενησίου
 σας καλεί στην παρουσίαση του θεατρικού έργου του
Ιάκωβου Καμπανέλλη
«Παραμύθι χωρίς όνομα»
 που θα γίνει την Παρασκευή 25 Φεβρουαρίου 2011 στις 9 το βράδυ,
 στο Συνεδριακό Κέντρο του Δήμου Καρπενησίου

(Η παράσταση δεν είναι για πολύ μικρά παιδιά)

Ο Διευθυντής

Δημ. Ζαγκότσης

Πρόσκληση θεατρικής παράστασης «Παραμύθι χωρίς όνομα»

Ιάκωβος Καμπανέλλης



Θεατρική Ομάδα
 Γενικού Λυκείου Καρπενησίου

Παραμύθι χωρίς όνομα

Συνεδριακό Κέντρο Καρπενησίου

Παρασκευή 25 Φεβρουαρίου 2011
 Ώρα: 9.00 μ.μ.

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Ιάκωβος Καμπανέλλης
Παραμύθι χωρίς όνομα

Σκηνοθεσία: Σταμάτη Βασιλική
 Μουσική επιμέλεια: Ηλιόπουλος Αναστάσιος
 Συνεργαζόμενη καθηγήτρια: Δεδρινού Ευθαλία

Εμφανίζονται με αλφαβητική σειρά:

Βασιλιάς	: Αναγνώστον Παύλος
Θεόδωρος	: Αναστασίου Δέσποινα
Πρίγκιπας	: Γρηγόρης Μάριος
Κομπάρος	: Αρυσίνη Αλεξάνδρα
Βασίλισσα	: Κική Μαρία
Παράνομος	: Κεραμάρη Νικολέτα
Λαός	: Κοπάνου Πένυ
Κουτσός	: Κότσαρη Θεοδώρα
Τυφλοπρόεδρος	: Κούτσελης Κωνσταντίνος
Λαός	: Λέρης Γιάννης
Σιδεράς	: Λάγκας Ηλίας
Αικατή	: Μαργαρίτη Κατερίνα
Ναύαρχος	: Μανωλάκης Δημήτρης
Λαός	: Μπατινάκη Αλεξάνδρα
Μοναχός	: Μπουμπουρή Βαρβάρη
Μαρία	: Νέλλα Αλίκη
Φτωχομάνα	: Νταβρίνου Νίκη
Λαός	: Οικονόμου Βάσος
Προτομάρχης	: Παναγιωτόπουλος Σταύρος
Παράνομος	: Παναγιωτόπουλου Μαργαρίνη
Ανδριάντα	: Παπαδή Επαγγελία
Φωτεινή	: Πεταρούδη Μιχαέλα
Μιράντα	: Σαμαρά Ιωάννα
Φίλιππος	: Σκουτίδα Ελευθερία
Πολέκαρος	: Σουλιάτης Φώτης
Λάσκαλος	: Τσίλος Ιάσωνας
Γιάννης	: Τσίμης Βασιλική
Λαός	: Τσουκαλά Ελένη
Παράνομος	: Τσουκαλά Επαγγελία
Σπύρος	: Χουσιάδα Βάσος

Γενικό Λύκειο Καρπενησίου
 Διευθυντής: Δ. Ζαγκότσης

Πρόγραμμα της θεατρικής παράστασης «Παραμύθι χωρίς όνομα»-2011



Από τη θεατρική παράσταση «Παραμύθι χωρίς όνομα»-2011



Από τη θεατρική παράσταση «Παραμύθι χωρίς όνομα»-2011



Από τις πρόβες για τη γιορτή της 17^{ης} Νοεμβρίου 2011



Από τις πρόβες για τη γιορτή της 17^{ης} Νοεμβρίου 2011



Από τη θεατρική παράσταση «Λοκαντιέρα»-2012



Από τη θεατρική παράσταση «Λοκαντιέρα»-2012

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Τι σχολείο θέλουμε;

Το Έκτο Κεφάλαιο αποτελεί μια πρόταση των μαθητών για τον τύπο του σχολείου που επιθυμούν.

Ιδανικό σχολείο

Στην ομάδα Ε συμμετέχουν οι μαθητές:

Λάμπρος Κατσαρός, Σωκράτης Κλείτσας, Σοφία Ντάλλα, Σοφία Τσακνιά

Στην έρευνα μας θελήσαμε να κάνουμε μια προσπάθεια να περιγράψουμε το ιδανικό σχολείο για εμάς. Όντας μαθητές του Γενικού Λυκείου προσπαθήσαμε να προσεγγίσουμε το θέμα μας παρουσιάζοντας την εικόνα του ονειρικού Γενικού Λυκείου. Θέσαμε λοιπόν κάποια ερωτήματα. Ποιον θεωρούμε ολοκληρωμένο άνθρωπο; Ποιες είναι οι αντιλήψεις μας για τους σκοπούς της αγωγής, τα προγράμματα και τις μεθόδους διδασκαλίας και τα θέματα πειθαρχίας; Ποιο πρότυπο ανθρώπου προσπαθεί να διαμορφώσει η εκπαίδευση;

Ξεκινήσαμε θέτοντας ως βάση ότι το παιδί είναι απ' τη φύση του καλό. Ακόμη ο στόχος της αγωγής – δηλαδή ο στόχος της ζωής – συνίσταται στην κατάκτηση της χαράς και της ευτυχίας. Με την αγωγή πρέπει ν' αναπτυχθούν τόσο οι διανοητικές όσο και οι συναισθηματικές δυνάμεις του παιδιού. Η αγωγή πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στις ψυχικές ανάγκες και τις ικανότητες του παιδιού.

Με αυτές τις αρχές αποφασίσαμε να καταγράψουμε τα θέλω μας όσον αφορά τα διδασκόμενα μαθήματα και τη λειτουργία του σχολείου, την κτηριακή υποδομή, τα παρεχόμενα μέσα στους μαθητές και τέλος τη σχέση μαθητών και καθηγητών.

Διδασκόμενα μαθήματα

Κανένα μάθημα δε θα είναι υποχρεωτικό αφού ο μαθητής είναι αυτός που θα επιλέγει τι είδους εκπαίδευση θέλει να λάβει από το σχολείο. Ακόμη θα έχει πλήρη ελευθερία εξόδου από αυτό και θα μπορεί να παρακολουθεί μάθημα άλλης τάξης. Φυσικά με αυτή τη λογική δεν θα ήταν ποτέ δυνατόν να τηρείται στο σχολείο απουσιολόγιο. Αν κάποιοι πάλι νομίζουν πως κάτι τέτοιο μπορεί να επέφερε το χάος στη λειτουργία του σχολείου δεν έχουν παρά να αναζητήσουν πληροφορίες για το *Summerhill*, το *Παρθεναγωγείο του Βόλου* όπως και άλλα. Οι μαθητές λοιπόν σε αυτό το σχολείο θα επιλέγουν τα μαθήματα τους ανάμεσα σε αυτά που ακολουθούν: Νεοελληνική Γλώσσα, Αγγλικά, Σ.Ε.Π, Γυμναστική, Νεοελληνική Ιστορία, Άλγεβρα, Γεωμετρία, Θρησκευτικά, Πληροφορική, Λατινικά, Γαλλικά, Γερμανικά, Ιταλικά, Ισπανικά, Φυσική, Χημεία, Βιολογία, Αστρονομία, Ιστοριογραφία, Παγκόσμια Ιστορία, Ψυχολογία, Παγκόσμια Λογοτεχνία, Ελληνική Λογοτεχνία, Αρχαία Ελληνική Γλώσσα, Μάρκετινγκ, Μουσική, Χορός, Ζωγραφική, Θεατρολογία-Σκηνοθεσία και Οικιακή Οικονομία. Μια φορά την εβδομάδα θα πραγματοποιούνται διαλέξεις με θέματα που θα επιλέγονται από τα παιδιά. Ένα επιπλέον

πλεονέκτημα είναι ότι κατά τη διάρκεια των διαγωνισμάτων τα παιδιά θα έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν βοηθήματα. Αυτό θα συμβαίνει γιατί σκοπός του σχολείου είναι να εμπλουτίσει τους μαθητές με γνώσεις τις οποίες θα καταλαβαίνουν και θα μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν στο μέλλον. Παρόλα αυτά θα τελούνται εξετάσεις την περίοδο Μάιου-Ιουνίου (χωρίς βοηθήματα) και ανά τετράμηνο όσοι από τους μαθητές θέλουν να μάθουν σε ποιο επίπεδο βρίσκονται θα βαθμολογούνται. Είναι σημαντικό να προσθέσουμε πως όταν οι μαθητές θα θέλουν να δώσουν ένα πτυχίο ξένων γλωσσών αυτό θα γίνεται μέσα στο χώρο του σχολείου και θα είναι δωρεάν. Τέλος θα παρέχεται στους μαθητές ένα laptop μέσω του οποίου θα μπορούν να παραδίδουν τις εργασίες τους, να επικοινωνούν με τους καθηγητές τους και να ενημερώνονται για οποιαδήποτε αλλαγή στο πρόγραμμά τους.

Λειτουργία του σχολείου

Στο σχολείο θα γίνονται Τακτικές Γενικές Συνελεύσεις στις οποίες θα παίρνουν μέρος εκπρόσωποι κάθε τάξης, καθηγητές αλλά και το υπόλοιπο προσωπικό (καθαρίστριες, γιατροί κ.α.) και θα έχουν όλοι δικαίωμα μίας ψήφου, για να αποφασίσουν τι λύση θα δώσουν στα προβλήματα που πιθανόν να δημιουργούνται κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς. Μιλώντας για το προσωπικό θα έπρεπε να αναφέρουμε ότι αυτό θα αποτελείται από καθηγητές – που θα πρέπει να είναι απολύτως εξειδικευμένοι - γιατρό, ψυχολόγο, φύλακα, καθαρίστριες και μάγειρες.

Κτιριακή υποδομή

Συνεχίζοντας θα αναφέρουμε στοιχεία για την κτιριακή υποδομή του σχολείου. Το σχολείο θα περιλαμβάνει ένα εργαστήριο Καλών Τεχνών, ένα κλειστό γυμναστήριο με αποδυτήρια, τέσσερα εργαστήρια που θα έχουν εξοπλισμό για τα μαθήματα χημείας, φυσικής και βιολογίας, μια αίθουσα μουσικής (με μουσικά όργανα), δυο αίθουσες πληροφορικής, ένα μαγειρείο, μια λέσχη φαγητού, έναν χώρο αναψυχής των μαθητών, και οι τοίχοι του θα είναι ζωγραφισμένοι από μαθητές που θα συμμετάσχουν στην καλλιτεχνική ομάδα, μια βιβλιοθήκη με καταχώρηση των βιβλίων σε ηλεκτρονική μορφή, ένα μικρό ιατρείο, ένα γραφείο για τους καθηγητές και το διευθυντή όπου οι μαθητές θα έχουν ελεύθερη πρόσβαση, ένα εργαστήριο Media και αίθουσες για τα υπόλοιπα μαθήματα. Σε αυτές τις αίθουσες θα υπάρχουν τουλάχιστον τρεις υπολογιστές, ένας διαδραστικός πινάκας και ένας πινάκας ανακοινώσεων. Σημαντικό επίσης είναι να έχουν οι αίθουσες ψηλά θρανία και καρέκλες τα όποια θα είναι προσαρμοσμένα ανάλογα με το μάθημα. Το σχολείο θα πρέπει να είναι βαμμένο και ανακαινισμένο. Σχετικά με τον εξωτερικό χώρο του σχολείου θα επιθυμούσαμε να υπάρχουν στους τοίχους Graffiti μαθητών. Σημαντική θα ήταν και η δημιουργία ενός κήπου όπου θα

υπάρχει ένα κιόσκι, καθώς και παγκάκια. Ακόμη για την ενασχόληση των μαθητών στα διαλείμματα αλλά και στο μάθημα της γυμναστικής θα ήταν καλό να υπάρχει στο σχολικό χώρο ένα γήπεδο μπάσκετ-βόλεϊ-ποδόσφαιρου-τένις αλλά και πινγκ-πονγκ. Το σχολείο θα πρέπει να διαθέτει χώρο στάθμευσης τόσο αυτοκινήτων όσο και ποδηλάτων. Φυσικά δεν θα έπρεπε να παραλείψουμε και τα υλικά από τα οποία θα είναι κατασκευασμένο το σχολείο. Γι' αυτό τον λόγο θα επιθυμούσαμε να είναι από ηχο-θερμομονωτικά υλικά. Καθώς επίσης η οροφή του κτιρίου να καλύπτεται από ηλιακούς συλλέκτες. Το ηλεκτρικό ρεύμα που θα παράγεται θα χρησιμοποιείται για τη θέρμανση του κτιρίου.

Σχέσεις μαθητών – καθηγητών

Ένα από τα βασικά στοιχεία που θα έπρεπε να χαρακτηρίζουν τη σχέση αυτή είναι ο αλληλοσεβασμός και η ισοτιμία. Επίσης η έλλειψη διακρίσεων και καχυποψίας, και από τις δυο πλευρές θα ήταν απαραίτητη. Από αυτό καταλαβαίνουμε ότι η εμπιστοσύνη και γενικότερα ο σεβασμός στα δικαιώματα των άλλων θα δημιουργούσε ένα ευχάριστο κλίμα. Επιπλέον αυτό που έχουμε εντοπίσει ως ένα από τα προβλήματα κατά τη διάρκεια ενός μαθήματος είναι η συστηματική καθυστέρηση και από τους καθηγητές αλλά κυρίως από τους μαθητές. Θα ήταν σωστό επίσης οι μαθητές να μην υποτιμούν τους συμμαθητές τους. Οι καθηγητές οφείλουν να δείχνουν προσωπικό και ειλικρινές ενδιαφέρον προς τους μαθητές καθώς και να είναι φιλικοί απέναντι τους. Τέλος θα ήταν ωραίο οι καθηγητές να προσφέρουν εθελοντικά επιπλέον χρόνο προς τους μαθητές τους.

Πιστεύουμε ότι αν πραγματοποιηθούν οι παραπάνω αλλαγές τότε μαθητές και καθηγητές θα διαμορφώσουν μία εντελώς διαφορετική αντίληψη για το τι σημαίνει εκπαίδευση.

Παράρτημα

Πίνακας Α: Μαθητές που φοίτησαν στην Α΄ τάξη του Γενικού Λυκείου Καρπενησίου (ή στη Δ΄ τάξη του εξατάξιου γυμνασίου), προήχθησαν ή απερρίφθησαν κατά τα έτη 1960-2010.

Μαθητές						
Ακαδημαϊκό έτος		Φοίτησαν	Προάγονται	Απορρίπτονται ή διακόπτουν	Ποσοστό προαχθέντων	Ποσοστό μαθητών που απορρίπτονται ή διακόπτουν
1960	1961	58	34	24	58,62%	41,38%
1961	1962	70	62	8	88,57%	11,43%
1962	1963	81	71	10	87,65%	12,35%
1963	1964	81	63	18	77,78%	22,22%
1964	1965	79	62	17	78,48%	21,52%
1965	1966	71	35	36	49,30%	50,70%
1966	1967	87	39	48	44,83%	55,17%
1967	1968	110	47	63	42,73%	57,27%
1968	1969	111	57	54	51,35%	48,65%
1969	1970	104	48	56	46,15%	53,85%
1970	1971	105	59	46	56,19%	43,81%
1971	1972	135	93	42	68,89%	31,11%
1972	1973	73	62	11	84,93%	15,07%
1973	1974	112	78	34	69,64%	30,36%
1974	1975	133	109	24	81,95%	18,05%
1975	1976	109	86	23	78,90%	21,10%
1976	1977	85	67	18	78,82%	21,18%
1977	1978	114	92	22	80,70%	19,30%
1978	1979	92	82	10	89,13%	10,87%
1979	1980	74	45	29	60,81%	39,19%
1980	1981	78	60	18	76,92%	23,08%
1981	1982	72	49	23	68,06%	31,94%
1982	1983	50	31	19	62,00%	38,00%
1983	1984	60	40	20	66,67%	33,33%
1984	1985	51	27	24	52,94%	47,06%
1985	1986	59	42	17	71,19%	28,81%
1986	1987	43	30	13	69,77%	30,23%
1987	1988	40	40	0	100,00%	0,00%
1988	1989	54	42	12	77,78%	22,22%
1989	1990	65	47	18	72,31%	27,69%

Ακαδημαϊκό έτος		Φοίτησαν	Προάγονται	Απορρίπτονται ή διακόπτουν	Ποσοστό προαχθέντων	Ποσοστό μαθητών που απορρίπτονται ή διακόπτουν
1990	1991	48	30	18	62,50%	37,50%
1991	1992	49	41	8	83,67%	16,33%
1992	1993	41	33	8	80,49%	19,51%
1993	1994	63	46	17	73,02%	26,98%
1994	1995	59	53	6	89,83%	10,17%
1995	1996	52	37	15	71,15%	28,85%
1996	1997	60	50	10	83,33%	16,67%
1997	1998	53	44	9	83,02%	16,98%
1998	1999	63	60	3	95,24%	4,76%
1999	2000	56	55	1	98,21%	1,79%
2000	2001	80	80	0	100,00%	0,00%
2001	2002	73	73	0	100,00%	0,00%
2002	2003	71	71	0	100,00%	0,00%
2003	2004	82	82	0	100,00%	0,00%
2004	2005	81	74	7	91,36%	8,64%
2005	2006	91	88	3	96,70%	3,30%
2006	2007	75	75	0	100,00%	0,00%
2007	2008	78	75	3	96,15%	3,85%
2008	2009	68	68	0	100,00%	0,00%
2009	2010	73	73	0	100,00%	0,00%

Πίνακας Β: Δείγμα βαθμολογιών μεγέθους 10% στο μάθημα της Έκθεσης των μαθητών της Α΄ τάξης του Γενικού Λυκείου Καρπενησίου (ή στη Δ΄ τάξη του εξατάξιου γυμνασίου) κατά τα έτη 1960-2010

ΕΚΘΕΣΗ				
1960-70	1970-80	1980-1990	1990-00	2000-2010
14	12	10	16	12,8
9	12	18	16	17,7
12	12	18	16	15,3
9	19	19	13	15,1
16	12	16	13	16,6
9	12	12	11	12,2
19	11	15	16	15,9
17	13	17	18	13
13	18	18	13	11,3
18	16	12	17	10,7
12	10	13	18	14,4
12	11	13	19	12,3
16	10	11	19	13
16	13	18	15	11,5
15	12	14	17	9,8
12	12	12	12	10,8
12	12	17	19	15,6
11	11	14	16	12,3
14	11	13	18	10,8
14	11	11	16	14,2
18	15	17	12	12,6
8	15	16	13	17,4
11	14	14	13	14,6
12	16	14	18	14
10	11	14	15	15,8
11	10	11	18	14,1
10	17	19	14	17,7
10	13	10	15	10,6
15	11	11	13	16,3
18	12	14	15	16,1
10	10	11	16	10,7
11	11	10	11	9,7
17	11	10	11	14,5
17	11	13	14	10,8

1960-70	1970-80	1980-1990	1990-00	2000-2010
14	12	15	11	12,7
13	11	11	12	14,1
15	16	18	17	9,5
12	17	14	15	11,8
11	11	18	17	11,6
10	16	14	19	11,3
14	13	14	13	15
15	16	18	16	18,5
11	15	15	12	15,4
16	13	15	17	17,1
10	13	8	12	12,3
13	13	13	11	13,5
18	12	18	13,8	16,2
10	13	17	11,4	19,2
12	16	17	13,5	15
11	18	11	11,9	18
13	11	17	17,8	11,3
15	11	9	14,5	18,1
12	11	12	14,5	15,1
13	17	11	12,8	18,1
10	13	13	13,6	14,6
11	13	13	12,8	17
12	12	11	14	14,3
9	12	19	16	13,8
12	11	12		11,3
12	11	12		15,8
15	18	11		19,5
15	15	17		17
11	16	16		13,3
12	15			12,8
16	12			18,6
17	12			19,1
13	16			15
11	10			15,3
9	13			16,8
10	11			9,5
11	12			15,4
12	14			17,5
13	12			19,5

1960-70	1970-80	1980-1990	1990-00	2000-2010
11	11			13,1
11	15			15,7
11	14			11,9
14	16			16,9
14	11			18,7
15	12			
17	13			
15	12			
13	9			
12	14			
16	10			
11	11			
12	16			
11	13			
9	13			
	11			
	19			
	12			
	15			
	10			
	13			
	10			
	19			
	18			
	12			
	13			
	15			

Πίνακας Γ: Δείγμα βαθμολογιών μεγέθους 10% στο μάθημα των Μαθηματικών των μαθητών της Α΄ τάξης του Γενικού Λυκείου Καρπενησίου (ή στη Δ΄ τάξη του εξατάξιου γυμνασίου) κατά τα έτη 1960-2010

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ				
1960-70	1970-80	1980-1990	1990-00	2000-2010
11	10	14	13	14,5
9	9	17	15	14,6
7	13	20	11	14,1
7	19	17	12	11,8
10	8	17	12	11
10	10	15	10	12,8
18	10	11	19	14,9
14	8	11	19	18,1
14	20	17	11	6,8
17	13	9	11	9,5
8	13	10	17	10,3
8	8	13	14	11
13	7	7	15	14
9	13	12	10	7,5
15	10	8	13	9,8
13	7	9	14	8,5
10	13	18	19	13,8
15	10	9	12	11,5
12	12	10	17	11
16	11	17	11	10,9
18	15	10	11	12,2
6	8	17	13	16,8
12	14	10	10	11,8
9	18	10	19	7
7	8	10	11	12
7	11	9	19	12,6
14	17	20	10	12,2
14	12	9	16	12,7
16	11	10	10	7,5
16	7	9	12	10,1
14	8	14	10	5
10	8	12	11	5,8
17	8	10	10	18,8
13	9	9	10	6,4

1960-70	1970-80	1980-1990	1990-00	2000-2010
15	10	12	10	11,8
11	11	9	16	9,8
13	15	11	18	7
8	18	10	10	10,9
12	11	18	14	10
8	18	12	16	7,5
11	11	12	10	15
9	13	19	18	17,3
14	13	14	9	14,5
14	10	14	17	16,6
7	12	8	11	6,8
10	6	12	13	11,7
11	7	18	10,9	11
10	8	17	11,7	20
8	11	18	8,5	8,5
9	15	8	7,2	16,5
10	12	15	14,9	6,3
10	6	8	10,6	17
11	10	9	12,2	12,8
8	16	12	11,8	13
8	9	8	11,9	7,7
10	11	12	9,4	18,6
12	10	9	8,9	15,4
8	8	19	17,8	12,3
8	8	13		7,3
10	12	14		9,8
11	15	14		19,9
8	12	18		19,1
8	16	16		12,5
8	11			10,6
13	8			17,8
18	9			17,9
11	11			7
14	5			15
7	14			13,3
11	14			5,6
14	11			8,5
10	12			16,2
9	11			18,9

1960-70	1970-80	1980-1990	1990-00	2000-2010
10	10			9
9	9			16,3
14	8			7,3
8	9			12,5
13	11			17,8
17	10			
13	8			
12	8			
10	8			
8	10			
14	8			
15	9			
12	14			
9	11			
9	13			
	8			
	9			
	9			
	11			
	16			
	10			
	11			
	19			
	16			
	9			
	8			
	10			

Πίνακας Δ: Κατανομή σχετικών συχνοτήτων στο μάθημα της έκθεσης

	1960-70	1970-80	1980-1990	1990-00	2000-2010
Βαθμοί	Ποσοστά				
8...10	8%	1%	3%	0%	5%
10...12	28%	30%	22%	12%	18%
12...14	27%	37%	21%	29%	18%
14...16	18%	12%	21%	17%	29%
16...18	13%	13%	16%	26%	17%
18...20	6%	7%	17%	16%	13%
	100%	100%	100%	100%	100%

Πίνακας Ε: Κατανομή σχετικών συχνοτήτων στο μάθημα των μαθηματικών

	1960-70	1970-80	1980-1990	1990-00	2000-2010
Βαθμοί	Ποσοστά				
4...6	0%	1%	0%	0%	4%
6...8	0%	0%	0%	0%	0%
8...10	34%	35%	25%	9%	27%
10...12	24%	30%	19%	41%	19%
12...14	15%	15%	16%	16%	17%
14...16	17%	8%	13%	10%	12%
16...18	7%	5%	13%	12%	13%
18...20	3%	6%	14%	12%	9%
	100%	100%	100%	100%	100%

Φωτογραφίες



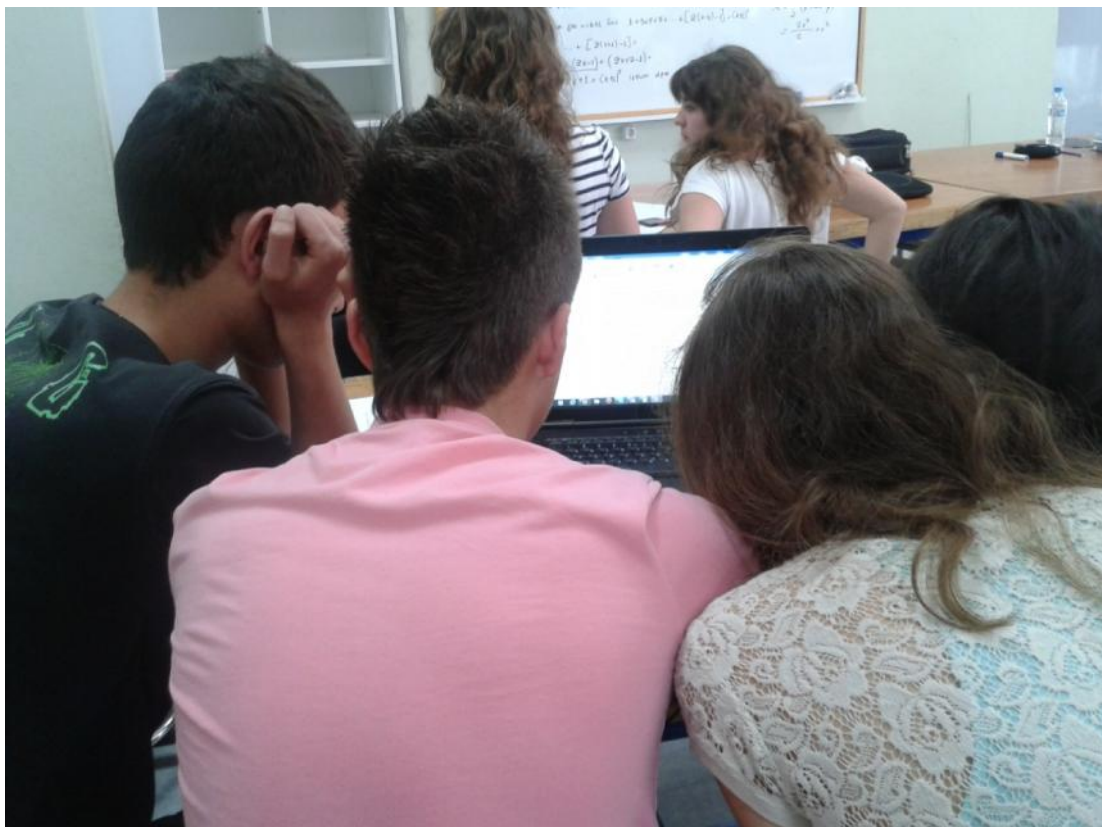
Σπυριδούλα Πονήρα, Ελένη Καρατσίκη, Πηνελόπη Παπαδοπούλου, Βασιλική Τσούμα



**Φίλιππος Σαρχώσης, Όλγα Γκρίζη, Σωκράτης Κλείτσας, Λάμπρος Κατσαρός,
Σοφία Ντάλλα, Σοφία Τσακνία**



Ειρήνη Γιαταγάνα, Ηρακλής Καρατσίκης, Φίλιππος Σαρχώσης, Όλγα Γκρίζη



Κώστας Μπισμπίκης, Γιώργος Καλουγκάρου, Νεφέλη Γραμματικά, Μαρία Ζαρκάδα, Ελένη Καρατσίκη, Σπυριδούλα Πονήρα



Σοφία Ντάλλα, Οδυσσέας Νούλας, Σοφία Τσακνιά, Γιάννης Ντόκας, Λάμπρος Κατσαρός



Μαρία Ζαρκάδα, Γιώργος Καλουγκάρου, Κώστας Μπισμίκης



Σοφία Ντάλλα, Μαρία Ζαρκάδα, Νεφέλη Γραμματικά, Γιώργος Καλουγκάρου, Σπυριδούλα Πονήρα, Ελένη Καρατσίκη, Πηνελόπη Παπαδοπούλου, Βασιλική Τσούμα

Πηγές-Βιβλιογραφία

Ιστοσελίδες που επισκεφτήκαμε:

- http://evrytanikospalmos.blogspot.com/2012/03/blog-post_9341.html
(πρόσβαση 4/5/2012)
- <http://iteanet.blogspot.com/2009/03/5-6.html#axzz1smzC93So>
(πρόσβαση 2/5/2012)
- <http://www.104fm.gr/all-news/opinion/73-articles/1347----.html>
(πρόσβαση 2/5/2012)
- <http://www.alfavita.gr/fakeloi/kinimatografos.php>, Κλεονίκη Μακρίδη,
Η εκπαίδευση όπως παρουσιάζεται στον Ελληνικό κινηματογράφο
(πρόσβαση 5/5/2012)
- <http://www.art-teachers.com/content/view/238/26/1/0/>
(πρόσβαση 5/5/2012)
- <http://www.diki.gr/museum/photos/chronos/017.jpg> (πρόσβαση 13/3/2012)
- <http://www.evrytanika.com/article.php?id=3842> (πρόσβαση 4/5/2012)
- <http://www.evrytanika.com/article.php?id=443> (πρόσβαση 4/5/2012)
- <http://www.evrytanika.gr/0221-0240/0227/reportaz.htm>
(πρόσβαση 4/5/2012)
- <http://www.evrytanika.gr/0281-0300/0281/mythia.htm>
(πρόσβαση 4 /5/2012)
- <http://www.evrytanika.gr/0321-0340/0331/mythia.htm>(πρόσβαση 4/5/2012)
- http://www.e-yliko.gr/htmls/contests/contest_files/13362G7.pdf
(πρόσβαση 2/5/2012)
- http://www.iaen.gr/index.php?page=collection&book_id=23#books,
Χαράλαμπος Χαρίτος, *Το Παρθεναγωγείο του Βόλου* (πρόσβαση 13/3/2012)
- http://www.iaen.gr/index.php?page=collection&book_id=44#books, Ελίζα-Άννα
Δελβερούδη, *Οι νέοι στις κωμωδίες του ελληνικού κινηματογράφου (1948-1974)*,
2004, (πρόσβαση 5/5/2012)
- http://www.pde.gr/downloads1/panellhnioi_mathhtikoi_kallitexnikoi_agwnes_2008_080219.pdf (πρόσβαση 2/5/2012)
- http://www.pi-schools.gr/content/index.php?lesson_id=20&ep=258 -ΦΕΚ 131/
Τ. Β' /07-02-2002, Άρθρα 39, 40, 42 (πρόσβαση 2/5/2012)
- http://www.pi-schools.gr/content/index.php?lesson_id=20&ep=261
(πρόσβαση 2/5/2012)
- http://www.pi-schools.gr/content/index.php?lesson_id=20&ep=263
(πρόσβαση 02/05/2012)
- http://www.pi-schools.gr/progr_spoudon_1899_1999/episkopisi.pdf
(πρόσβαση 13/03/2012)

- <http://3gym-kerats.att.sch.gr/library/spip.php?article17>
(πρόσβαση 5/5/2012)

Βιβλία που διαβάσαμε:

- Α. Σ. Νηλ, 1975, *Ελευθερία όχι Αναρχία*, εκδόσεις Μπουκουμάνη, Αθήνα
- Μπέρτραντ Ράσσελ, *Η εκπαίδευση του παιδιού*, Εκδόσεις Σ.Ι. Ζαχαρόπουλος, Αθήνα
- Αχ. Καψάλης, 2002, *Παιδαγωγική ψυχολογία*, Εκδόσεις Αδ. Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη
- Γ. Κοντογιαννοπούλου-Πολυδωρίδου, Ιωσ. Σολομών, Γ. Σταμέλος, 2000, *Ανιχνεύοντας την επίδοση στην ελληνική εκπαίδευση*, Εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα
- Αλ. Δημαράς, 2007, *Η μεταρρύθμιση που δεν έγινε*, τ. Α και Β Εκδόσεις Εστία, Αθήνα